

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Derecske Város Önkormányzata

(2023 – 2028)

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	2
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	11
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	53
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	77
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	85
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	96
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	106
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	110
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	111
1. A HEP IT részletei.....	111
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	111
Jövőképünk	114
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	150
3. Megvalósítás	165
3.1 A megvalósítás előkészítése	165
3.2 A megvalósítás folyamata	165
3.3 Monitoring és visszacsatolás	168
3.4 Nyilvánosság	168
3.6 Érvényesülés, módosítás	170
4. Elfogadás módja és dátuma	171

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021. 06. 30-án **módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Derecske Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait,¹ valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Derecske a bihari régióban fekszik. Hajdú-Bihar Megye tízedik legnépesebb városa. Területe 10.358 hektár. Derecske döntő része a termékeny Hajdúság déli (tájföldrajzi szempontból a Dél-Hajdúság) területére esik, csak kicsiny, DK-i része nyúlik át a Berettyó-Kálló közére.

A város megközelíthető a Debrecen és Berettyóújfaluat összekötő 47-es főútról, Hajdúszoboszló (4804) (Hajdúszovát (4816)), Kaba (4802), illetve Konyár (4802) felől.

A település saját vasútállomással rendelkezik Debrecen – Nagykereki (106-os) szárnyvonalon.

Szomszédos települései: Tépe, Berettyóújfalu, Földes, Kaba, Hajdúszovát, Mikepércs és Konyár.

Jelentősebb, vonzaskörzettel bíró településektől való távolsága: Debrecen – 22 km (É), Hajdúszoboszló – 18 km (K), Berettyóújfalu – 15 km (D), és a romániai Nagyvárad – cca. 40 km (K).

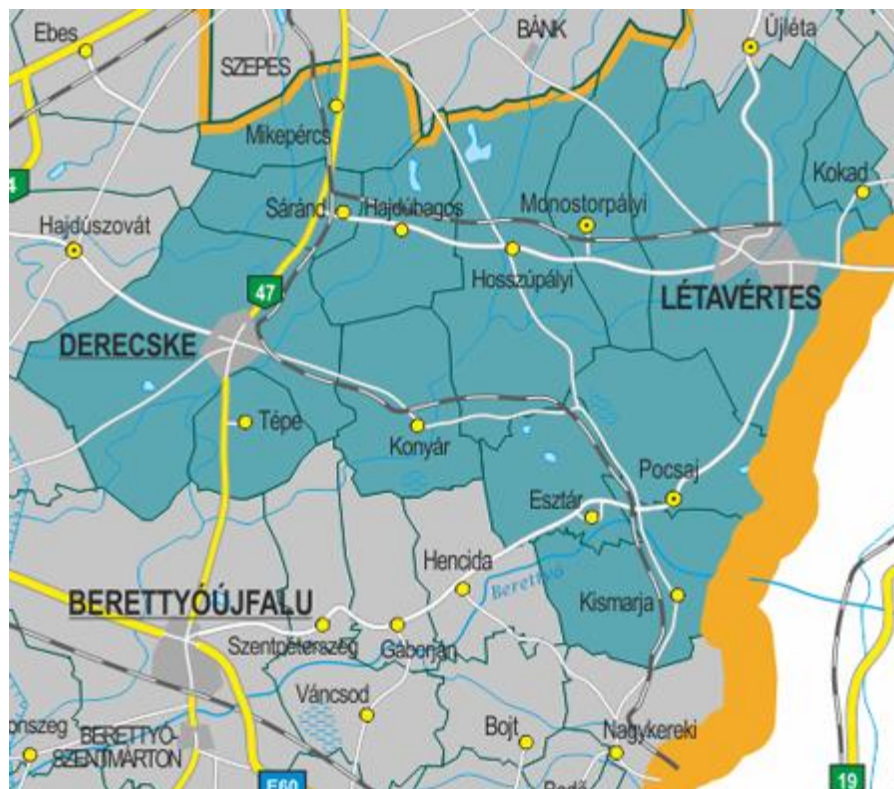
A 47. számú főút teljes belterületi szakasza mellett gyalogos-kerékpáros, nem elválasztott, kerékpárút (3.520 m) halad végig. A kerékpárút külterülete déli irányban a tépei bekötőútig (1.982 m), majd onnan Berettyóújfaluig tart. Északi irányban a Nyírerdő Zrt. derecskei csemetékertjéig

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Település szerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

(2000 m) tart, majd folytatódik Sáránd vasútállomásig. A teljes derecskei kerékpárút hossza 7.502 m, amely része a Nagyvárad-Debrecen nemzetközi kerékpárútnak.

A legközelebbi repülőtér a Debreceni Nemzetközi Repülőtér (távolság: 26,8 km).

Derecske a XVI. században szabad hajdúváros volt. A XVIII-XIX. században dinamikus fejlődésnek indult, ekkor mezővárosi rangot szerzett. A városi rangját 1991-ben nyerte vissza. A 2013. január 1-jével hatályos közigazgatási változások előtt Derecske a Derecske-Létavértesi Kistérség egyik alközpontja volt, Létavértes mellett. 2013. január 1. napjától felállt a járási rendszer, létrejöttek a járási hivatalok. Derecske járásszékhely településnek minősül. A jelenleg hatályban lévő, a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet értelmében Derecske, Esztár, Hajdúbagos, Hosszúpályi, Kismarja, Kokad, Konyár, Létavértes, Mikepércs, Monostorpályi, Pocsaj, Sáránd és Tépe települések alkotják a Derecskei Járást.

Az Önkormányzat a 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását bölcsődei ellátás szervezésével biztosítja az általa fenntartott **Mese- Vár Óvoda és Bölcsőde** intézményen keresztül.

Az intézmény a Városház utca 3. szám alatti székhelyén túl a Köztársaság út 93. szám alatti telephelyén is biztosítja a bölcsődei ellátást 2023 tavaszától.

Óvodai ellátásban 2022 évben 314 gyermek részesült az intézményben.

A város általános iskolája, a **Derecskei Bocskai István Általános Iskola** két telephelyen működik. Az intézmény fenntartója és működtetője a Berettyóújfalui Tankerületi Központ. A többcélú közös igazgatású intézményben 680 fő gyermek tanul a Lengyel utcai telephelyen és a Szováti úti főépületben. A kiválóra minősített **Alapfokú Művészeti Iskolában** közel 400 növendék ismerkedik évről évre a zene-, és mozgásművészettel

A **Derecskei I. Rákóczi György Gimnázium, Szakgimnázium Technikum és Kollégium** közös igazgatású köznevelési intézmény. Négy szakmát szerezhetnek meg az érettségi után ide jelentkező fiatalok: középfokú szakképesítést kaphatnak az idegenforgalmi ügyintézők, a számítástechnikai szoftverüzemeltetők és a számítástechnikai programozók. A 2002/2003-as tanévben megjelent a rendvédelmi képzés, amelynek máig töretlen a népszerűsége.

A városüzemeltetési feladatokat városunkban a **Derecskei Városgazdálkodási Nonprofi Kft.** végzi, Derecske Város Önkormányzatával kötött közszolgáltatási szerződés keretében.

Az egészséges életmód folytatásához nagyban hozzájárult az, hogy településünkön a Nemzeti Sportközpontok finanszírozásával 2018 júniusában átadásra került a **Városi Tanuszoda**, amely a sportközpontként szolgáló Derecskei Sáróstón, a Városi Sportsarnok mellett épült meg.

A létesítménnyel a **Városi Sportsarnok** környezete sportközponttá vált, hiszen többek között az uszoda mellett, kondipark, focipálya, műanyag borítású kézilabda pálya is található.

Derecskén a kötelező önkormányzati közművelődési feladatokat a **Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár** látja el.

A Művelődési Központ alaptevékenysége: a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismerése, a helyi művelődési szokások gondozása.

A **Könyvtár** alaptevékenysége: biztosítja az információhoz való szabad hozzáférést. Ennek érdekében a könyvtár gyűjteményét és szolgáltatásait hozzáférhetővé teszi, gyűjteményét a helyi igényeknek megfelelően alakítja, folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja. Tevékenységével hozzájárul az egyetemes, a nemzeti és a helyi kulturális értékek közvetítéséhez.

A város hagyományos nagy rendezvényeinek köre bővült az utóbbi években, különösen sikeres rendezvény a város nap, a disznótor és a szintén hagyományteremtő szándékkal létrehozott elszármazottak találkozójaival kapcsolatos események, illetve a bérletes színházi előadások. Ugyanakkor továbbra is nagy érdeklődésnek örvendenek a majálisok, bálók, az adventi kiállítás, a grafikai alkotótelep.

Derecske Város Önkormányzata sikeresen pályázott a Zöld város kialakítása című pályázati felhívásra, melynek eredményeként új, több mint egy hektáros teret alakítottak ki városközpontban, amely a **Makkay János tér** elnevezést kapta, és méltó helyszíne a városi rendezvényeknek. Új **szolgáltatóház** és **piaccsarnok** is épült, valamint a Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár energiahatékony felújítása történt meg.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően Derecske Város Önkormányzata 2016. január 1. napjával hozta létre a Derecskei Család- és Gyermekjóléti Központot. 2017. január 1-től az intézmény

szociális alapszolgáltatási feladatokat is ellát, ezért az intézmény elnevezése **Derecskei, Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ** megnevezésre változott.

Az intézmény az általános segítő tevékenységeken kívül speciális feladatokat is ellát járási szinten, 13 település tekintetében.

Szakmai egységei:

- Gondozási Központ
- Gyermekjóléti Központ

Településünkön a **Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány** végzi 1993 óta a szociális és gyermekvédelemmel összefüggő – mint az önkormányzat által kötelezően ellátandó, alapellátásként jelentkező gyermekjóléti szolgáltatási és családsegítői – feladatokat.

Szervezeti egységei:

Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

Éjjeli Menedékhely

Az **Egészségház** épületében elérhetőek az egészségügyi alapellátások, valamint az ügyeleti ellátás.

Városunkban két, magántulajdonban levő **gyógyszertár** működik, amely a biztonságos ellátáshoz elegendő.

A településen 1992 óta az **Országos Mentőszolgálat** szervezetéhez tartozó mentőállomás működik.

A **Derecskei Értéktár** a város területén fellelhető nemzeti értékeket tartalmazó gyűjtemény, amely a magyar értékek gyűjtését, megőrzését szolgálja.

Derecske településen található **református** és **katolikus** templom, valamint **baptista** imaház, alapítványi működtetéssel és gondozással pedig **tájháza** és **közgyűjteménye** is van.

A város lakosai pénzügyeiket a helyi **OTP bankban** és a **Takarékbankban** intézhetik, a **Posta** pedig csütörtöki napokon hosszabbított nyitva tartással áll a lakosok rendelkezésére. A mindennapos bevásárlások céljából a helyi kisboltok mellett **Penny Market** és **Reál Élelmiszerbolt** is működik.

A városban számos fejlesztés megvalósult az utóbbi években. Többek között a város egész területén csatornahálózat épült ki, javult az ivóvíz minősége, valamint az oktatási, kulturális és egészségügyi intézmények korszerűsítése is végbement.

A városban megvalósult fejlesztések, beruházások eredményeképpen, a város a fenntartható fejlődés szellemét is figyelembe véve igyekszik minőségi életkörülményeket biztosítani lakosai számára.

Lakónépeség:

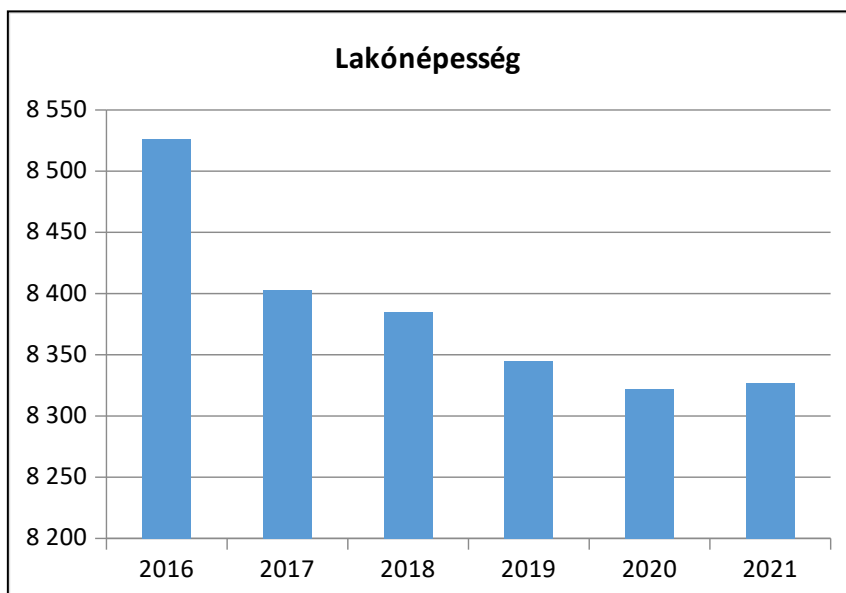
A KSH definíciója szerint: "az adott területen lakóhellyel rendelkező, és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma."

Azaz az adott területen ténylegesen élő, jelenlévő népesség (a be nem jelentett lakó vagy tartózkodási hely változásokból eredő torzításokkal).

Mivel ez a szám tükrözi legpontosabban, hogy az egyes területeken ténylegesen mekkora a lakosság száma, a legtöbb népességre vonatkozó demográfiai mutatószámnál ezt használják vetítési alapként.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	8 526	bázis év
2017	8 403	98,56%
2018	8 385	99,79%
2019	8 345	99,52%
2020	8 322	99,72%
2021	8 327	100,06%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

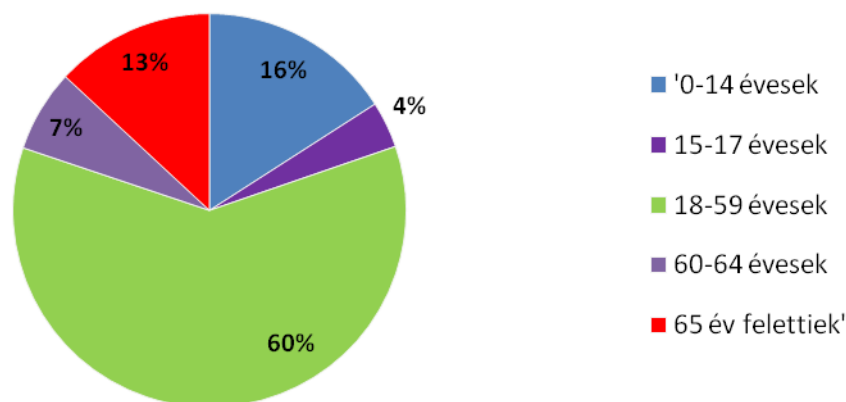

Derecske népességének eddigi csökkenése az utóbbi 2 évben stagnál. Az állandó lakosok száma 2021. és 2022. évben is 8651 fő volt.

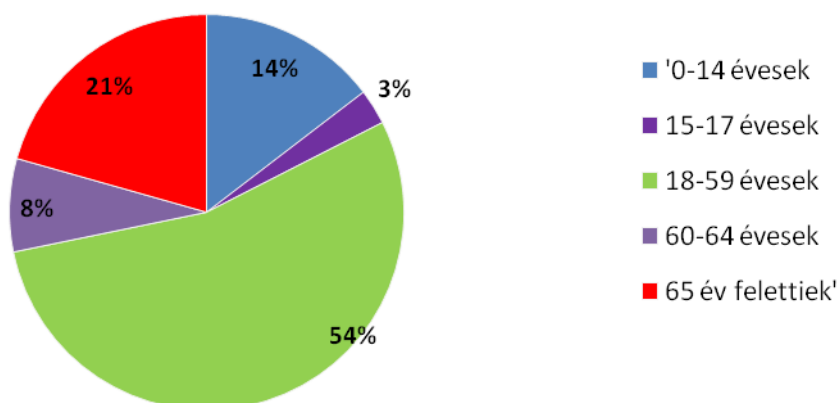
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 253	4 429	8 682	48,99%	51,01%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			277	3,19%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	677	647	1 324	7,80%	7,45%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	162	128	290	1,87%	1,47%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2 570	2 404	4 974	29,60%	27,69%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	287	337	624	3,31%	3,88%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	557	913	1 470	6,42%	10,52%

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

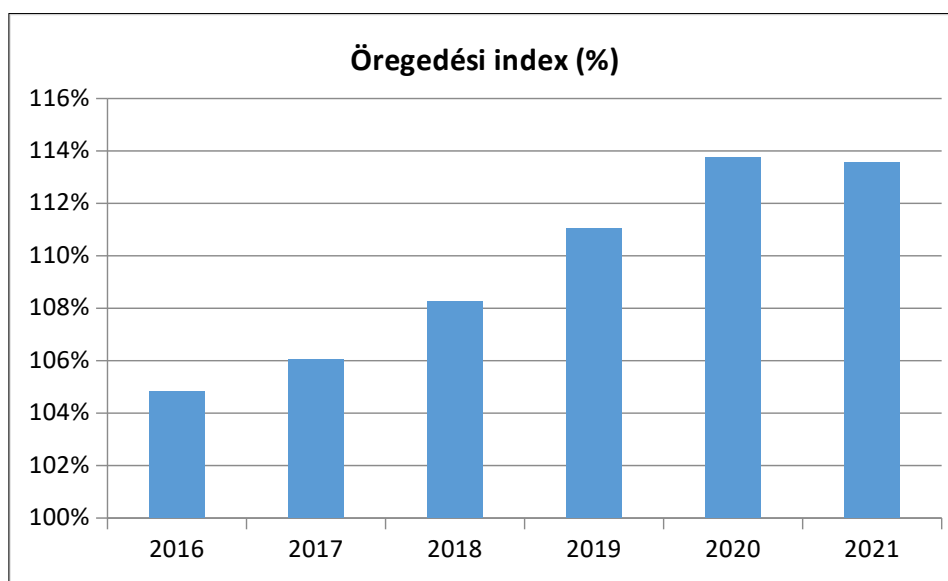
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A 18-59 éves korosztály a lakosság közel kétharmadát adja és a 0-14 éves állandó lakosok száma férfiak esetén magasabb, a nők esetében azonban alacsonyabb, mint a 65 év felettié.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 410	1 345	104,83%
2017	1 421	1 340	106,04%
2018	1 440	1 330	108,27%
2019	1 470	1 324	111,03%
2020	1 514	1 331	113,75%
2021	1 534	1 351	113,55%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt mutatja meg, hogy 100 gyermekkorúra (0-14 éves) hány öregkorú (65 évesnél idősebb) lakos jut, vagyis mennyire elöregedő a társadalom.

Az öregedési index emelkedő értéket mutat, annak ellenére, hogy a születések száma is emelkedik, amely a halálozások csökkenő számának is a következménye.

Levonhatjuk azt a következtetést, mely szerint az idősek fokozott ellátására, segítésére van és lesz szükség a jövőben.

Derecskén a születések és halálozások számának alakulása 2017 és 2022. év között:

Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Természetes fogyás
2017.	72	126	54
2018.	92	97	5

2019.	96	120	24
2020.	102	111	9
2021.	86	127	41
2022.	112	114	2

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetett száma (fő) (TS 031)
2016	-7,82
2017	-6,50
2018	-1,31
2019	-3,71
2020	-3,96
2021	3,36

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó oda-, és elvándorlások száma 2019, 2020 években állandósult, majd 2021 évben emelkedést mutat, amely arra utal, hogy a település vonzereje pozitív irányba mozdulhat el.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-1,87
2017	-7,56
2018	-0,48
2019	-2,15
2020	-0,48
2021	-4,08

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Összességében elmondható, hogy a természetes fogyás tekintetében Derecske városa jobb eredményeket mutat, mint az országos átlag, de rosszabbakat, mint a Hajdú-Bihar Vármegyei és a Járás adatai.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, függetlenül attól, hogy nő, vagy férfi, egészséges vagy fogyatékosan él., milyen a származása, vagy az anyagi helyzete.

Derecske Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja mindegyik önkormányzati tevékenységet. Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen

szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

A megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód:

Az önkormányzatunk megelőzi és megakadályozza a város lakóinak hátrányos megkülönböztetését. Kiterjed a lakosok bárminemű, különösen koruk, nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük stb. miatti diszkriminációra. Ez alól kivétel a foglalkoztatás jellegéből, vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés esetei.

Önkormányzatunk kiterjeszti ezt a munkaerő-felvételre, az alkalmazásnál a munkabérek, a jövedelmek, a juttatások, a képzés, a továbbképzés és egyéb ösztönzések meghatározására, az áthelyezés, a felmondás és egyéb foglalkoztatással összefüggő esetekre.

Kiemelt figyelmet fordít a munkavállalók életkora, neme, nemzetiségi hovatartozása, családi vagy egészségügyi állapota miatti közvetlen és közvetett megkülönböztetés tilalmának betartására, annak megelőzésére, szükség esetén annak megszüntetésére.

A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Az esélyegyenlőségi célcsoportot vagy annak képviselőit bevonja a projekt tervezésébe, végrehajtásába.

Az infokommunikációs akadálymentesítést minden beruházás esetén projektarányosan megvalósítja.

Az emberi méltóság tiszteletben tartása:

Derecske Város Önkormányzatának fontos az egyén emberi értékeinek, méltóságának, egyediségének megóvása.

Partneri kapcsolat, együttműködés:

Együttműködések során is a partnerség elvének érvényesítésére törekszik a város vezetősége.

Társadalmi szolidaritás:

A foglalkoztatás, vagy más társadalmilag hasznos tevékenység során semmilyen korú, nemű, nemzetiségű, családi vagy egészségügyi állapotú munkavállaló sem értékesebb a társadalom számára a másiknál. Társadalmunk minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése, amely nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit.

Méltányos és rugalmas elbánás:

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére, amely érheti a derecskei lakosságot életük, foglalkoztatásuk során.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános céljai:

- Társadalmi összefogás a hátrányos helyzetű csoportok, egyének számára az esélyegyenlőség biztosításához
- A teljes körű szociális ellátásokhoz és valamennyi közszolgáltatáshoz való hozzájutás biztosítása
- A hátrányos megkülönböztetés megszüntetése a szociális, egészségügyi, oktatási és foglalkoztatási célok összekapcsolása
- A település minden lakójának a megélhetéséhez szükséges forrás biztosítása.

Derecske település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogsabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021. 06. 30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét – rendeletében – feltételekhez kötheti. E részben ezeket a képviselő-testületi, az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeleteket is indokolt bemutatni.

- Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2013. (II.28.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról és a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról. A rendelet célja a szociális biztonság megteremtése és megőrzése

érdekében meghatározza Derecske Város Önkormányzata által biztosítható egyes szociális ellátások formáit, a jogosultság feltételeit és az igénybevételük intézményi rendszerét.

- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2017. (I.27.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátás közzeteinek megállapításáról. A rendelet célja Derecske Város lakosságának egészségügyi alapellátása biztosítása érdekében Derecske Város közigazgatási határain belül az egészségügyi alapellátási körzetek számának és határainak megállapítása.
- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének 26/2013. (IX.27.) önkormányzati rendelete a magánszemélyek kommunális adójáról. Meghatározza, az önkormányzat által biztosított adómentességet, illetve kedvezményeket az esélyegyenlőségi célcsoport tagjai számára.
- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének 34/2009. (VII. 31.) önkormányzati rendelete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény végrehajtására. A rendelet célja, hogy meghatározza Derecske Város Önkormányzata által a gyermekek védelme érdekében pénzbeli, természetbeni és a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások formáit, feltételeit és mértékét, valamint ezek igénybevételének rendjét. Alapvetően határozza meg a gyermekek alapvető jogainak biztosítását, a jogok érvényesítésének garanciáit.
- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének 34/2018. (XII. 21.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának, valamint elidegenítésének feltételeiről. A rendelet biztosítja a szociális helyzet alapján, illetve szociális intézményből elbocsátott személy részére történő bérbeadást is.
- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2013. (II. 15.) önkormányzati rendelete a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díjakról.
- A magánszemélyek kommunális adójáról szóló 29/2011. (XII.23) önkormányzati rendelet rendelkezik az idősekre vonatkozó helyi adó kedvezményekről.
- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2011. (XI. 25.) önkormányzati rendelete az I. Rákóczi György Gimnázium Szakközépiskola és Kollégium intézményben tanulmányokat folytató fiatalok „Középiskolai diákösztöndíj” támogatásáról. A rendelet alapján Derecske Város Önkormányzata „középiskolai ösztöndíj”-at alapít az intézményben tanulói jogviszonyban álló, és derecskei állandó lakóhellyel rendelkező tanulók részére, akik kiemelkedő tanulmányi eredményükkel és példamutató közösségi munkájukkal, vagy egy bizonyos területen mutatott kiemelkedő tehetségükkel kitűnnek társaik közül. Az ösztöndíj mértéke 10.000,- Ft/hó/tanuló, amely támogatás pályázat útján nyerhető el.
- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének 35/2009. (VIII. 28.) önkormányzati rendelete a közoktatási intézményekben fizetendő térítési díj és tandíj összege megállapításának szabályairól. Tartalmazza a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX.

törvény 114. § -ában meghatározottakon kívüli további ingyenes ellátásokat, a térítési díj és a tandíj összegét, a tanulmányi eredmények alapján járó és a szociális helyzet alapján adható kedvezményeket.

- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének 19/2007. (VI. 01.) önkormányzati rendelete az önkormányzati fenntartású általános iskolába felvehető, illetve átvehető tanulók sajátos helyzetének megállapításáról. A sajátos helyzet meghatározásával figyelembe veszi a tanuló mindenek felett álló érdekét, a személyes körülményeket, ez alapján dönt a felvételi kérelmekről.
- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének 23/2018. (IX. 28.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról. A rendelet célja, hogy Derecske Város Önkormányzata a helyi társadalom művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével, a helyi lehetőségek, sajátosságok alapján meghatározza az önkormányzat közművelődési feladatait, azok ellátási formáját, módját és mértékét. A közművelődési alapszolgáltatások folyamatos hozzáférhetősége, valamint a további feladatok ellátása elsősorban az Önkormányzat által fenntartott Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár útján biztosított, közművelődési megállapodás alapján. A feladatok színvonalas ellátása érdekében a pályázati úton elnyerhető támogatásokat igénybe szükséges venni. Az önkormányzat támogatja a közművelődési feladatok ellátásában résztvevő, közművelődési célú tevékenységet folytató civil szervezeteket az államháztartáson kívüli forrás átadásának és átvételének szabályairól szóló önkormányzati rendelete alapján. Az alapszolgáltatások keretében, többek között, segíti az időskorúak művelődési, művészeti és közösségi életét, a kisebbségi kultúra megismerését. A közösségi és társadalmi részvétel fejlesztésével mérsékli a hátrányos helyzetű rétegek kulturális elesettségét.
- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének az államháztartáson kívüli forrás átadásának és átvételének szabályairól szóló 24/2014. (XI.28.) önkormányzati rendelete alapján a Képviselő-testület a mindenkori éves költségvetésről szóló rendeletében – az önkormányzat anyagi lehetőségeitől függően – keretet állapít meg az önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának céljára.
- Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének alanyi jogon nyújtott önkormányzati támogatásokról szóló 2/2023. (II. 15.) önkormányzati rendelete alapján Derecske Város Önkormányzata a rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén természetbeni támogatásként biztosítja a babaköszöntő csomagot és a beiskolázási támogatást.

Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (III. 29.) önkormányzati rendelet 6. §-a előírja, hogy a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseire gazdasági programot határoz meg. A gazdasági program az Möt.-ben foglaltakon túl tartalmazza különösen a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adópolitika célkitűzéseit, továbbá a befektetés támogatási politika, településüzemeltetési politika célkitűzéseit.

Derecske Város Önkormányzata gazdasági programja tartalmában jelentős mértékben támaszkodik a Képviselő-testület 247/2015. (IX. 24.) határozatával elfogadott Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában a város számára rögzített településfejlesztési elvekre, átfogó és részcélokra, amelyek az európai uniós fejlesztési ciklussal összhangban határozzák meg a gazdaságfejlesztés területén megvalósítandó elképzeléseinket.

Derecske Város Önkormányzata biztosítja a Derecskei Roma Nemzetiségi Önkormányzat testületi működésének feltételeit az alábbiak szerint:

- A nemzetiségi önkormányzat kötelezően megtartandó üléseinek jegyzőkönyvét a Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal (továbbiakban: Hivatal) Jogi és Igazgatási Osztálya segítségével gépírásba foglalja. Az ezzel kapcsolatos ülés-előkészítési, postai, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatokat ellátja, valamint az ezzel járó költségeket viseli.
- A Hivatal a testületi döntések és a tisztségviselők döntéseinek előkészítését, a testületi és tisztségviselői döntéshozatalhoz kapcsolódó nyilvántartási, sokszorosítási, postázási feladatok ellátását, továbbá a nemzetiségi önkormányzat működésével, gazdálkodásával kapcsolatos nyilvántartási, adatszolgáltatási, iratkezelési feladatok ellátását vállalja.
- A helyi önkormányzat megbízásából és képviselőjében a jegyző vagy az általa megbízott személy részt vesz a nemzetiségi önkormányzat testületi ülésein és jelzi, amennyiben törvénysértést észlel.
- A helyi önkormányzat a testület működéséhez igazodóan, havonta igény szerint, de legalább 32 órában a Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal (4130 Derecske, Köztársaság út 87.) Dísztermét térítésmentesen biztosítja, a helyiség infrastruktúrájához kapcsolódó rezsiköltségeket és fenntartási költségeket viseli.
- A helyi önkormányzat a Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal Településfejlesztési és Beruházási Osztályán keresztül segíti a nemzetiségi önkormányzat pályázati lehetőségeinek a feltárását és azok elkészítését.
- A nemzetiségi önkormányzat gazdálkodásával kapcsolatos feladatokat a Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal Pénzügyi és Adóügyi Osztályának illetékes köztisztviselői végzik.

A nemzetiségi önkormányzat vállalja, hogy a település egészségügyi és környezetvédelmi programjainak lebonyolításában – a roma lakosság széles körének bevonása mellett – aktívan részt vesz

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.)

Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Derecske Város Önkormányzat kapcsolódó dokumentumai:

- Gazdasági program,
- Integrált Településfejlesztési Stratégia,
- Településrendezési terv,
- Településszerkezeti terv,
- Településfejlesztési Koncepció,
- Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció,
- Sport Koncepció,
- Derecskei Ifjúsági Stratégia
- Foglalkoztatási Koncepció

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A város kapcsolatrendszere:

Gazdasági kapcsolatok:

- Derecske-Létavérségi Kistérség Többcélú Kistérségi Társulás
- Derecskei járás települései

A kistérségi településekkel való szoros együttműködés, az egyes területeken való közös feladatellátás fontos elemét képezi a város kapcsolatrendszerének.

Szakmai szervezeti és egyesületi kapcsolatok:

- Kisvárosi Önkormányzatok Országos Érdekszövetsége

- Városok, Falvak Szövetsége
- Debreceni Régió Együttműködési Tanácsa
- Európa-Kapu Korlátolt Felelősségű Európai Területi Együttműködési Csoportosulás

Hazai és nemzetközi kapcsolatok:

- Mátraderecske (Magyarország) (2007)
- Székelykeresztúr (Románia) (2004)
- Nagyszalonta (Románia) (2008)
- Deresk (Szlovákia) (2010)
- Koszyce (Lengyelország) (2012)
- Bánffyhunyard (Románia) (2013)
- Pápadereske (Magyarország) (2022)

A testvérvárosi kapcsolatokban különösen fontos, hogy a szereplők között megvalósuljon a szakemberek közötti tapasztalatcsere. A jövőben továbbra is folytatni kell a közös társadalmi, kulturális, sport és közösségi szabadidős tevékenységeket, közösen ápolni kell a történelmi hagyományokat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A statisztikai adatok többsége a TEIR adatbázisból, más része pedig a helyben rendelkezésre álló nyilvántartásokból származik. A HEP elkészítéséhez a közoktatási, köznevelési intézményeknél rendelkezésre álló adatokat is felhasználtuk, valamint a már meglévő stratégiai tervek által használt adatok is beépítésre kerültek. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: ITS) ide vonatkozó részei is beépítésre kerültek.

Több helyen Önkormányzatunk nem rendelkezik adattal, adathiány áll fenn. Ezeknek az adathiányoknak a pótlása az intézkedési tervben rögzítésre került.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok. Azt értjük alatta, amikor valaki hosszú időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozás, segítség nélkül ki tudna törni.

A mélyszegénység esetén a kockázati tényezők összeadódnak: alacsony iskolai végzettség, ami miatt kiszorulnak a munkaerő-piacról, munkalehetőségek hiánya, külterületeken élnek, ahonnan nehéz a közlekedés az esetleges munkalehetőségekhez, a szolgáltatások (oktatás, szociális, egészségügy) csak részlegesen érhetőek el, és mindehhez még társulnak lakhatási problémák is. A mélyszegények körében felülreprezentált a romák aránya, de a többségük nem roma.

A fentiekből következő súlyos megélhetési zavarok, kihatnak az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizálnak és kirekesztéshez vezetnek.

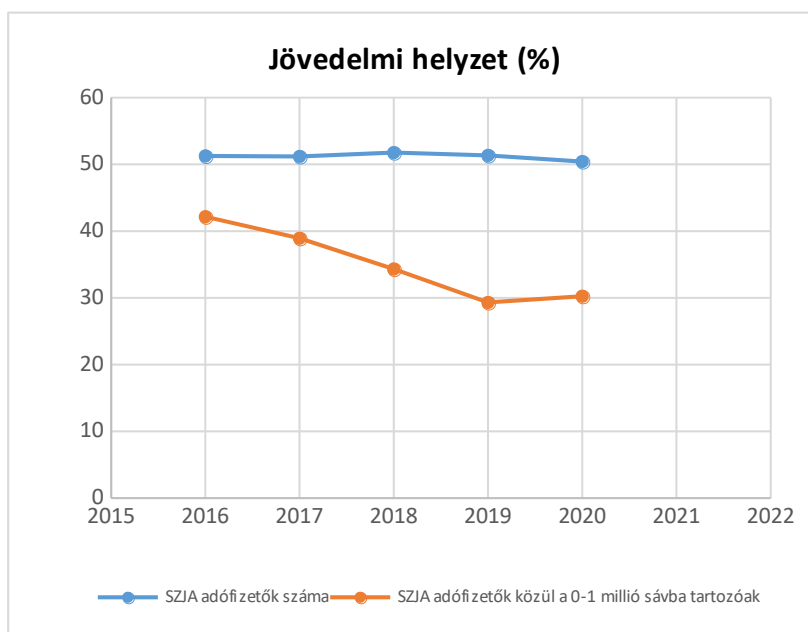
Mindezek együtt szükségszerűen előidézik a szegénység és kirekesztődés újratermelődését, generációk közötti átörökítését.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, kialakulásához összetett folyamatok vezetnek. Ezért a kezelésére, enyhítésére, megoldására szoros együttműködésekre épülő programokra – amelyben jelen van az oktatás, a szociális szakma, az egészségügy, a közösségi művelődés, a közösségfejlesztés, a vidékfejlesztés – és gazdaságfejlesztésre van szükség.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	51,26	42,15
2017	51,18	38,93
2018	51,76	34,32
2019	51,34	29,30
2020	50,42	30,24
2021	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek, és a romák. Derecske városában az a tapasztalat, hogy a munkaerő-piacra jutás fő akadályai az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

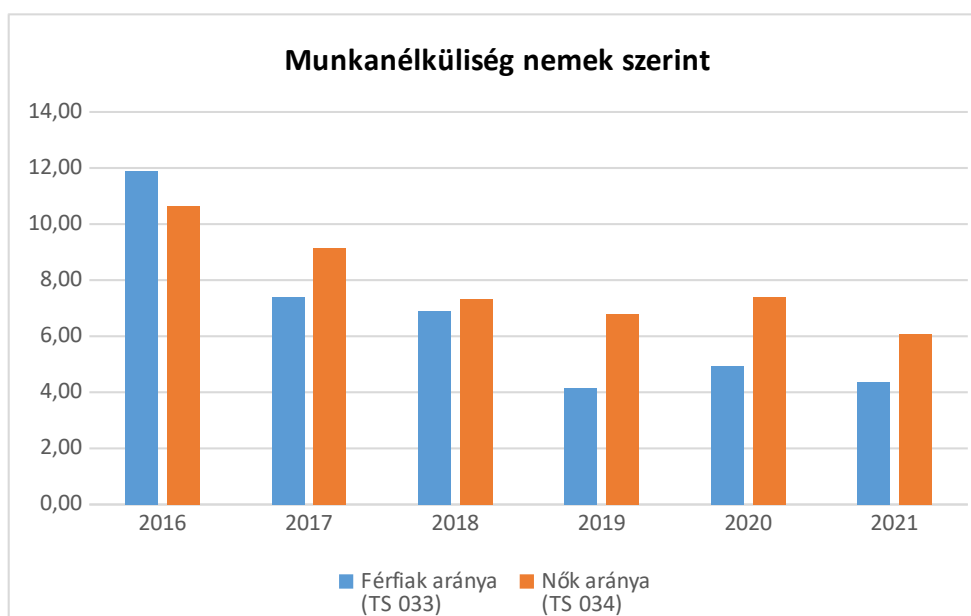
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	11,89	10,63	11,26%
2017	7,40	9,16	8,28%
2018	6,90	7,34	7,12%
2019	4,14	6,80	5,47%
2020	4,93	7,41	6,17%
2021	4,37	6,09	5,23%

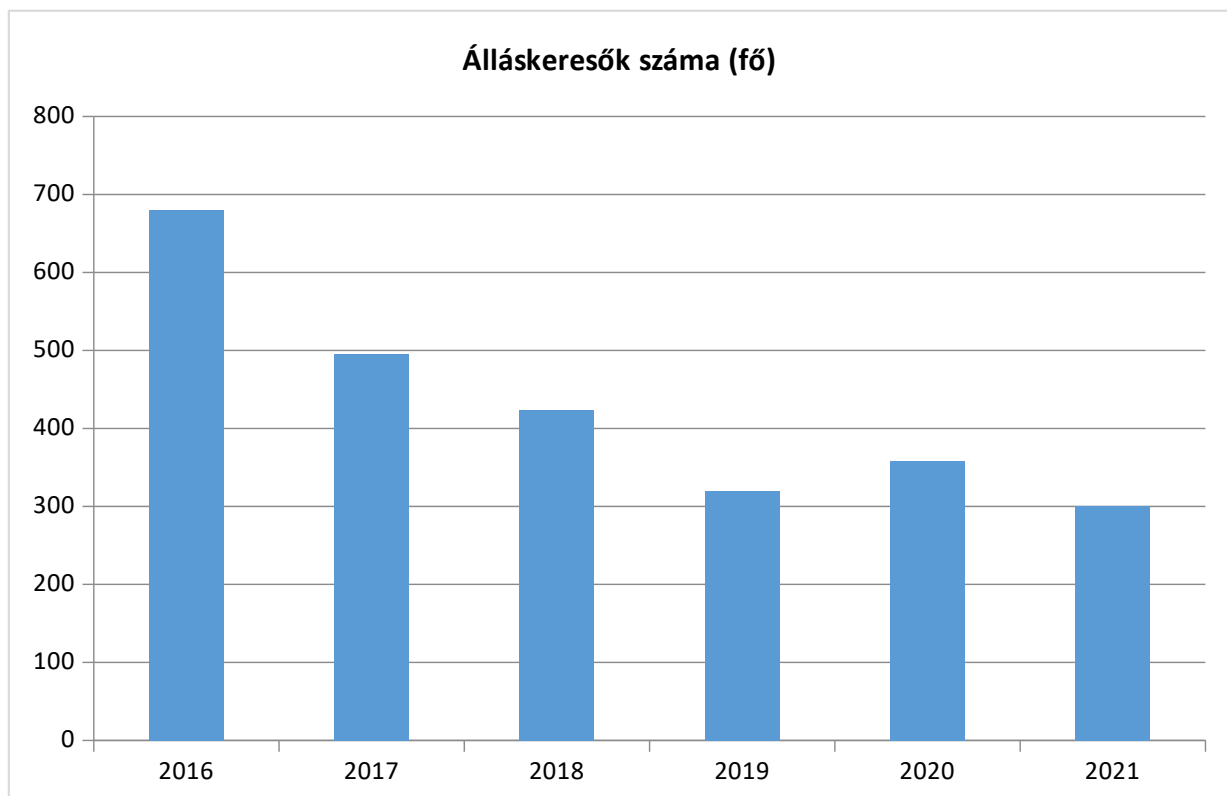
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség szempontjából a 2016 és 2019 év közötti időszakban javulás mutatkozott, a nyilvántartott álláskeresők száma csökkent, a 2020-as évben emelkedés tapasztalható, míg 2021-ben ismét kevesebb a számuk.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	680	495	423	320	358	300
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	41,00	28,00	24,00	9,00	11,00	12,00
	%	6,03%	5,66%	5,67%	2,81%	3,07%	4,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	83,00	49,00	33,00	33,00	28,00	7,00
	%	12,21%	9,90%	7,80%	10,31%	7,82%	2,33%
26-30 év (TS 039)	Fő	71,00	45,00	43,00	20,00	27,00	26,00
	%	10,44%	9,09%	10,17%	6,25%	7,54%	8,67%
31-35 év (TS 040)	Fő	55,00	37,00	23,00	15,00	32,00	20,00
	%	8,09%	7,47%	5,44%	4,69%	8,94%	6,67%
36-40 év (TS 041)	Fő	70,00	51,00	36,00	26,00	23,00	19,00
	%	10,29%	10,30%	8,51%	8,13%	6,42%	6,33%
41-45 év (TS 042)	Fő	94,00	69,00	59,00	37,00	29,00	22,00
	%	13,82%	13,94%	13,95%	11,56%	8,10%	7,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	81,00	56,00	48,00	33,00	41,00	36,00
	%	11,91%	11,31%	11,35%	10,31%	11,45%	12,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	61,00	42,00	29,00	36,00	31,00	29,00
	%	8,97%	8,48%	6,86%	11,25%	8,66%	9,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	74,00	69,00	64,00	48,00	56,00	42,00
	%	10,88%	13,94%	15,13%	15,00%	15,64%	14,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	50,00	49,00	64,00	63,00	80,00	87,00
	%	7,35%	9,90%	15,13%	19,69%	22,35%	29,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

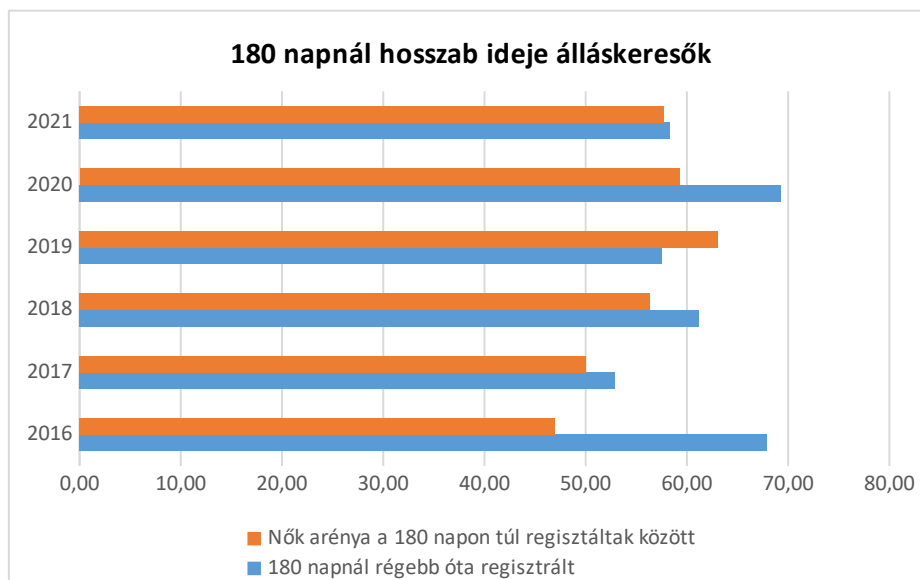

Az álláskeresők korösszetételét vizsgálva látható, hogy a munkanélküliek aránya 36 éves korosztálytól kezdődően, valamint a 61 év felettek körében magasabb. Az utóbbi korosztályból sokan egészségi problémákkal küzdenek, valamint végzettségük sem piacképes, azaz a lakosság elöregedésének problémája kihat a foglalkoztatásra is.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	67,94	46,97
2017	52,93	50,00
2018	61,23	56,37
2019	57,50	63,04
2020	69,27	59,27
2021	58,33	57,71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

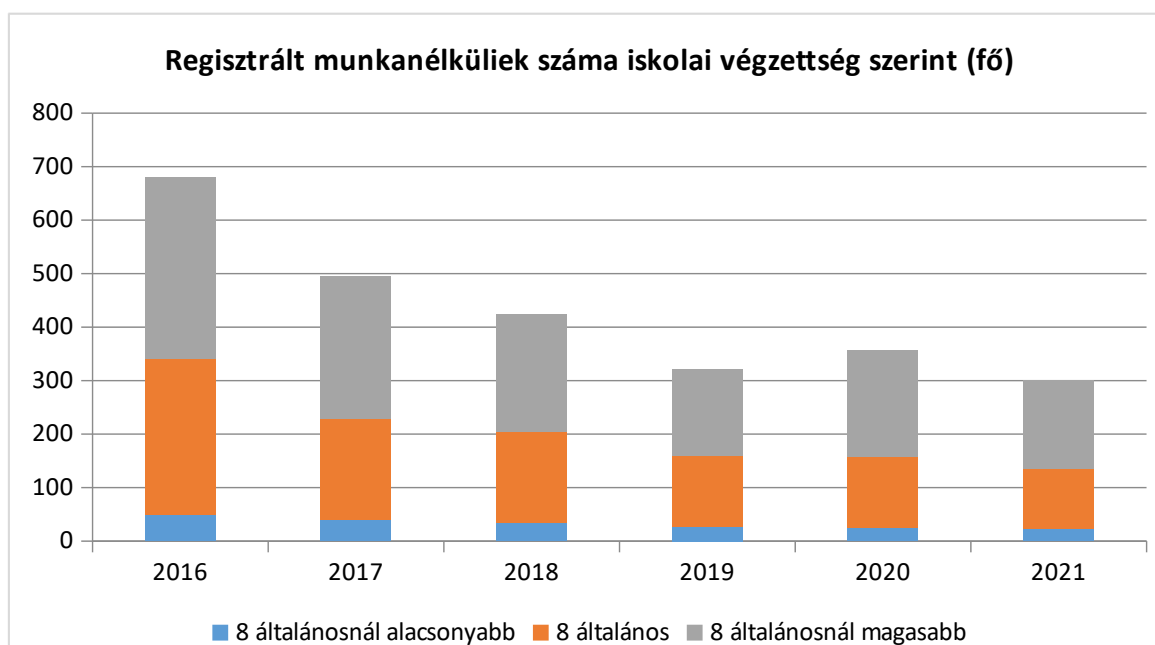
A 180 napnál hosszabb idejű álláskeresők számában csökkenés mutatkozik, ahol a nők aránya továbbra is magasabb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	680	50	7,35%	290	42,65%	340	50,00%
2017	495	40	8,08%	188	37,98%	267	53,94%
2018	423	34	8,04%	170	40,19%	219	51,77%
2019	320	28	8,75%	131	40,94%	161	50,31%
2020	358	25	6,98%	133	37,15%	200	55,87%
2021	300	23	7,67%	112	37,33%	165	55,00%

Forrás: TeIR,
Nemzeti
Munkaügyi
Hivatal

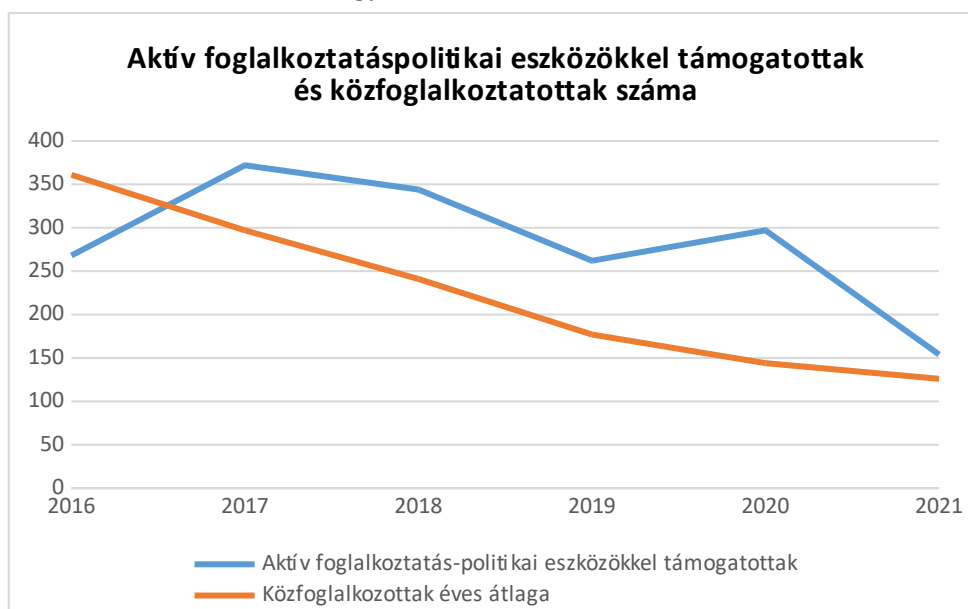

A foglalkoztatás szintje függ az egyének iskolai végzettségétől. A regisztrált álláskeresők közel egyharmada általános iskolai vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezik, amelynek egyik oka az újratermelés azokban a családokban, ahol a szülők iskolai végzettsége szintén alacsony. Emellett a magyar képzési rendszerben tapasztalható a túlképzés is, amelynek következtében a felsőfokú végzettséggel rendelkezők száma nőtt meg az utóbbi években, olyan mértékben, amelyet a munkaerő-piaci szükségletek nem indokolnak. A szakmunkásképzés háttérbe szorulása miatt a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, szakképzettséggel rendelkező munkaerő egyre kevesebb.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	268	361
2017	372	297
2018	344	241
2019	262	177
2020	297	144
2021	154	126

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű társadalmi csoportok egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerő-piacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki az álláskereső regisztrációjából, amellyel elveszítik a szervezett segítségnyújtás esélyét. A közfoglalkoztatottak száma évről évre csökken, pedig a közösségi munka ereje, a rendszeres munkába járás – még ha a támogatás összege kevesebb is – mentálisan segít feldolgozni ezen réteg számára a munkanélküliséget. Nagyobb eséllyel kerülhetne be vagy térhetne vissza az elsődleges munkaerő-piacra.

A közfoglalkoztatási program előnyt biztosít egyrészt az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közfoglalkoztatás ideje munkavégzésnek minősül, a munkanélküli vagy szociális ellátásnál magasabb jövedelemre tesz szert, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi kirendeltség pályázati finanszírozásával) tud ellátni közfeladatokat.

A közfoglalkoztatással kapcsolatban az Önkormányzat

- megvizsgálja a közfoglalkoztatás lehetőségét,
- kihasználja a közfoglalkoztatás finanszírozási előnyeit.

Az Önkormányzatnak továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetnie a közfoglalkoztatás szervezésére. A közfoglalkoztatási programokban való részvétellel továbbra is biztosítani kell a városi intézményekben a közfoglalkoztatottak foglalkoztatását. A közfoglalkoztatás keretében a jövőben is részt kell venni az átképzést biztosító programokban, amelyek lehetőségek nyújtanak az alulképzett vagy nem keresett képzettségű személyek munka világába történő visszakерüléséhez.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Derecske városát két nagyobb vonzáskörzetű település veszi közre, Debrecen a vármegyeszékhely és Berettyóújfalu. Mindkét település a 47-es számú főút vonalán fekszik. Az autóbusz közlekedés jó.

A településen működő gazdasági szervezetek száma, tevékenységük végzése alapján 2019 évben (egy vállalkozás több tevékenységnél szerepelhet):

növénytermesztés, állattenyésztés	mezőgazdaság	feldolgozóipar	építőipar	kereskedelem
975	990	89	124	170

Egyéni vállalkozások száma 2020. évben: 1059 db

2021. évben: 1085 db

Gazdasági társaságok száma 2020. évben: 304 db

2021. évben: 312 db

A településen a családok megélhetését elsősorban a mezőgazdaságból származó bevételek biztosítják. Derecske termőhelyi adottságai révén kiválóan alkalmas az intenzív növénytermesztésre. Ezt az adottságot a derecskei mezőgazdászok mindig is kihasználták, így a magas színvonalú növénytermelésben jelentős mértékű a kertészeti tevékenység részaránya. Ez a termelési technológia nagyszámú munkavállalónak tud munkát biztosítani.

2018. évben átadták a forgalomnak az M35 autópálya 4. sz. főút – 481. sz. főút közötti szakaszát, valamint a 481. sz. főutat. A város határát átszelő, összességében 23 kilométer hosszú autópálya a 47-es főútvonalon kiépített körforgalomig járható, melyre a Kossuth utcán haladva, Hajdúszovát felé közlekedve hajthatunk fel Berettyóújfalu és Debrecen felé.

A Derecske déli közigazgatási határán megépült M35-ös gyorsforgalmi csomópont lehetőséget biztosított a Derecske- Berettyóújfalu-Nagykerekai autópályán történő megközelítésére.

Debrecen-Derecske között nemcsak kilométerben, hanem időben is csökkent a távolság. Szűk tíz perc autópályán elérni a vármegyeközpont lehajtóit.

Jelentős számú munkavállaló jár el Debrecenbe, Hajdúszoboszlóra, Berettyóújfaluba.

Tömegközlekedés nincs a városban, a helyben lévő munkahelyeket gyalogosan, vagy kerékpárral érhetik el a munkavállalók. A kerékpárosok aránya, jelenléte meghatározó a város közlekedésében

A népi iparművészeti és kézműves tevékenység ismét fellendülőben van, országos hírű képviselői vannak a városunkban.

A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen fontos feladat, mivel a munkanélküliek aránya magas. A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen,
- a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt, és tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak, kormánytisztviselők foglalkoztatásával,
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, ehhez a honlapján hirdetési lehetőséget biztosít,
- az adópolitikájában a lehetőségekhez képest kedvezményeket biztosít azon helyi vállalkozások számára, akik helyi munkaerőt alkalmaznak,
- rendszeresen együttműködik a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Derecskei Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztályával,
- a Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány képzésekkel és továbbképzésekkel javítja az álláskereső elhelyezkedésének lehetőségeit,
- figyelemmel kíséri a közfoglalkoztatási/közmunka program pályázati lehetőségeit,

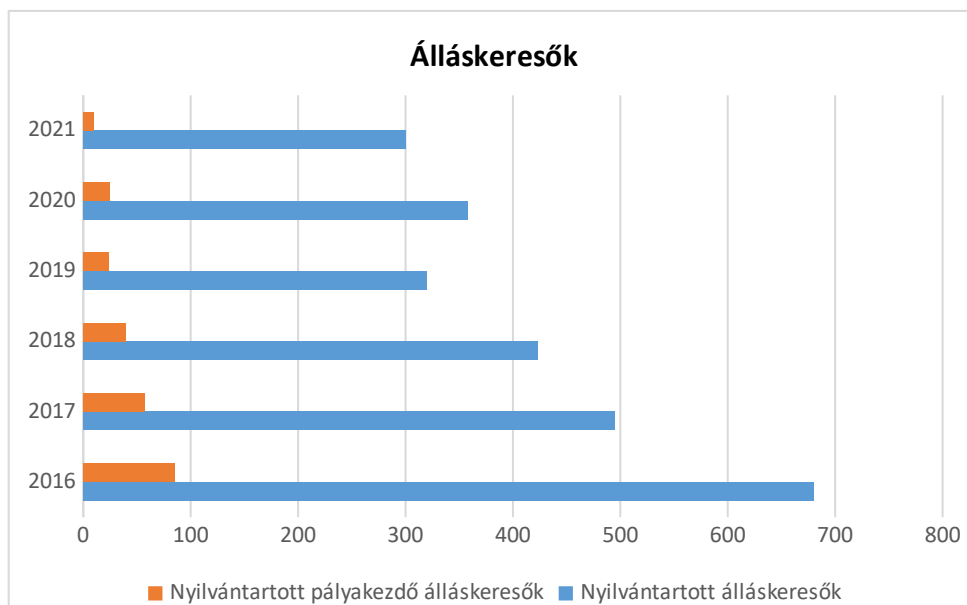
Fontos lenne ipari gazdasági területek létrehozása és fejlesztése, üzemek és munkásszálló létrehozása.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programokról nem rendelkezünk információval. A legfiatalabb korosztályt az általános iskola a továbbtanulásban pályaválasztási tanácsadás szervezésével és megtartásával, valamint üzemlátogatásokkal segíti. A művelődési házban található teleház szolgáltatásaihoz bárki hozzáférhet, segítséget kaphatnak az érintettek önéletrajz megírásához, munkaerőpiac feltérképezéséhez, tanulási útvonal tervezéséhez.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	680	85
2017	495	57
2018	423	40
2019	320	24
2020	358	25
2021	300	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya jelentősen csökkent, számuk a nyilvántartott álláskeresők számához képest nem jelentős.

A fiatalok (különösen az alacsonyán iskolázott fiatalok) munkaerő-piaci hátrányai hátterében a munkatapasztalatok és a szükséges készségek és iskolázottság hiánya, a diákmunkák alacsony aránya, az alacsonyán iskolázottak szerény továbbtanulási tervei, az árnyékgazdaságban vállalt munkák, az alacsony vállalkozói kedv állnak.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Településünkön nem áll rendelkezésre olyan adatbázis, amely a munkaerő-piaci integrációt segítő szervezeteket tartja nyilván

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben munkaszerződéssel foglalkoztat helyi lakosokat. A közfoglalkoztatás folyamatos a településen.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Ilyen esetről nincs információ.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár Digitális Jólét programja hozzájárul a lakosság digitális felzárkóztatásához, lehetőség van internetes ügyintézésre (pl. mérőállás diktálása, fénymásolás, szövegszerkesztés, szkennelés, nyomtatás, plakát, meghívó és szórólap szerkesztése, önéletrajz és motivációs levél írása, álláskereső segítség)

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az Önkormányzat szociális igazgatási feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), valamint ezen törvény végrehajtására alkotott kormányrendelet és Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátásokról és a személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatásokról szóló 8/2013. (II. 28.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: helyi rendelet) alapján végzi.

Az Szt. célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

A helyi önkormányzatok a törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak. A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Az önkormányzat a települési támogatásokról helyi rendeletet alkotott és az ott felsorolt támogatásokat részben állami normatívából, részben saját költségvetése terhére biztosítja. A szociális kiadások fedezete az éves költségvetésben kerül meghatározásra.

Az önkormányzat pénzbeli és természetbeni ellátásokat nyújt, továbbá intézményein keresztül látja el kötelező feladatait.

Az önkormányzat rendelkezik szolgáltatástervezési koncepcióval, helyi esélyegyenlőségi programmal, és szociálpolitikai kerekasztal működik.

Települési Önkormányzatunk szociális rászorultság esetén – szociális alapellátás keretében – a jogosult számára pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokat biztosít.

Az Önkormányzat által biztosított szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások:

Rendkívüli települési támogatás

A rendkívüli települési támogatással kapcsolatos hatáskört a Családügyi és Esélyteremtési Bizottság gyakorolja. A helyi rendeletben meghatározottak szerint rendkívüli települési támogatás állapítható meg a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére, elsősorban az Szt. 45. § (4) bekezdésében meghatározott esetekben, amely alapján:

"Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy

alkalmanként jelentkező többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások – vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak."

Fentiekén túl a rendelet szerint létfenntartást veszélyeztető élethelyzetnek minősül: ha a kérelmező lakásában rendkívüli esemény miatt súlyos kár keletkezett, betöréssel, lopással jelentős kárt okoztak számára, esetenként egy-egy betegség miatt magas gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz költsége jelentkezik, súlyos közlekedési balesetet szenvedett, a lakhatáshoz kapcsolódó költségeinek (villanydíj, fűtés költsége (gázdíj, vegyes tüzelés esetén tűzifa, szén), vízdíj, lakáshitel) megfizetése a kérelmező vagy családjának létfenntartását veszélyezteti.

Rendkívüli települési támogatás igényelhető:

- a) átmenetileg nehéz anyagi helyzetbe került személy vagy család kiadásainak mérséklésére, vagy
- b) eseti gyógyszerkiadás mérséklésére (gyógyszersegély) azon személyek vagy családok támogatására, akiknek az eseti gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz költségük olyan magas, hogy azt nem képesek viselni, vagy
- c) gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel nyújtott pénzbeli támogatásra, vagy
- d) elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként.

Rendkívüli települési támogatás iránti kérelem elbírálásakor, amennyiben hivatalos tudomás, vagy környezettanulmány lefolytatása alapján kétséges a rendkívüli települési támogatás rendeltetésszerű felhasználása, vagy kérelmező azt kéri, a rendkívüli települési támogatást természetben kell megállapítani.

Az élelmiszerre, tüzelősegélyre, gyógyszersegélyre, tankönyv- és tanszervásárlás támogatására vagy közüzemi díjak kifizetéséhez igényelt rendkívüli települési támogatást természetben nyújtott szociális ellátásként kell megállapítani. Az élelmiszer- és gyógyszersegély kizárólag szociális utalvány formájában állapítható meg. A szociális utalvány Derecske Város közigazgatási területén működő azon élelmiszerüzletekben és gyógyszertárakban használható fel, melyekkel az önkormányzat erre előzetesen megállapodást kötött.

A tüzelősegélyre, tankönyv- és tanszervásárlás támogatására vagy a közüzemi díjak kifizetéséhez igényelt rendkívüli települési támogatást közvetlenül a szolgáltató vagy a közüzemi szolgáltató felé kell átutalni.

Hulladékszállítási díjkedvezmény:

A polgármester a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás díjának 50%-a erejéig települési támogatást állapít meg annak a 65. életévét betöltött, egyedül élő személynek, aki a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást 60 liter ürmértékű hulladékgyűjtő edényzet (a továbbiakban: gyűjtőedény) használatával veszi igénybe.

A polgármester 50%-os hulladékszállítási díjkedvezményt (a továbbiakban: díjkedvezmény) állapít meg annak a 65. életévét betöltött, egyedül élő személynek, aki a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást 60 liter ürmértékű hulladékgyűjtő edényzet használatával veszi igénybe.

A díjkedvezmény megilleti azt a 65. életévét betöltött személyt is, aki legfeljebb egy közeli hozzátartozójával él együtt és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást 80 liter űrtartalmú gyűjtődény használatával veszi igénybe.

A díjkedvezmény csak egy ingatlan vonatkozásában illeti meg a kedvezményezettet, ahol a kérelmező bejelentett lakóhellyel rendelkezik.

Köztemetés:

A polgármester az elhunyt személy eltemettetésére köteles személyt a köztemetés költségeinek megtérítése alól mentesíti, amennyiben

- a) egyedül élő és havi jövedelme a nyugdíjminimum 120%-át nem éri el, vagy
- b) családjában az egy főre jutó havi jövedelem a nyugdíjminimum 100%-át nem éri el és kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

A polgármester az elhunyt személy eltemettetésére köteles személyt a megtérítendő összeg 50%-ának megfizetése alól mentesíti, amennyiben

- a) egyedül élő és havi jövedelme a nyugdíjminimum 200%-át nem éri el, vagy
- b) családjában az egy főre jutó havi jövedelem a nyugdíjminimum 150%-át nem éri el, és kiskorú gyermek ellátásáról gondoskodik.

Rászorultságtól függetlenül, alanyi jogon biztosított természetbeni támogatások:

Babaköszöntő csomag, beiskolázási támogatás:

Az önkormányzat 2023 évtől a Derecskén bejelentett lakóhellyel rendelkező gyermekekre tekintettel rászorultságtól függetlenül, alanyi jogon, természetbeni támogatásként biztosítja a babaköszöntő csomagot és a beiskolázási támogatást az alanyi jogon nyújtott önkormányzati támogatásokról szóló 2/2023. (II. 15.) önkormányzati rendeletében meghatározottak szerint.

A babaköszöntő csomag a gyermek megszületésével kapcsolatos kiadásokhoz járul hozzá, kifejezve ezzel is, hogy a gyermek érkezése fontos esemény városunk számára.

Az önkormányzat az általános iskolában a tanulmányait az 1-8. évfolyamon kezdő tanuló szülőjének vagy törvényes képviselőjének kérelmére beiskolázási támogatást nyújt.

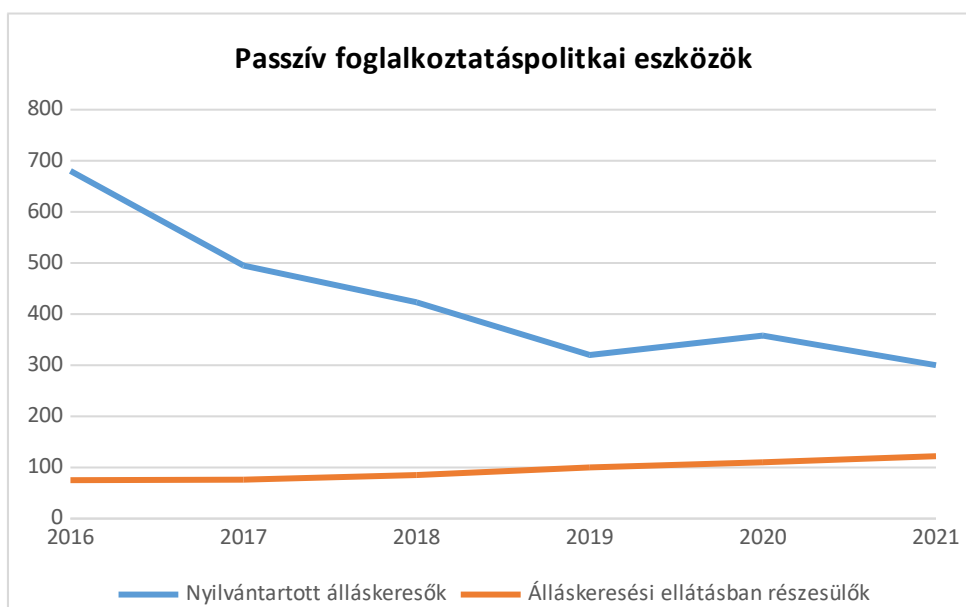
3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	680	11,78%	75	11,03%
2017	495	8,77%	76	15,35%
2018	423	7,53%	85	20,09%
2019	320	5,76%	100	31,25%
2020	358	6,54%	110	30,73%
2021	300	5,51%	122	40,67%

Forrás: TeIR, Nemzeti

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	324	47,65%	n.a.	-	399	58,68%
2017	229	46,26%	282	56,99%	305	61,62%
2018	183	43,26%	207	48,85%	268	63,36%
2019	124	38,75%	170	53,18%	224	70,00%
2020	132	36,87%	137	38,21%	242	67,60%
2021	97	32,33%	120	40,06%	219	73,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

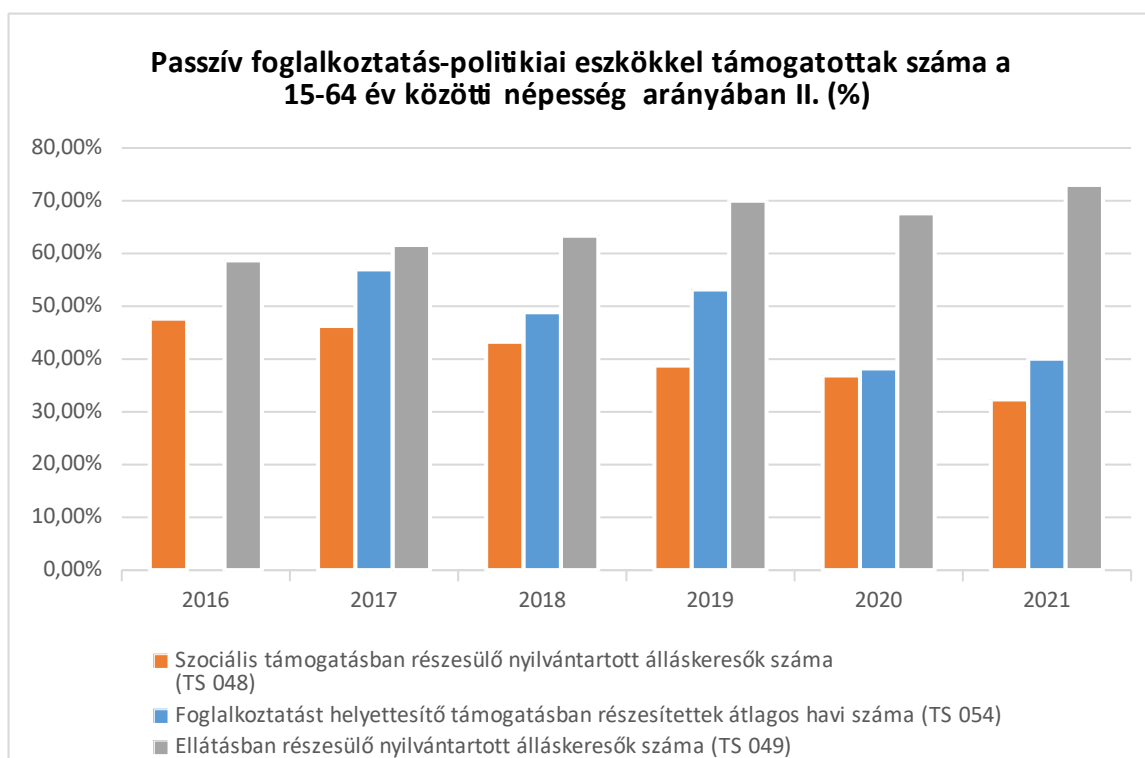

Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma 2017 és 2019 év között csökkent, majd 2020 évben megemelkedett, ami feltehetően a 2020 SARS-CoV-2 koronavírus-világjárvány következménye lehet. Az álláskeresési ellátásban részesülők száma évről évre minimálisan emelkedik.

A passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatott ellátásban részesülők száma 60-70% között mozog. A szociális támogatásban részesülők száma csökken csakúgy, mint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők. Településünkön sok esetben azért szűnnek meg a támogatások, mert a részesülő elmulasztja jelentkezési kötelezettségét foglalkoztatási osztályon, vagy a felülvizsgálat során nem tud igazolni 30 nap munkavégzést.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	25
2018	27
2019	28

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	3397	3	0,88	40,54	82,54	100,00
2017	3404	7	2,06	40,45	86,13	100,00
2018	3407	3	0,88	40,42	86,59	99,97
2019	3438	31	9,02	40,34	85,40	98,20
2020	3447	16	4,64	40,21	86,13	98,49
2021	3450	9	2,61	40,09	86,99	99,10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

2020	23
2021	26

Forrás: TeIR, KSH

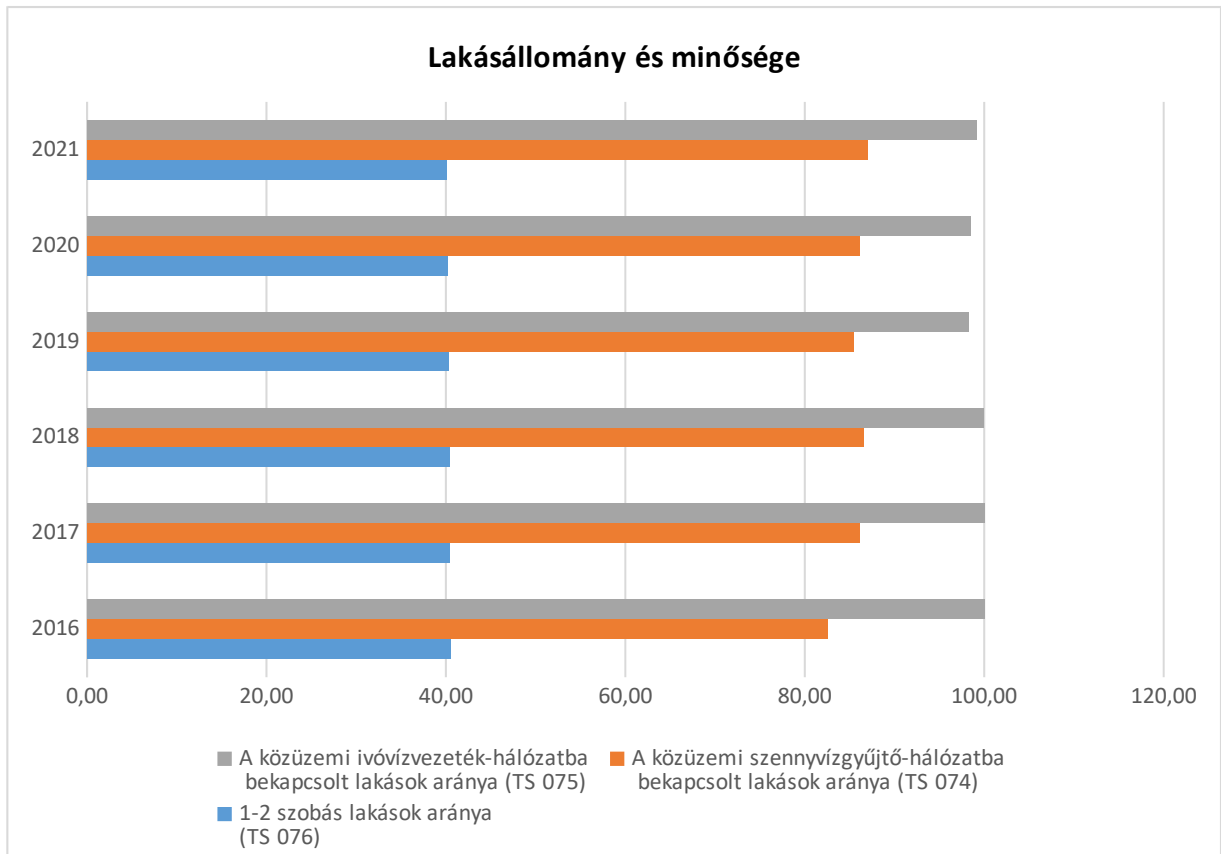
Az egészségügyi és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma a vizsgált időszakban hullámzó, a 2019-es évben volt a csúcspont emelkedés tekintetében, majd 2020-ig jelentős csökkenés volt tapasztalható, ezt követően azonban ismét emelkedik a támogatásban részesülők száma.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és

hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A településen falusias, kertvárosi jellegű házak találhatóak nagyobb számban. A lakásállomány növekedése csak kis mértékben jellemző, amelyek 40%-át az egy és kétszobás lakások teszik ki. A közüzemi szennyvízhálózatra rákötött lakóingatlanok száma folyamatosan emelkedik, az ivóvíz hálózatra rákötött lakások aránya 2021-ben 99%.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzati tulajdonú lakások száma jelenleg 36 db, ezen felül vannak az önkormányzatnak nem lakás céljára hasznosított helyiségei is. A lakások közül 9 db szociális, 15 db piaci alapú és 12 db költség alapú besorolású. A lakások nagyobb része határozott időre szóló szerződéssel rendelkezik, így ezen lakásoknál periodikusan történnek a pályáztatások. Az önkormányzat megbízásából a Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft. látja el a város tulajdonában lévő lakások és nem lakások céljára szolgáló helyiségek üzemeltetését.

A korábban megkötött lakásbérleti szerződések között határozatlan és határozott időre megkötött szerződések egyaránt érvényben vannak. A határozott időre megkötött szerződések időbeli hatályát folyamatosan figyelemmel kellett kísérni, és a szerződések lejárta esetén a lakások bérbeadására nyilvános pályázatot kellett meghirdetni. A pályázati eljárás egy hosszadalmasabb folyamatot jelent, így a pályázat kiírásától számított körülbelül 1 – 1,5 hónap elteltével nyílik lehetőség a lakásbérleti szerződés nyertes pályázóval történő megkötésére.

Tapasztalható, hogy lakásbérleti jogviszony megszűnésére vagy megszüntetésére – határozatlan vagy határozott időre megkötött szerződés esetén – csak ritkán kerül sor, elsősorban a városból történő elköltözés, a bérleti díj fizetésének nehézsége vagy haláleset miatt.

A lakásbérlők „mozgását” nagymértékben meghatározza az a tény, hogy a korábbi időszakról nagyobb számú határozatlan időre megkötött lakásbérleti szerződések maradtak vissza, és vannak érvényben. Jellemző, hogy a bérlők lakásproblémájukat önerőből megoldani csak nagyon ritkán képesek, így akár életük végéig is, mint bérlők élnek az önkormányzati bérlakásban.

Az EFOP-1.2.11-16-2017-00057 kódszámú „Esély Derecskén” projekt keretében felújított, elektronikus eszközökkel és berendezéssel ellátott, 10 lakást 2026. szeptember 28. napjáig tudjuk ingyenesen biztosítani a pályázók részére. A fiatalok 2 évig lehetnek lakói a lakásoknak, ezt követően ismét pályáztatásra kerülnek. A 2 év alatt a lakók a bérleti díjat félretehetik, ezáltal saját tőkével tudnak elindulni az önálló élet felé. A projekt fenntartási időszaka után meg kell határozni, hogy milyen feltételekkel biztosítja ezeket a lakásokat az önkormányzat.

b) szociális lakhatás

Derecske Város Önkormányzat tulajdonában és a Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft (Derecske, Köztársaság út 90. sz.) kezelésében: 9 db szociális bérlakás van.

Az Önkormányzat tulajdonában álló bérlakások használati/bérbeadási feltételeit az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának, valamint elidegenítésének feltételeiről szóló 34/2018. (XII.1.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

Az Önkormányzat nyertes pályázatának köszönhetően került sor több önkormányzati tulajdonú szociális bérlakás felújítására (Szív u. 27., Csuklya u. 2/a., Csuklya u. 12. és Csuklya u. 18.). A lakások felújítását követően a mai kornak megfelelő összkomfortos lakások kerültek átadásra.

Szociális bérlakásként bérbe adható lakások jegyzéke

Sorsz. Cím	Haszn. alapterület	Komfortfokozat
Szociális bérlakásként bérbe adható lakások		

Sorsz. Cím	Haszn. alapterület	Komfortfokozat
1. Csuklya u. 18/1.	(919. hrsz.) 42	összkomfortos
2. Csuklya u. 18/2.	(919. hrsz.) 33	összkomfortos
3. Szív u. 27. 1-2.	(954/2. hrsz.) 47	összkomfortos
4. Szív u. 27. 3-4.	(954/2. hrsz.) 47	összkomfortos
5. Bacsó B. u. 29.	(1043/A. hrsz.) 58	komfortos
6. Rákóczi út 76/2.	(2032. hrsz.) 44	komfortos
7. Rákóczi út 76/3.	(2032. hrsz.) 58	komfortos
8. Csuklya u. 2/a.	(909 hrsz.) 59	összkomfortos
9. Csuklya u. 12.	(916 hrsz.) 32	összkomfortos

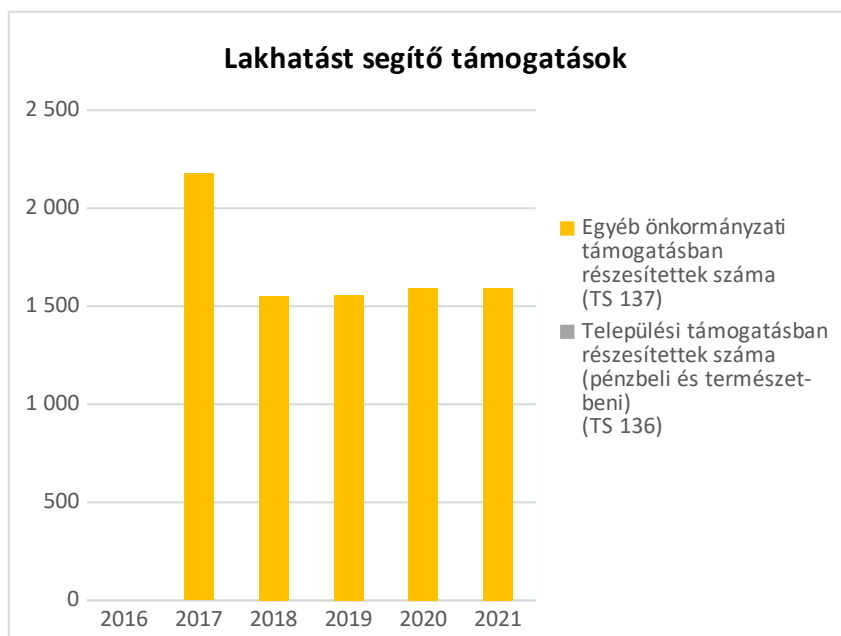
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Meggyfa u. 1., Akácfa u. 13.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	FŐ	FŐ
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	2 177
2018	n.a.	1 552
2019	n.a.	1 558
2020	n.a.	1 593
2021	n.a.	1 592

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Önkormányzatunknál rendkívüli települési támogatás igényelhető, lakhatás szempontjából a közüzemi díjak egy részéhez való hozzájárulás kérhető.

f) eladósodottság

Nincs adat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken, nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások:

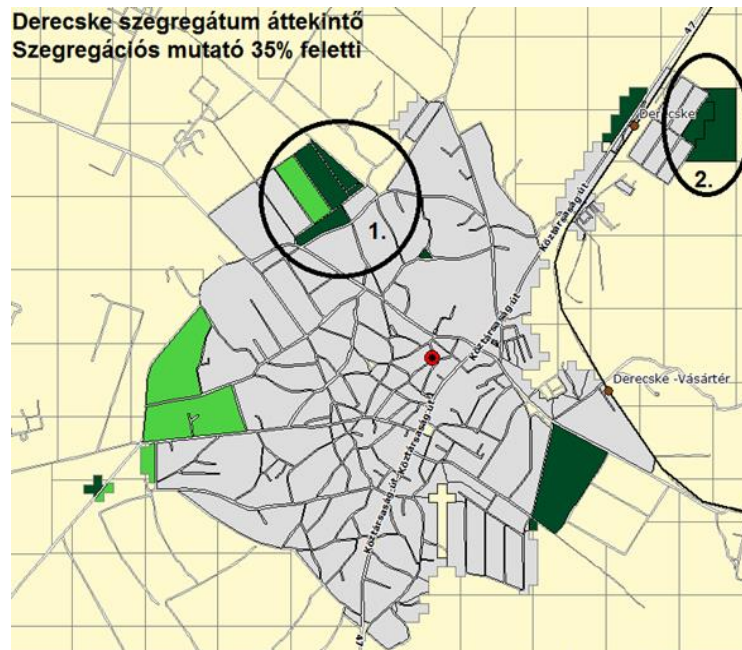
Cserekereszt: 1 db; Hajnalkert: 8 db; Morgó: 1 intézmény, Móricz föld: 1 db.; Rózsakereszt kert: 1+1db.; Szilágyi Tanya 1db; Balogh tanya 1 db; Kiss tanya 1db; Szikestói tanya 1db; Soma major 1 db; Csizmadia major 1db; Fényi tanya 1db; Katalin tanya 1db

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: ITS) a 2011. évi népszámlálási adatok alapján 2 szegregátum által érintett területet különített el az alábbiak szerint:

Derecske szegregátumokat bemutató térképe

Az 1. sz. szegregátum a városszövethoz kapcsolódva, de a város szélén helyezkedik el, a 2. sz. szegregátum – Újtelep - elkülönül a városszövettől.

A legkedvezőtlenebb mutatókkal a 2. sz. szegregátum rendelkezik, de az 1. sz. szegregátum is hasonló adatokat mutat. Mindkét szegregátumban problémát jelent a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező lakosok magas száma.

Az infrastruktúra hiányossága, a pormentes utak hiánya is mindkét területen jellemző, ugyanakkor mindkét szegregátumon megvalósult a szennyvízcsatorna szinte teljes kiépülése.

Tömegközlekedés nincs, a szegregátumban élő lakosok gyalog, illetve kerékpárral tudják elérni a városközpontot és az itt található hivatalokat, szolgáltatásokat. Emiatt az utak, járdák építése és felújítása fontos feladat, valamint a közlekedés feltételeinek javítása fedett váróhelyek biztosításával. Az oktatási szegregáció megelőzése érdekében Derecske város hiánypótló szolgáltatást vezetett be a Hajdú-Volán Zrt-vel együttműködve. Mivel a „kisderecskei” körzet a városszövettől távolabb helyezkedik el, az itt élők nehezebben érhetik el a szolgáltatásokat, ezért naponta két alkalommal a buszjárat befordul a településrész központjába. A másik jelentős segítség a város kerékpáros közlekedésében az elkészült kerékpárút hálózat.

Az 1. számú szegregátumban a Szív utcán pormentes útburkolat került kiépítésre, valamint ugyanitt sport és szabadidős tevékenységet biztosító közösségi térként focipálya készült.

Derecske Város Önkormányzatának EFOP-1.4.2.-16-2016-00027 azonosítójú „Élhetőbb gyermekkor a Derecskei Járásban” című pályázatának keretében a 2. számú szegregátumban

közösségi ház létesült - Tücsök Községi Ház elnevezéssel - a régi óvoda épületének felújításával, ahol több programot szerveznek a gyerekek és családjaik számára, valamint egyre többen veszik igénybe a komfortszolgáltatásokat (mosási és szárítási lehetőség).

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Az itt élő családokra jellemző a többgenerációs lét, az alacsony iskolai végzettség és a város egyéb részeihez képest alacsonyabb foglalkoztatási arány. A bűnelkövetések száma is magasabb a szegregátumban élők körében. Pontos statisztikai adatokkal nem rendelkezünk, de nagy arányban kerülnek ki közülük a segélyezettek, a rendkívüli települési támogatást igénylők és a gyermekvédelmi ellátásokat igénybe vevők. Sajnos még mindig vannak olyan ingatlanok, ahol nincs bevezetve a víz, vagy nem működik az áramszolgáltatás, ezért is szükséges olyan programok kidolgozása, amelyekkel a komfortfokozat növelhető. Az önkormányzat a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal közösen Anti-diszkriminációs jelzőrendszert működtet annak érdekében, hogy a településen az esélyegyenlőség és a szegregáció-mentesség a mindennapok részévé váljon.

A nagy létszámú szegregátumok megszüntetése nem lehetséges, ezért legfőbb célunk, hogy a rossz állagú ingatlanok felszámolásával, a mobilizációs lehetőségek megteremtésével a szegregációt oldjuk, a szegregátumokban élők számát csökkentjük. Emellett a területek rehabilitációjával megteremtjük az élhető lakókörnyezetet.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Derecske Város elemi érdeke és célja, hogy az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció biztosításának elve az élet minden területén megvalósuljon a városban. Ehhez a lakhatási feltételek biztosítása mellett – széleskörű együttműködésen alapuló – többféle szociális, képzési, foglalkoztatási, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést javító intézkedések együttesével kívánunk hozzájárulni. Az alacsony státusú lakosok integrációjának előmozdításához szükséges feltétel az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányaikat, javítják foglalkoztatási esélyeiket, hozzájárulva ezzel társadalmi mobilizációjukhoz. A szegregátumokon kívül, integrált lakókörnyezetben, szociális és bérlakások kialakításával szükséges a szegregátumok oldását, az ott élők számának csökkentését elősegíteni. Mindkét szegregátumban a foglalkoztatási és a lakáshelyzet javítása legsürgetőbb feladat, valamint a hiányzó infrastruktúra kiépítése. Emellett rendkívül fontos, hogy az alacsony státusú lakosság koncentrációja ne növekedjen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az Möt. 13. § (1) bekezdés 4. pontja alapján helyben biztosítható közfeladatok közül a helyi önkormányzat feladata törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások. Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5. § (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás

körében gondoskodik a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, a fogászati alapellátásról, az alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátásról, a védőnői és az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzatunk az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziiorvosi, házi gyermekorvosi alapellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

Településünkön a háziiorvosi ellátás biztosítása négy felnőtt háziiorvosi körzetben valósul meg, az Önkormányzat és az egyéni, illetve társas vállalkozás formájában tevékenykedő háziiorvosok között létrejött megállapodás alapján. A házi gyermekorvosi ellátás két gyermekorvosi körzetben biztosított, két fő, egyéni és társas vállalkozást folytató házi gyermekorvossal kötött megállapodás útján.

A fogorvosi alapellátást a településen kialakított két körzetben két fő fogorvos látja el, egyéni vállalkozás keretében az Önkormányzattal kötött szerződés alapján. A felnőtt fogászat orvosai látják el az iskolafogászati feladatokat is.

A 2014 évben elnyert Európai Unió forrásból sor került a Derecskei Egészségház teljes körű felújítására és korszerűsítésére, illetve a Központi Orvosi Rendelő épületében történő javítási munkálatok elvégzésére. A közel 90 millió forint összegű támogatásból a felújítási munkálatok során a Központi Orvosi Rendelő épülete összeépítésre került a Rákóczi út 3.-5. szám alatt lévő Egészségház épületével. Biztosítva ezáltal a betegek jobb átjárási lehetőségét a rendelők között, továbbá beépítésre került a két épület közé egy személyhordó lift, mely megkönnyíti a lakosok számára az emeleten lévő orvosi rendelők megközelítését. A felnőtt orvosi rendelők ajtaja a XXI. századi előírásoknak megfelelően kicserélésre került, így egy kerekesszékekkel közlekedő mozgáskorlátozott vagy egy babakocsival érkező beteg is biztonságosan be tud lépni közvetlenül a rendelőbe. Minden rendelő, illetve folyosó, vizesblokk és kiszolgáló helyiség kifestésre került. Az elvégzett beruházást követően az egészségügyi alapellátás is méltó járási székhelyi szerepet betöltő városunkhoz.

Településünkön a területi védőnői ellátás négy védőnői körzet működtetésével valósul meg, négy fő védőnő korábban közalkalmazotti, 2021. március 1-től egészségügyi szolgálati jogviszony keretében történő alkalmazásával. Az egyes körzetekben tevékenykedő védőnő a területi ellátási kötelezettséggel járó anya- és gyermekvédelmi védőnői feladatokon felül az iskola-egészségügyi védőnői feladatokat is ellátja.

Az iskola-egészségügyi ellátás a két házi gyermekorvossal kötött megállapodás, valamint a négy fő védőnő közreműködésével biztosított.

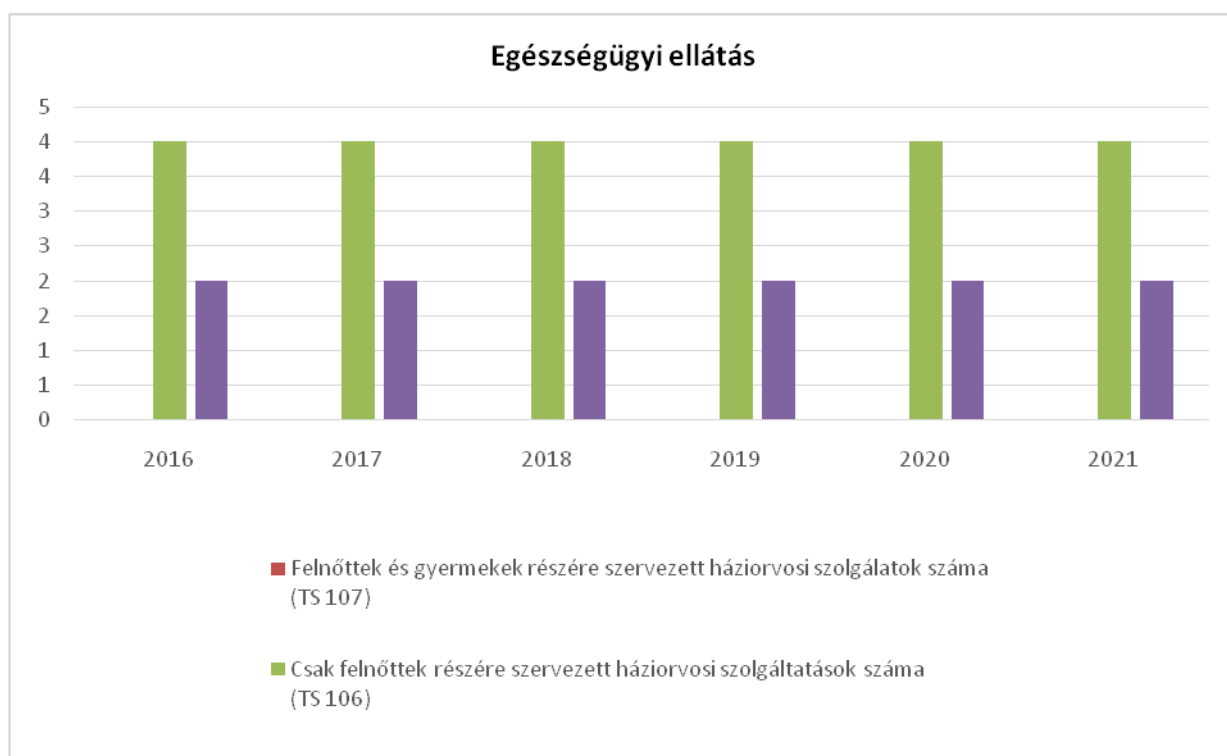
Az ellátás biztosítása keretében a szolgáltatók kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekek és az ifjúság egészségének megőrzésére, egészséges életmódra való nevelésükre, az egészségügyi felvilágosító és tanácsadó munkára, a betegségmegelőző és szűrő programokra.

2023-ban az egészségügyi ellátás és annak szerves részét képező védőnői szolgálat jelentős átalakításon megy keresztül. A helyi önkormányzatok kötelező feladatként 2023. június 30-ig biztosítják a védőnői ellátást, ezt követően a feladat az irányító vármegyei intézményekhez kerül át. A települési önkormányzat közteles biztosítani a védőnői ellátásra szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak az ingyenes használatát. A változások nagymértékű együttműködést igényelnek az

egészségügyi ágazat szereplői és a települési önkormányzat között a feladatellátás további hatékony ellátása érdekében.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiógyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	4	2	2	n.a.	n.a.
2017	0	4	2	2	421	66,04
2018	0	4	2	2	446	57,91
2019	0	4	2	2	356	28,23
2020	0	4	2	2	360	31,23
2021	0	4	2	2	390	33,08

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2012. szeptember 20-án került aláírásra a Gróf Tisza István Kórház és az Önkormányzat között a Derecske, Rákóczi út 5. szám alatti Orvosi Rendelő épületének emeleti rendelőhelyiségében lévő J0-s laboratórium működtetésére vonatkozó Egészségügyi Feladat-ellátási Szerződés. Jelenleg a hétfői és pénteki napokon délelőtt 7.30 – 10.30 időtartamban J0-ás laboratórium üzemeltetése.

A település lakossága számára a jövőben is helyben biztosított ezen szakellátás elérhetősége, hozzájárulva az egészségügyi ellátáshoz való közvetlen hozzájutáshoz.

A településen két, magántulajdonban levő gyógyszertár működik, amely a biztonságos ellátáshoz elegendő. A gyógyszertárak nyitva tartása a lakosság igényeihez igazodik, az ügyeleti ellátás biztosított.

A közgyógyellátásban részesülők száma 2019 évtől ismét emelkedésnek indult.

2015. március 1-től ez az ellátás a kormányhivatalok hatáskörébe került, de csak normatív illetve alanyi jogon állapít meg támogatást, a méltányossági ellátás megszüntetésre került. Az önkormányzat rendkívüli települési támogatás formájában, rendelet alapján tud segítséget nyújtani az arra rászorulóknak.

Az ápolási díjban részesülők száma is újra emelkedésnek indult, gyermekek vagy idősek esetén sok hozzátartozó választja az otthoni ápolást.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció a lakosság egészségmegőrzését, a betegségek megelőzését, valamint a betegségek korai felismerését és kezelését is jelenti, hogy elkerülhető legyen a további állapotromlás és szövődmények kialakulása.

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

Önkormányzatunk – kivéve a 2022-es évet – minden évben lakossági tüdőszűrést szervez.

Kiemelt figyelmet fordít a gyermekek és ifjúság egészségének megőrzésére, egészséges életmódra nevelésre, az egészségügyi felvilágosító és tanácsadó munkára, a betegségmegelőző és szűrő programokra.

A város lakosságának egészségmegőrzése, a betegségek megelőzése, a korai betegség felismerés és a betegek életkörülményeinek javítása, a gyógyítás hatékonyságának növelése, az egészséges életmód és sport népszerűsítése, a környezeti eredetű betegségteher mérséklése, a keringési és daganatos megbetegedések visszaszorítása, a lelki egészség megerősítése érdekében széleskörű együttműködést alakít ki a területi kórházzal, a civil szervezetekkel, érdekvédelmi szervezetekkel, oktatási, közművelődési és sport intézményekkel, a környezetvédelemmel foglalkozó szervezetekkel.

Európai Uniós forrásból a „Praxisközösség Derecskén” című projekt nagyban érintette a városi egészségügyi intézményekben folyó munka korszerűsítését, tovább fejlődését. A projekt keretein belül sor került a lakosság egy részének egészségi állapotának felmérésére. Ezen projektben belül további egészségügyi szolgáltatást vehettek igénybe a város lakói:

- gyógytorna,
- kismama torna,
- kriston torna,
- ortopéd szakrendelés.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyerekek fejlesztése már a legkisebknél elkezdődik.

Az óvodában a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását egyéni fejlesztő programmal segítik, mely valamennyi óvodapedagógus számára kiemelt fontosságú.

Tehetségprogramjuk keretében tehetségműhelyeket működtetnek, amelyekben hátrányos helyzetű gyermekek is részt vesznek.

Az intézményben gyógypedagógus, logopédus segíti a gyermekek fejlődését, ily módon a sajátos nevelési igényű, valamint a tanulási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása is megoldott.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjai biztosítottak. A közétkeztetést a Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft. látja el közszolgáltatási szerződés keretében. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. §-ának (3) bekezdése elő írja, hogy „A közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.” Az élettani szükségletnek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás-egészségügyi előírások kidolgozása – törvényi előírás és a Kormány kijelölése alapján – az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI) feladata. Ezen ajánlás alapján kerül kialakításra Derecskén a közétkeztetési étrend. A kialakítás során figyelembe veszik még a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014.(IV.30.) EMMI rendeletben foglaltakat.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az egészséges életmód folytatásához nagyban hozzájárult az, hogy településünkön a Nemzeti Sportközpontok finanszírozásával 2017. évben megkezdődtek a Városi Tanuszoda építésének munkálatai. A létesítménnyel elértük, hogy a városi sportcsarnok környezete sportközponttá vált, hiszen az uszoda mellett, kondipark és focipálya is található. A XXI. századi igényeknek megfelelő műanyag burkolattal lett ellátva a Sáróstón lévő volt bitumenes kézilabda pálya, mely a kosárlabda kedvelőinek biztosít teret.

Az önkormányzat célja, hogy a jelenleg biztosított sportolási lehetőségeket továbbra is fenntartsa, azokat a jövőben még tovább bővítse. Az egészséges életmód segítése érdekében a Sáróstó területét sport- és szabadidő központtá kell a jövőben fejleszteni, a már meglévő sportolási lehetőségek mellett további sportolási lehetőségek biztosítására kell törekedni. A városi tanuszoda megépítésével az önkormányzat célja, hogy városunkban és a környező településeken minden gyerek tanuljon meg úszni, szeresse meg ezt a sportágat.

Uszoda

2018. június 22-én megtörtént a derecskei tanuszoda ünnepélyes átadása. Az úszásoktatás elősegítésére, a testnevelési órák körülményeinek javítására a Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program keretein belül épült meg. A Derecske Városi Tanuszoda elsődleges feladata a kötelező testnevelés órák keretében végzett úszásoktatás kiszolgálása. A tanuszoda célja a minél szélesebb felhasználói kör elérése.

Kerékpárutak:

Városunkban is egyre többen közlekednek kerékpárral, nemcsak a mindennapi „utazás” eszközeként, hanem hobbi, szabadidős tevékenységként is. A kerékpárosok érdekében Tépe és Derecske között kerékpárút építésére pályáztunk, ennek keretében 2008-ban 2052 méter új biciklis szakasz épülhetett meg. 2015. november 10-én sikeresen befejeződött a Derecske-Sáránd települések közötti kerékpárút megépítése is. Több mint két kilométer hosszú, kétsávos, elválasztott rendszerű kerékpárút valósult meg a 47-es számú főút mentén.

Kondipark

2015. május 1-jén lett felavatva a sportcsarnok mögött épült kondipark. A fedett, erősítésre alkalmas kondipark mellett megépítettek egy Street Workout versenyekre alkalmas edzőparkot is, amely egy talajba épített trambulinnal egészült ki. A kondipark bárki számára elérhető, szívesen várják az érdeklődőket.

„Derecske a Zöld Város” projekt

A Zöld város projekt keretében egy szolgáltató ház létesült, amelyben akadálymentesített kondi- és fitness terem van a kor elvárásainak megfelelően. A DORIAN Fitness Club 2020-ban nyitotta meg kapuit az érdeklődők részére. Az új főtéren futópálya került megépítésre, valamint játszótér az óvodás és általános iskolás korú gyermekek részére. A belváros szívében megvalósuló főtéren mindenki hasznosan eltöltheti idejét családjával, barátival.

VP6-19.2.1.-23-7-17 kódszámú „GÖRKUTYA” projekt

A gördeszka pálya a Kossuth utca 16. szám alatti Sárostoói Sportpályán került kialakításra. A pálya a sportcsarnok közvetlen környezetében a derecskei tanuszoda, a szabadtéri kondipark, valamint a szabadtéri futballpálya mellett került elhelyezésre, ezzel is bővítve a sportolni vágyók számára elérhető szolgáltatásokat. A pályát bárki használhatja védőfelszereléssel, térítésmentesen.

A projekt keretében Derecske külterületén kutyafuttató is kialakításra került. A beruházás keretében egy 20 m x 50 m nagyságú füves területen fixen rögzített akadályok kerültek elhelyezésre, emellett a terület megnyitásával a rendelkezésre álló többi szabad terület is a kutyás sportok, hobbikutyások számára nyitott meg új lehetőségeket a szabadidő hasznos eltöltésére.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Derecske Város Önkormányzata részéről kötelezően ellátandó szociális alapszolgáltatás az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés és az idősek nappali ellátása. A nem kötelező feladatok közül – a kötelező feladatokon túl – önkormányzatunk a támogató szolgáltatást, valamint a pszichiátriai betegek és fogyatékosok nappali ellátását is biztosítja.

Derecske Város Önkormányzata a szociális alapszolgáltatások közül a szociális étkeztetést, a fogyatékosok, idősek és pszichiátriai betegek nappali ellátását, a házi segítségnyújtást, valamint a támogató szolgáltatást – 2017. január 1-jei hatállyal – fenntartóváltással továbbműködtetésre átvette a Bihari Szociális Nonprofit Kft-től.

Ezen ellátásokat az önkormányzat a 2016. január 1-jei hatállyal létrehozott intézménye, a Derecskei Szociális, Család- és Gyermekejóléti Központ (székhelye: 4130 Derecske, Köztársaság út 86.) révén biztosítja tovább.

A Központ a 4130 Derecske, Bocskai utca 6. szám alatt az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, az idősek és pszichiátriai betegek nappali ellátását Derecske ellátási területtel, a támogató 12 szolgáltatást Derecske, Konyár, Sáránd ellátási területtel látja el, mely 2017. április 1-jétől kibővült Berettyóújfalival.

A fogyatékos személyek nappali ellátását Derecske és Konyár ellátási területtel a 4130 Derecske, Morgó tanya 1. szám alatti telephelyén biztosítja.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megelőzése, a devianciák elkerülése érdekében a KLIK helyi tankerületével együttműködve segítjük az iskolai drogprevenáció, a stressz prevenációs és a családi életre nevelés érdekében szervezett átfogó iskolai programokat, az iskola és a szociális-gyermekvédelmi intézmények szakembereinek együttműködésével kortárs segítők, civil szervezetek bevonásával.

A Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány szaktanácsadás keretében jogi segítségnyújtás és pszichológiai tanácsadás szolgáltatást is biztosít a derecskei lakosság részére, továbbá jelentős az egészség-megőrzési és felvilágosító tevékenysége, mozgássérült, alkohol- és drogbetegek felvilágosító és lelki tanácsadói gondozása.

Az ifjúságvédelem keretében a drogmegelőzéssel kapcsolatban önálló programot kell kidolgozni önkormányzati-, oktatási-, közművelődési-, illetőleg a médiafeladatok vonatkozásában.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzat számára ilyen adat nem áll rendelkezésre.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az Önkormányzat számára ilyen adat nem áll rendelkezésre.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

A településen népkonyha nem működik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

Derecske Város Önkormányzata a fenntartója, tulajdonosa a Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár közművelődési intézménynek, amely 1968-óta végzi tevékenységét 960 nm² hasznos alapterületű épületében.

Alaptevékenysége: a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismerése a helyi művelődési szokások gondozása.

A szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása, a helyi amatőr, ismeretterjesztő, alkotó művelődési közösségek tevékenységeinek támogatása a városi nagyrendezvények szervezése, lebonyolítása. A könyvtári gyűjtemény és szolgáltatás helyi igényeknek megfelelő alakítása, folyamatos fejlesztése, dokumentum feltárása, megőrzése, gondozása. Feladata továbbá a résztvevőket az élettartó hosszú tartó tanulás folyamatába való bekapcsolása, számukra a munkaerő piacra való visszajutás segítését célzó képzések, tanfolyamok szervezése.

A Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár a város és környéke kulturális és közösségi életének egyik legfontosabb színtere. Rendszeresek a felnőtt- és gyermekszínházi előadások, hangversenyek, alkotó- és képzőművészeti kiállítások, különféle táncos alkalmak: a táncháztól a bálig. Az intézmény szervezi a nemzeti- és városi ünnepeket, a városi nagyrendezvényeket. Otthont ad fesztiváloknak, találkozóknak. Konferenciákat, tanácskozásokat, szervez és fogad be úgy a partnerszervezeteknek, mint a külső megrendelőknek a sport, a kultúra, a vállalkozások tekintetében egyaránt. Az intézmény egyik fő erőssége a tartós közösségek viszonylag nagy száma és aktív tevékenysége. A művészeti csoportok mindegyike (néptánc együttesek, zenekarok, színjátszó kör, alkotókörök stb.) szervesen részt vesz a város kulturális életében, rendszeres szereplője a különféle művelődési alkalmaknak. A klubok és baráti körök igazi talajt jelentenek az ismeretterjesztés számára, hiszen az egészséges életmódra neveléstől a honismereten keresztül a speciális gazdasági tanfolyamokon át igen széles spektrumot fognak át.

A Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár a már meglévő területi kapcsolatait új partnerek bevonásával bővíti, kialakít egy új célokra alapuló együttműködési hálózatot, új módszereket épít be a mikro térségben lévő kulturális hátrányok kezelésében a tehetséggondozás eszközeivel.

Elmondható, hogy a Művelődési Központ helyiségei maximális kihasználtsággal működnek. A Könyvtár kínálja szolgáltatásokat a lakosság megelégedésére szolgálnak.

Több nagy összegű, sikeres pályázatnak köszönhető, hogy mind a Művelődési Központ, mind pedig a Könyvtár tárgyi és anyagi feltételei javulnak, ennek köszönhetően javulni fog a szolgáltatásaik színvonala is. Továbbra is fő célja az élethosszig tartó tanulással kapcsolatos pályázatok megvalósítása.

Derecske város nem csupán a mikro-régió kulturális központja, de színes és sokoldalú kulturális tevékenységei vármegyei-, regionális-, sőt nemzetközi vonzáskörrel bírnak.

A média egyre hangsúlyosabban jelenik meg a modern társadalmakban. Az önkormányzati és közigazgatási hatósági munka szellemiségének átalakulása maga után vonja a nyilvánosság iránti igény megnövekedését, melyet elsősorban a különböző médiumokon keresztül kell biztosítani.

Derecske Város Önkormányzata tulajdonát képezi a Derecskei Hírek című havilap, a www.derecske.hu nevű hivatalos honlap, a Derecske mobilapplikáció, a www.facebook.com/derecske.hu nevű hivatalos Facebook oldal, a helyi kábelcsatornán sugárzó Kék-Kálló TV, valamint Derecske Város Youtube csatornája.

Derecske Város Önkormányzata, mint a Derecskei Hírek alapítója a Derecskei Hírek működtetésével, ellátásával, kiadói jogának gyakorlásával 2016. január 01. napjától kezdődően határozatlan időre a Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft.-t bízta meg a 2015. december 18. napján kelt megállapodás alapján. A 2023. március 30-i képviselő-testületi ülésen hozott döntés alapján 2023. június 1. napjától ugyanezen jogok gyakorlásával a Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtárat bízza meg.

2016. január 01-től a www.derecske.hu városi honlap, a Derecske Város Facebook oldalának, valamint a Derecske Város Youtube csatornájának működtetési feladatait a Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal látja le. A Youtube csatornára kerülnek fel többek között a testületi üléseken készült videók.

Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 2019. december 11-én megtartott ülésén döntött arról, hogy Derecske Város Önkormányzata kommunikációs szerződést köt a Médiacentrum Debrecen Kft.-vel 2020. január 1-jétől határozatlan időszakra. A Médiacentrum Debrecen Kft. a Debrecen Városi Televízió kivül szerkeszti és működteti a Dehir.hu internetes hírportált, az Fm95 Rádió 1 kereskedelmi rádiót, illetve kiadja a Debreceni Korzó magazint. A szerződés keretében a Médiacentrum Kft. vállalja, hogy az önkormányzatnak rendszeres audiovizuális tartalmat gyárt és megjelentet a Szolgáltató felületein.

2020 márciusában elindult a város mobilalkalmazása. Az alkalmazás célja, hogy kiszolgálja a lakosok azon igényét, hogy segítségével bárhol és bármikor információhoz jussanak, valamint jobban részt vegyenek a település életében.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsonzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
3	igen	23 510	4

A Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft. üzemelteti a Derecske, Kossuth utca 18. szám alatti Városi Sportcsarnok épületegyüttesét, ellátja az épülettel kapcsolatos, karbantartási és üzemeltetési feladatokat. Főbb feladatai közé tartozik többek között az épület bérbeadásának koordinálása és a heti terembeosztás elkészítése.

A csarnok ad helyet a városi intézmények és a kijelölt civilszervezetek rendezvényeinek, programjainak. A csarnok bérlésére is van lehetőség, valamint a helyi civilszervezeteknek térítésmentes használatot biztosítanak. A helyi gimnáziummal minden évben megállapodást köt a társaság, a tanévben megtartandó testnevelési órák megtartására vonatkozóan. A sportcsarnok ad helyet Derecske Város báljának, a helyi középiskolai, és a helyi általános iskolai rendezvényeinek és ezen felül minden városi sporteseménynek.

A Könyvtár alaptevékenysége: biztosítja az információhoz való szabad hozzáférést. Ennek érdekében a könyvtár gyűjteményét és szolgáltatásait hozzáférhetővé teszi, gyűjteményét a helyi igényeknek megfelelően alakítja, folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja. Tevékenységével hozzájárul az egyetemes, a nemzeti és a helyi kulturális értékek közvetítéséhez.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az Önkormányzat számára ilyen adat nem áll rendelkezésre.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A Derecskei Szociális, Család- és Gyermejjóléti Központ szervezésében adománygyűjtés történik az arra rászoruló családok számára.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A kisebbségi, nemzetiségi kultúra megőrzésében szerepet vállal a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a képviselt közösség kulturális autonómiájának megerősítése érdekében a közösség önszerveződésének szervezési és működtetési feladatok ellátásával történő támogatásával, kapcsolatot tart a képviselt közösség helyi nemzetiségi civil szervezeteivel, szerveződéseivel, a helyi nemzetiségi önkormányzat területén működő vallási közösségekkel.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A város kulturális életének központi szervezője a Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár, de igen jelentős szereppel bírnak a helyi civil kezdeményezések, önszerveződő csoportok is.

A derecskei civil szervezetek továbbra is erősen kötődnek a Művelődési Központ nyújtotta szolgáltatásokhoz. Több mint húsz civil szervezet évről évre pályázik az önkormányzathoz támogatásért, ennek a belső pályázati rendszernek köszönhető, hogy szervezeti kultúránk olyan szintre emelkedett, hogy más civil pályázatokon is részt tudnak venni. E szervezetek nagyobb

része kulturális, hagyományőrző tevékenységet folytat, szervezettségüknek köszönhetően taglétszámuk nőtt, anyagi lehetőségeik javultak az elmúlt ciklus során.

2010-ben módosította az Önkormányzat a civil szervezetekre vonatkozó helyi rendeletét, mely szerint az önkormányzati támogatásra pályázó szervezetek delegáltjaiból alakuló Civil Fórum javaslattételével segíti az önkormányzat illetékes bizottságának döntését.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Derecskei Roma Nemzetiségi Önkormányzat nem rendelkezik az esélyegyenlőségi csoportokra vonatkozó tevékenységi tervvel.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésével kapcsolatosan véleményezési lehetőséggel élhettek, melyeket Derecske Város Jegyzője részére eljuttathattak. A véleményük beépítésre került az HEP-ben. A Nemzetiségi Önkormányzat támogatta a megvalósítást.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság	Felnőtt képzések részvételének növelése, alternatív oktatási módszerek bevezetése, tanoda programok indítása,
Szegregátumok	Szegregátumok, szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése, itt élők támogatása programokkal
Nincs elég szociális lakás	Szociális lakásállomány növelése
Kevés bérlakás	Bérlakások építése
Magas az alacsony komfortfokozatú ingatlanok száma	Programok kidolgozása a komfortfokozatok növelésére, zéró energiafelhasználás
Közműmentes területek	Közműellátottság növelése (szennyvízhálózat, ivóvíz hálózat fejlesztés),
Rossz közlekedés	Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása, utak, járdák építése, felújítása, csapadékvíz gazdálkodás
Kisebbség kultúrájának nem ismerése	Kulturális bemutatók tartása

Rossz egészségi állapot	Szűrővizsgálatok tartása
Szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem megfelelő	Kerékpárút felújítás, pihenők kialakítása, buszmegálló felújítás, Derecske Vásártér vasúti megállóhelyen fedett váróhely kialakítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

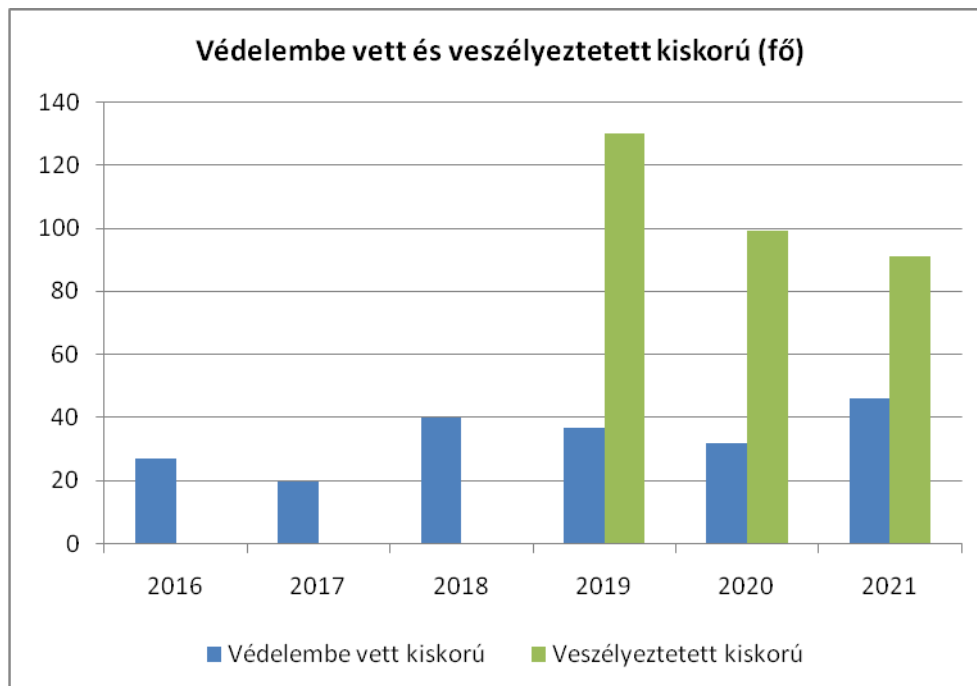
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 253	4 429	8682	48,99%	51,01%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	277			3,19%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	677	647	1324	7,80%	7,45%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	162	128	290	1,87%	1,47%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népesség számához képest a 0-14 és a 15-17 éves korosztály a lakosság körülbelül 18.5%-át teszi ki.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	27	n.a.
2017	20	n.a.
2018	40	n.a.
2019	37	130
2020	32	99
2021	46	91

A veszélyeztetett gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat, de a védelembe vett gyermekek száma sajnos nőtt az elmúlt időszakban.

A veszélyeztetett kiskorúak aránya a veszélyeztetettség fő oka szerint:

- 70% – környezeti főcsoport szerint: itt a nevelési probléma, a szülők, családok életvitele, a családi konfliktus és elhanyagolás jelenik meg nagyobb részt;
- 18% – az érintett gyerekre vonatkozóan a magatartási főcsoport, ide főként a gyermekintézménybe való beilleszkedés, a tankötelezettség elmulasztását sorolhatjuk;
- 12% -ban jelenik meg az egészségi főcsoport, mint betegség, magatartás- vagy tanulási zavarral küzdő kiskorúak aránya.

Veszélyeztetettség fő okaként nem jelennek meg az anyagi jellegű hiányosságok.

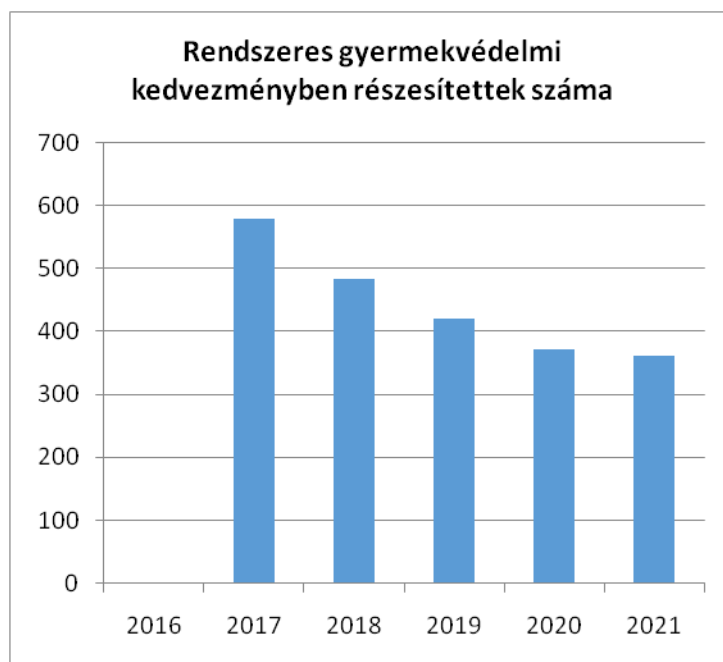
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a jelzőrendszer segítségével feltárja az ellátási területén jelentkező, gyermekek veszélyeztetettségét kiváltó lehetséges okokat, és prevenciós jellegű tevékenységgel igyekszik csökkenteni azokat.

A szolgálatnál veszélyeztettként nyilvántartott kiskorúak száma 2022. január 1. és december 31. között: 131 fő volt, ebből a jogerős hatósági intézkedéssel érintett gyermekek száma 60, ahol együttműködött a Szolgálat a Derecskei Szociális, Család-és Gyermekjóléti Központtal – a gyermekek gondozási-nevelési tervében meghatározott feladatok megvalósulása érdekében.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők,

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	578
2018	483
2019	420
2020	372
2021	361

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az alábbi táblázat mutatja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számát életkor szerint, továbbá a közülük tartósan beteg, fogyatékos gyermekek számát, 2019 és 2022 év között. (Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal nyilvántartása):

Megnevezés	0-2	3-5	6-13	14-17	18-	Összesen (fő):
	éves					
	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma					
2019. év						
Gyermekek száma	45	69	195	97	15	421
Ebből tartósan beteg, fogyatékos	3		9	2		14
2020. év						
Gyermekek száma	44	52	152	69	10	327
Ebből tartósan beteg, fogyatékos	1	1	4	2		8
2021. év						
Gyermekek száma	40	61	160	85	20	366
Ebből tartósan beteg, fogyatékos		2	4	1	1	8
2022. év						
Gyermekek száma	31	32	124	60	17	264
Ebből tartósan beteg, fogyatékos			1	1		2

A korábbi éveket figyelembe véve az arányok nem változnak, az iskoláskorú gyermekeket érinti nagyobb számban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása.

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma nagymértékben csökkent a 2021-es évhez képest, amelynek oka, hogy a koronavírussal kapcsolatban hozott rendelkezések eredményeképpen sokaknak kérelem beadása nélkül is hosszabbodott a jogosultságuk 2022. augusztus 31-ig, ezt követően azonban új kérelmet nem nyújtottak be. Egyik részük már nagykorú lett és nappali oktatás rendje szerinti tanulmányokat nem folytat, másik részüknek pedig alapesetben nem jár, vélhetően az 1 főre jutó jövedelem magasabb összege miatt.

Utóbbinak elsősorban az az oka, hogy a szociális vetítési alap (korábbi elnevezése: öregségi nyugdíjminimum) nem emelkedik, melyhez a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot viszonyítani kell, ugyanakkor a garantált bérminimum emelkedik, melynek nettó összege ugyan nem sok, de ahhoz elég, hogy a családban az egy főre jutó jövedelem meghaladja a törvényben meghatározott összeget.

Pedig ezen családok életszínvonala jellemzően annyira nem javul, hogy ne hiányozna nekik ez a támogatási forma.

A kérelmezők többsége egy és kétgyermekes családból kerül ki, és igen magas az egyedülálló szülők száma.

A 264 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek esetében a családok száma 2022. évben (Önkormányzati nyilvántartás)

Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy több	Összesen:
Gyermekek családok száma						
Családok száma	38	41	18	15	2	114
Ebből: egyedülálló szülő	27	25	6	5	2	65

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

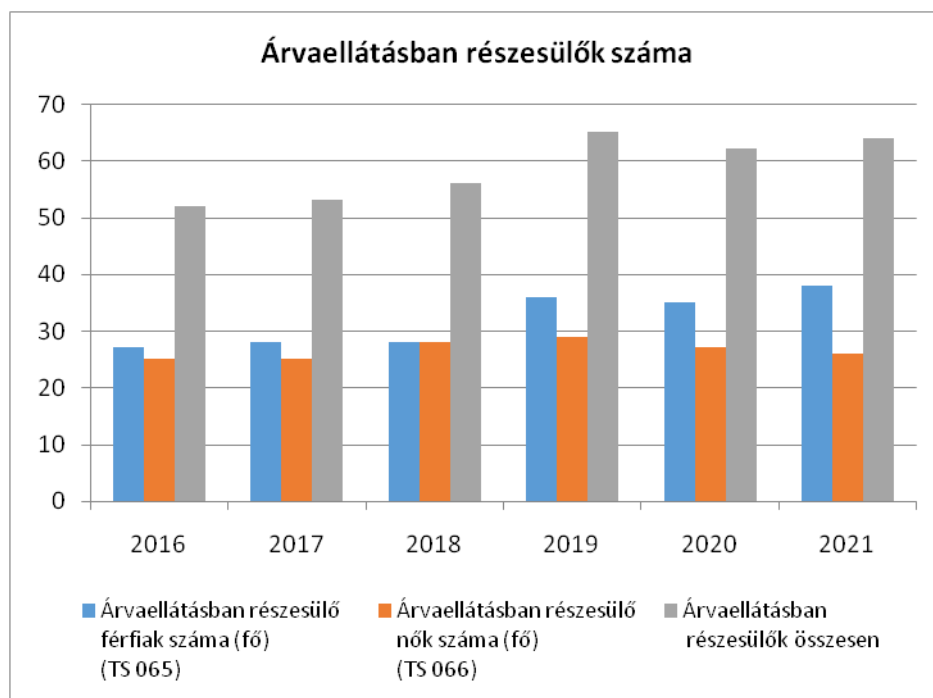
Az önkormányzat 2023 évtől a Derecskén bejelentett lakóhellyel rendelkező gyermekekre tekintettel rászorultságtól függetlenül, alanyi jogon, természetbeni támogatásként biztosítja a babaköszöntő csomagot és a beiskolázási támogatást az alanyi jogon nyújtott önkormányzati támogatásokról szóló 2/2023. (II. 15.) önkormányzati rendeletében meghatározottak szerint.

A babaköszöntő csomag a gyermek megszületésével kapcsolatos kiadásokhoz járul hozzá, kifejezve ezzel is, hogy a gyermek érkezése fontos esemény városunk számára.

Az önkormányzat az általános iskolában a tanulmányait az 1-8. évfolyamon kezdő tanuló szülőjének vagy törvényes képviselőjének kérelmére beiskolázási támogatást nyújt.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	27	25	52
2017	28	25	53
2018	28	28	56
2019	36	29	65
2020	35	27	62
2021	38	26	64

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők számában és arányában jelentős változás nem tapasztalható.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Intézményi gyermekétkeztetés alakulása 2022. évben. (önkormányzat nyilvántartása:)

	Derecske Bocskai István Általános Iskola (fő)	I. Rákóczi György Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium (fő)	Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde (Óvoda) (fő)
Havi jövedelme alapján 100% kedvezmény	0	0	191
Nagycsaládos 50% kedvezmény	132	24	0
Nagycsaládos kedvezmény 100% kedvezmény	0	0	75
Nevelésbe vétel miatt 100% kedvezmény	0	2	2
Rendszeres gyermekvédelmi 100% kedvezmény	112	0	44
Rendszeres gyermekvédelmi 50% kedvezmény	0	23	0
Tartós beteg 50% kedvezmény	11	2	0
Tartós beteg vagy fogyatékos 100% kedvezmény	0	0	10
Utógondozói ellátás 100% kedvezmény	0	0	0

Fizetős	265	50	16
	100% kedvezmény (fő)	50% kedvezmény (fő)	Fizetős (fő)
Általános iskola	112	142	265
Középiskola	2	49	50
Óvoda	312	0	16

Szüneti gyermekétkeztetés

Önkormányzatunk kizárólag a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére biztosítja minden évben – valamennyi szünetidőben – az ingyenes szüneti gyermekétkeztetést, amelynek lehetőségéről és az igénybevétel módjáról minden szünetidő előtt levélben tájékoztatást kapnak az érintett gyermekek szülei, törvényes képviselői.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Önkormányzatunk célja, hogy a gyermekek egyenlő eséllyel jussanak hozzá a fejlesztő, illetve az eredményességet növelő programokhoz mind a köznevelési, mind a közoktatási intézményekben.

Az alsó tagozatosok részére nyári napközis programot szerveztek a Derecske Város Önkormányzata az „Élhetőbb gyermekkor a Derecskei Járásban” elnevezésű pályázatának keretében, valamint „Erzsébet napközis tábor” keretében szintén két turnusban.

Az Erzsébet táborban Zánkán, elsősorban hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók vettek részt. A felső tagozaton lehetősége volt 20-20 főnek részt venni a Bükk–Aggteleki-hegység bringás vándortáborban és a Bringás Vándor táborban a Felső-Tisza-vidéken. A Bringás Vándortáborok a Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség közreműködésével valósultak meg.

A civil szervezetek rendszeresen nyújtanak segítséget a rászoruló tanulóknak.

Az önkormányzat az idegenforgalom és a turizmus fejlesztése keretében keresi az ifjúsági szálláshelyek, táborozási lehetőségek kialakításának módjait.

A minőségi oktatás alapvető feltétele a megfelelő infrastrukturális háttér, valamint a tehetséggondozás. Ezen két tényező biztosítása érdekében az önkormányzat a jövőben is támogatja a tehetséggondozó programokat, illetve a Bursa Hungarica ösztöndíj rendszert. Az ösztöndíjpályázatra azok a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű fiatalok jelentkezhetnek, akik felsőfokú tanulmányokat folytatnak vagy szeretnék folytatni.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

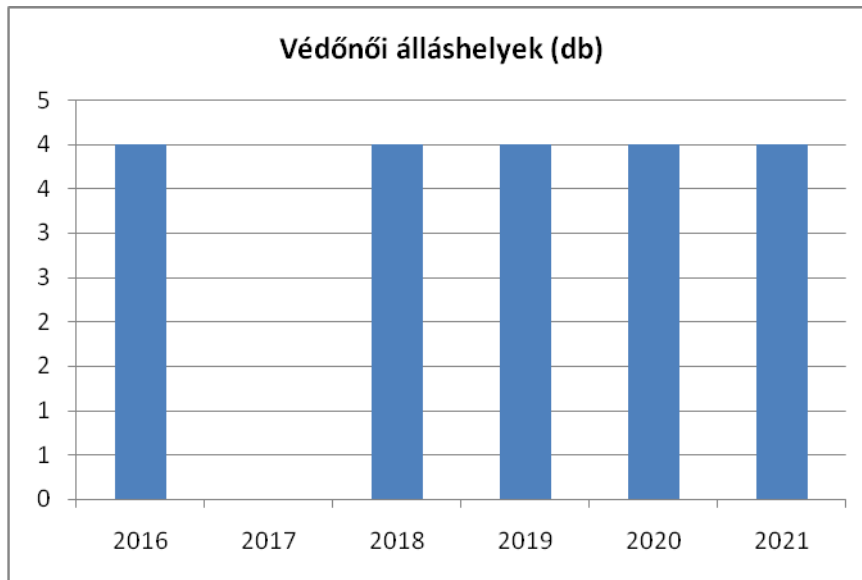
A védőnői szolgálat kiemelt feladata a minden korosztályra kiterjedő prevenció ellátás.

A védőnői munka színterei:

- a tanácsadó helyiségben folyó gondozó-tanácsadó tevékenység várandós anyáknak és kisgyermekes családoknak
- családlátogatások alkalmával adott tanácsadás, elvégzett gondozás, anyai tevékenységre oktatás,
- nevelés-oktatási intézményekben történő szűrés, egészségnevelés

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	4	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	4	n.a.	-
2019	4	n.a.	-
2020	4	n.a.	-
2021	4	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön a területi védőnői ellátás jelenleg négy védőnői körzet működtetésével valósul meg, négy fő védőnő korábban közalkalmazotti, 2021. március 1-től egészségügyi szolgálati jogviszony keretében történő alkalmazásával. Az egyes körzetekben tevékenykedő védőnő a területi ellátási kötelezettséggel járó anya- és gyermekvédelmi védőnői feladatokon felül az iskola-egészségügyi védőnői feladatokat is ellátja.

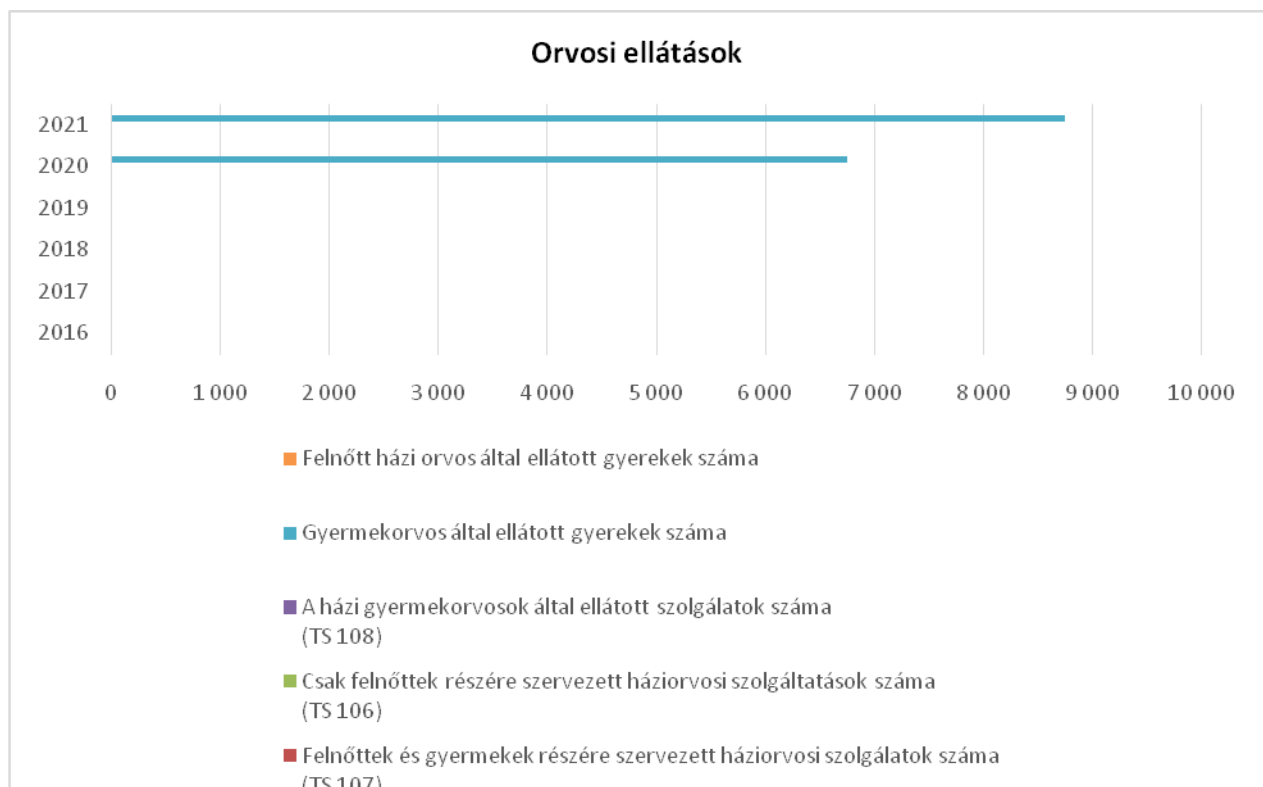
A Védőnői Szolgálat az egészségügyi alapellátás részeként a családok egészségének megőrzésére, segítségére irányuló preventív tevékenységet végez, valamint a betegségek kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében egészségnevelést lát el. E tevékenységek keretében egészségmegőrző előadásokat, továbbá lakossági szinten szűrővizsgálatokat, véradást szerveznek.

Az egészségügyi alapellátásról szóló törvény 2023. július 1-jétől történő módosulása a védőnői alapellátás biztosítása területén is változásokat eredményez. Ettől az időponttól kezdődően a védőnői ellátás biztosításáért a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv – az irányító vármegyei intézmény útján – felelős azzal, hogy az ellátás jogszabályban előírt tárgyi feltételeit az állam a települési önkormányzattal kötött megállapodás útján is biztosíthatja. Az egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott védőnő és a védőnői ellátás körében foglalkoztatott személy tekintetében a munkáltatói jogokat 2023. július 1-től az az irányító vármegyei intézmény gyakorolja, amely területileg illetékes az érintett védőnői körzet tekintetében.

- b)* gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	4	2	n.a.	0
2017	0	4	2	n.a.	0
2018	0	4	2	n.a.	0
2019	0	4	2	n.a.	0
2020	0	4	2	6749	0
2021	0	4	2	8747	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A házi gyermekorvosi ellátás két gyermekorvosi körzetben biztosított, két fő, egyéni vállalkozást folytató házi gyermekorvossal kötött megállapodás alapján.

2020. szeptember 1. napjától 2023. március 31. napjáig a derecskei II. számú házi gyermekorvosi körzet helyettesítéssel történő ellátását kellett biztosítani az önkormányzatnak, amely megbízást a derecskei I. számú házi gyermekorvosi körzet gyermekorvosa vállalta a házi gyermekorvosi állás betöltéséig. 2023. április 1. napjától a gyermekorvosi álláshely betöltésre került.

2022-ben körülbelül 10.113-an keresték fel a rendelőt, a rendelőben megjelenő betegek létszáma naponta átlagosan 70-100 között mozgott iskolaidőben, tanszünetben a létszám 20-40 közötti volt. Csecsemő tanácsadáson a 0-1 éves korosztályból csecsemő, az 1-4 éves korosztályból 262 kisgyermek, a 4-14 éves korosztályból pedig 30 gyermek, 14 év felett 1 gyermek jelent meg.

3 éves kor után az óvodával együttműködve, az óvodások rendszeres, tervszerű státusz vizsgálatával, a védőnők közreműködésével, az óvónői jelzések értékelésével tudják nyomon követni a gyermekek fejlődését. A kor specifikus fejlődéstani mutatókat illetően, a különböző vizsgálati módszerekkel (gyermekorvosi fizikális vizsgálat, gyermekorvosi-, védőnői kérdőívek, szülői-, védőnői-, óvónői jelzések) az átlagpopulációhoz mérten nagyobb eltérést mutató gyermekeknél további vizsgálatokat és fejlesztő tevékenységet kezdeményeznek, illetve követnek (hallásvizsgálat, pszichológiai, neurológiai, pszichiátriai vizsgálat, logopédiai, fejlesztés, gyógytorna, szükség esetén tanulási képességet vizsgáló bizottság véleményének kikérése. Egyre több gyermek igényel pszichológiai, illetve gyermek pszichiátriai segítséget, aminek hátterében az otthoni feszült légkör, a növekvő elvárásoknak, követelményeknek való megfelelési kényszer, napjaink egyre növekvő információ áradatából adódó fokozott feszültség, félelmek állnak.

Az iskola-egészségügyi ellátás a két házi gyermekorvossal kötött megállapodás, valamint a négy fő védőnő közreműködésével biztosított.

Az ellátás biztosítása keretében a szolgáltatók kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekek és az ifjúság egészségének megőrzésére, egészséges életmódra való nevelésükre, az egészségügyi felvilágosító és tanácsadó munkára, a betegségmegelőző és szűrő programokra.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde intézményében gyógypedagógus, logopédus segíti a gyermekek fejlődését, ily módon a sajátos nevelési igényű, valamint a tanulási nehézséggel küzdő gyermekek ellátása is megoldott.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatást a Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) látja el ellátási szerződés útján, melyet Derecske Város Önkormányzatával 1997-ben kötött.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységei:

- észlelő- és jelzőrendszer működtetése, koordinálása
- szociális segítő munka
- szociális és gyermekvédelmi, gyermekjóléti ügyekben tájékoztatás, információnyújtás
- ügyintézésben segítségnyújtás
- környezettanulmány készítése felkérésre
- tanácsadás nyújtása, közvetítése
- adományok gyűjtése, szétosztása
- hallgatók terepgyakorlatának biztosítása
- szabadidős, prevenció programok szervezése

- egyéb szolgáltatás pl: telefonálás, fénymásolás, nyomtatás

Az intézménynél igénybe vehető egyéb speciális szolgáltatások

- jogi tanácsadás
- pszichológiai tanácsadás

Biztos Kezdet Gyerekház és Tanoda nem működik a településen.

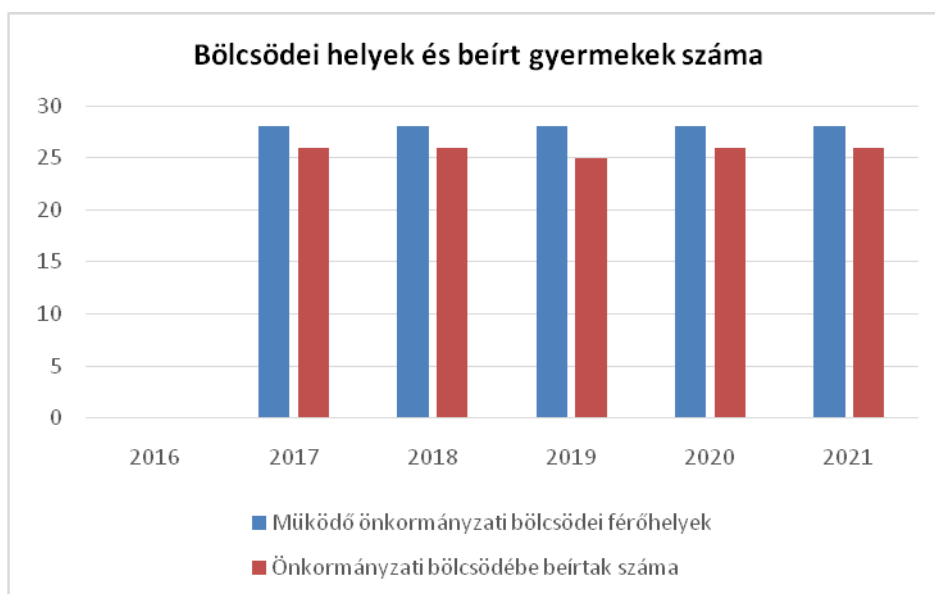
e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde több mint 100 éves múltra tekint vissza, az eltelt évek alatt több szervezeti és névváltozáson ment keresztül. 2008-ban bölcsődei intézményegységgel bővült és vált többcélú közös igazgatású intézménnyé. 2010-ben készült el az Európai Unió támogatásával a felújított és bővített akadálymentes és környezetbarát üzemeltetésű óvoda, amelyben már bölcsődei rész is kialakításra került. Az épületben 14 esztétikusan, otthonosan kialakított csoportszoba, tornaterem, logopédiai foglalkoztató, fejlesztőszoba, sószoba várja a gyerekeket. A 3 részre tagolt, jól felszerelt udvaron a biztonsági előírásoknak megfelelő udvari játékok, füves terület, közlekedési pálya teszi lehetővé a gyermek mozgásfejlődését.

A TOP-1.4.1-19-HB1-2019-00027 azonosító számú „Bölcsődei férőhelyek kialakítása Derecskén” című projektnek köszönhetően megépítésre került a Derecske, Köztársaság út 93. szám alatti ingatlanon az új bölcsőde épülete.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	28	26
2018	28	26
2019	28	25
2020	28	26
2021	28	26

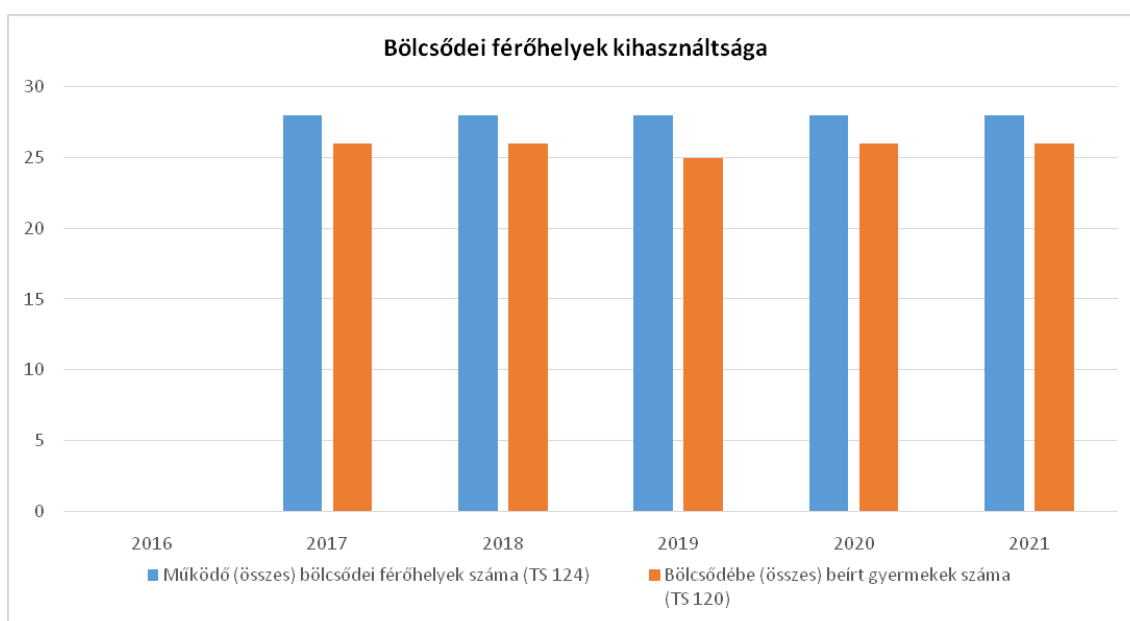
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	7	8	0	0	28	26
2018	0	0	0	0	0	0	28	26
2019	0	0	0	0	0	0	28	25
2020	0	0	0	0	0	0	28	26
2021	0	0	0	0	0	0	28	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Mese- Vár Óvoda és Bölcsődében a bölcsődei férőhelyek száma 2023 évtől a székhelyén 26, míg telephelyén 28 férőhely. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. melléklete 25 főben

határozza meg a maximális csoportlétszámot. Derecske Város Önkormányzata a korábbi években, az intézményvezető kérelmére engedélyezte a Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde intézményben a maximális óvodai csoportlétszám csoportonkénti további 20%-kal való túllépését. A jelenlegi férőhelyek kialakításával több gyermek számára elérhető a bölcsődei ellátás városunkban.

f) gyermekvédelem;

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény 21.§ -a iktatta be a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítását, melynek következtében minden járásszékhely települési önkormányzat kötelező feladata 2016. január 1. napjától a család- és gyermekjóléti központ működtetése, illetve annak létrehozása.

Az intézmény létrehozását, és annak feladatait *Gyvt., az Szt.*, illetve a végrehajtásukra kiadott rendeletek és jogszabályok határozzák meg.

Ezen jogszabályi előírásoknak megfelelően országosan összesen 198 gyermekjóléti központ jött létre, melyek közül a derecskei az egyedüli, ahol járási székhelyű településen önállóan működik gyermekjóléti központ, külön a gyermekjóléti szolgálattól, mely az alapellátást végzi.

A központok létrehozásával a gyermekvédelem rendszerének a megerősítése, a hátrányos települések segítése, az eltérő alapszolgáltatások minőségi javítása, mint cél valósul meg.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően Derecske Város Önkormányzata 2016. január 1. napjával hozta létre a Derecskei Család- és Gyermekjóléti Központot. 2017. január 1-től az intézmény szociális alapszolgáltatási feladatokat is ellát, ezért az intézmény elnevezése Derecskei, Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ megnevezésre változott.

Gyermekjóléti Központ szakmai egység:

A gyermekjóléti központ intézményegység biztosít speciális szolgáltatásokat (pszichológiai tanácsadás, jogi tanácsadás, kapcsolattartási ügyelet, készenléti szolgálat, jelzőrendszeri tanácsadó, óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység, szociális diagnózis felvétele), a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység, szakmai támogatás nyújtása az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetbe került személyek a családsegítés keretében igényelhetnek segítséget az azt biztosító szolgáltatótól, a Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítványtól.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Rendkívül fontos feladat a gyermekek helyzetének javítása és esélyegyenlőségük biztosítása terén az, hogy az önkormányzat, annak szakmai szervei és intézményei, valamint a helyi civil szervezetek együttesen biztosítsanak olyan színvonalas és hasznos szabadidős és szünidei programokat, amelyek hozzájárulnak a gyermekek jóllétéhez és esélyegyenlőtlenségének csökkentéséhez.

Az egészségfejlesztéshez, a sport és szabadidős tevékenységekhez a hozzáférés mindenki számára egyenlően elérhető. Közösségi terek bővítésére és a meglévők fejlesztésére van szükség településünkön.

*i)*gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az Önkormányzat kötelezően ellátandó feladata keretében biztosítja az intézményi, valamint a szünidei gyermekétkeztetést a köznevelési és közoktatási intézményekben. A Derecske Városi Jóléti Szolgálat Alapítvány együttműködik Derecske Város Önkormányzatával annak érdekében, hogy a településen valamennyi rászoruló gyermek ingyenesen étkezhessen az iskolai szünetekben. Ennek értelmében a szolgálat munkatársai tájékoztatják a szülőket ezen lehetőségről és esetlegesen a kérelem benyújtásához, kitöltéséhez is segítséget nyújtanak.

*j)*eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Ilyen jellegű programokat a helyi civil szervezetek, a nemzetiségi önkormányzat és a Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár szervez.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzat számára ilyen adat nem áll rendelkezésre.

*l)*előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az Önkormányzat számára ilyen adat nem áll rendelkezésre.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Településünk köznevelési intézményei a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók fejlesztését, integrálását kiemelt célnak tekinti. Az intézmények alapdokumentumai részletesen foglalkoznak azon tevékenységek meghatározásával, amellyel a felmerülő problémák enyhítését, az óvodai vagy iskolai életbe történő integrálásukat el kívánják érni, ilyenek például:

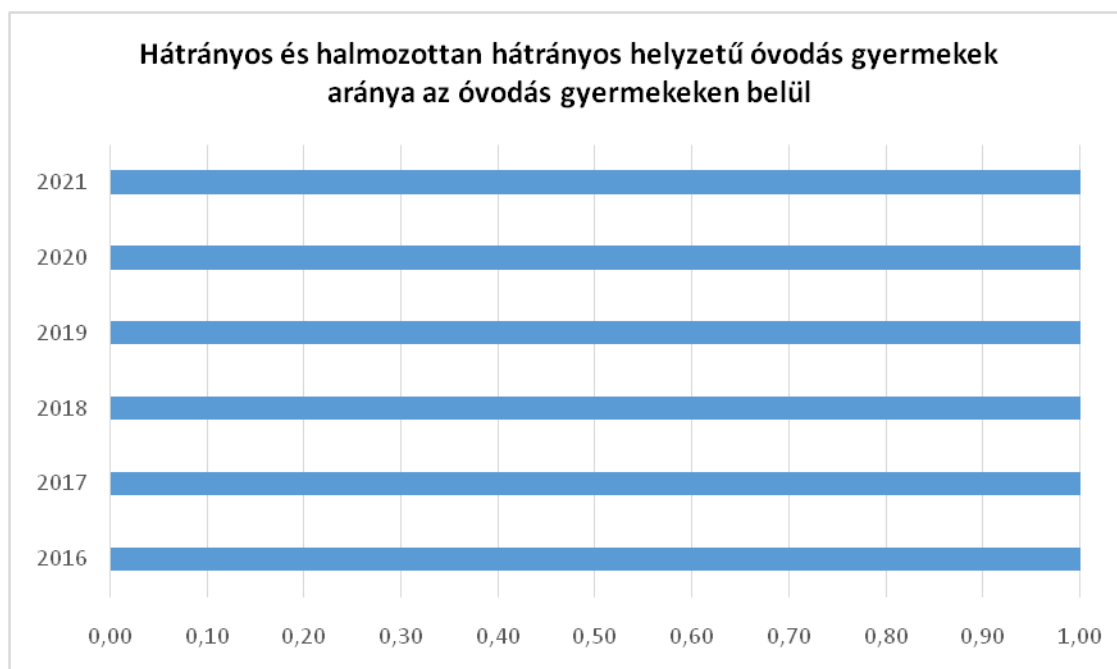
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakítása,
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás,
- a pedagógusok együttműködése, egységes nevelési elvek alkalmazása;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevétele.

A legfőbb pedagógiai feladat a gyermekek/tanulók esélyegyenlőségének, az eltérő egyéni képességek, adottságok figyelembevételével annak biztosítása, hogy jelentős hátrányok nélkül, egyenlő lehetőséget biztosító ismeretekkel, kompetenciákkal rendelkezzenek.

Az intézmények célja a gyermekek alapvető jogainak és szükségleteinek biztosítása az intézmény lehetőségeihez mérten, továbbá az esélyegyenlőség biztosítása az eltérő szociális és kulturális környezetből érkező gyermekek számára. Mindenkinek joga van képességei kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet fordítanak a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került gyermekekre, tanulókra.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	289	69	23,88
2017	294	78	26,53
2018	305	51	16,72
2019	304	36	11,84
2020	299	35	11,71
2021	296	30	10,14

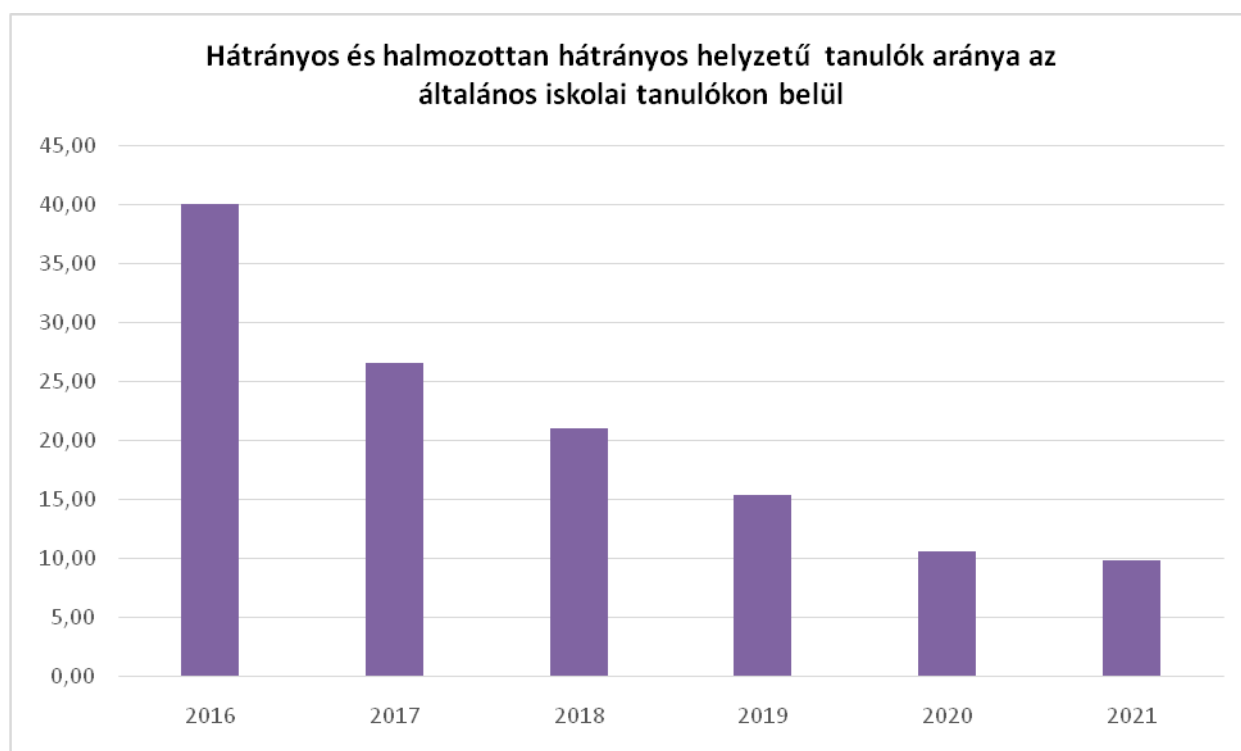
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma folyamatosan kevesebb, arányuk az óvodás gyermekeken belül 2016 óta több mint 10%-al csökkent.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	293	40,08
2017	741	197	26,59
2018	742	152	21,05
2019	712	154	15,45
2020	691	115	10,69
2021	694	93	9,94

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma szintén javuló tendenciát mutat. 2022. évben 675 fő általános iskolás gyermek közül 70 fő volt a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	31	15	0	n.a.	48	21
2017	25	13	0	n.a.	50	22
2018	31	16	0	n.a.	39	18
2019	15	7	0	n.a.	22	11
2020	17	8	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	21	10	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A rendelkezésre álló adatok alapján elmondható, hogy a középszintű oktatásban részt vevő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma is évről-évre kevesebb.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	279	123
2017	319	82
2018	253	77
2019	237	55
2020	184	45
2021	207	53

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek adatai 2019 és 2022 év között településünkön:

Megnevezés	0-2	3-5	6-13	14-17	18-	Összesen (fő):
	éves					
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, hátrányos, halmozottan hátrányos gyermekek száma						
2019. év						
Hátrányos helyzetűek száma	28	43	106	52	8	237
Halmozottan hátrányos helyzetűek száma	5	4	26	18	2	55
2020. év						
Hátrányos helyzetűek száma	30	29	83	38	4	184
Halmozottan hátrányos helyzetűek száma	3	5	24	12	3	47
2021. év						
Hátrányos helyzetűek száma	28	34	92	45	8	207
Halmozottan hátrányos helyzetűek száma	2	7	22	19	3	53
2022. év						
Hátrányos helyzetűek száma	28	22	85	40	5	180
Halmozottan hátrányos helyzetűek száma	0	2	18	11	7	38

Ha a vizsgált években a megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultak számához viszonyítjuk a megállapított hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számát, akkor azt figyelhetjük meg, hogy a hátrányos helyzetűek százalékos aránya növekedést mutat, míg a halmozottan hátrányos helyzetűek esetén csökkenést.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A bölcsődénk olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára.

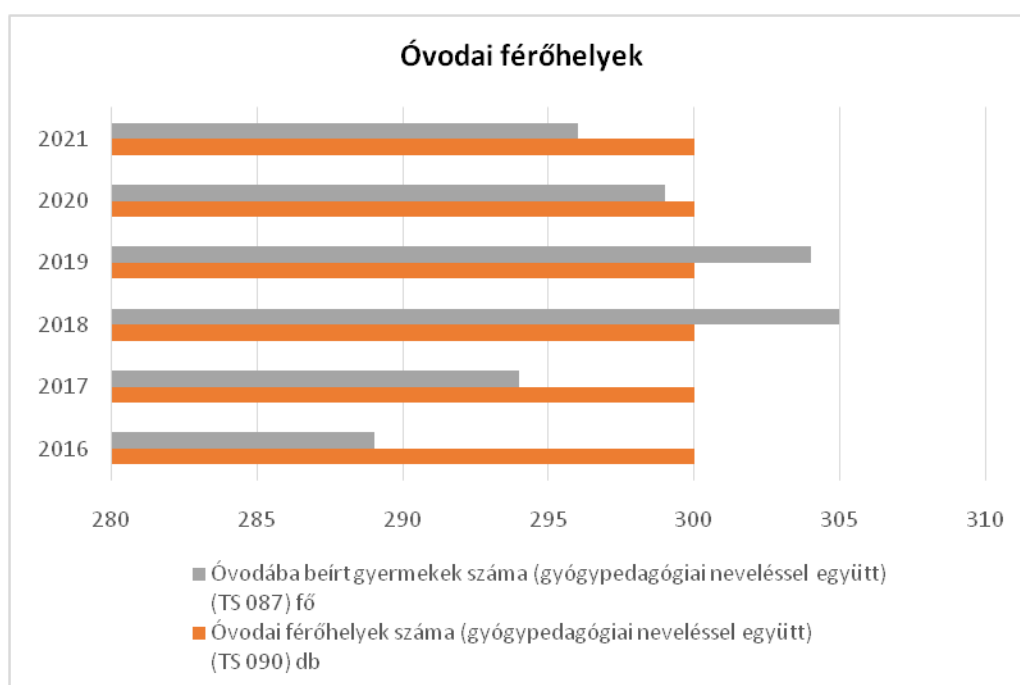
A feladatuknak tekintik a 20 hetes - 3 éves egészséges és a 20 hetes - 6 éves sajátos nevelésű igényű gyermekek nevelését-gondozását, optimális fejlődésük elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. Fontos a gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és a csoportos foglalkozások keretében, gyógypedagógus irányítása alapján.

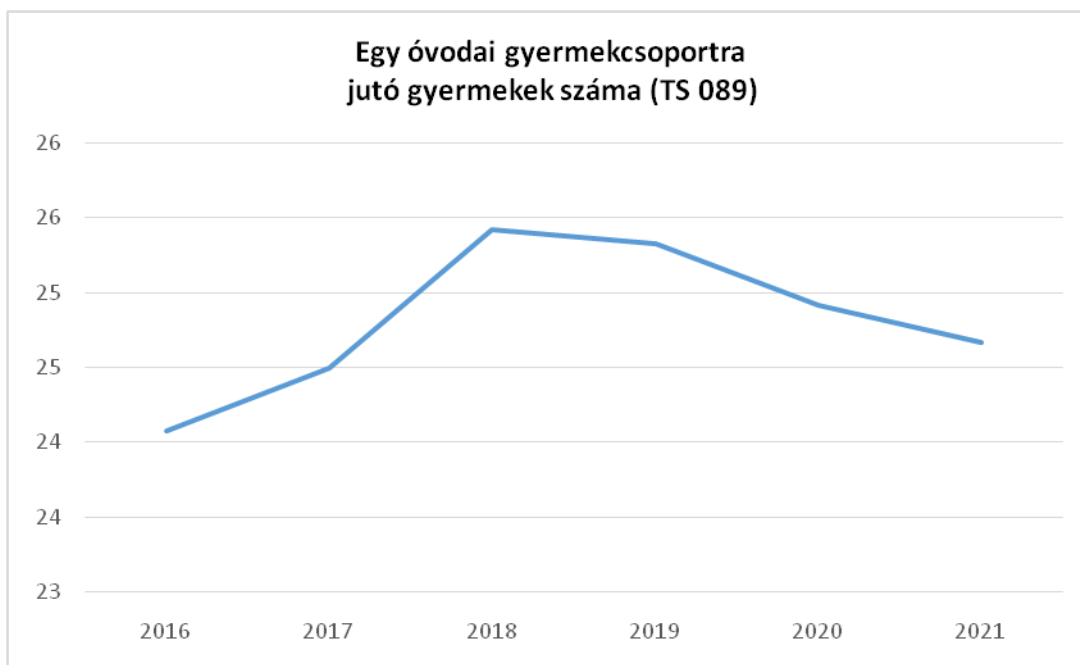
Az óvodában 25 fő óvodapedagógus, 17 fő pedagógiai munkát segítő, 1 fő gyógypedagógus / logopédus, 1 fő óvodatitkár és 1 fő karbantartó dolgozó látja el 12 óvodai csoportban a gyermekek nevelését. A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló,

érzékszervi, értelmi fogyatékos, mozgássérült, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint kiemelkedő képességű gyermek nevelésében segítségükre van a gyógypedagógus, logopédus. A gyermekek fejlesztését a szakszolgálat által biztosított logopédus, valamint fejlesztőpedagógus végzi. Az óvodapedagógusok munkáját intézményük gyógypedagógusa, logopédusa és a pedagógiai asszisztensei segítik a csoportban.

Az iskolában fejlesztő pedagógus foglalkozik a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartászavarral küzdő gyermekekkel. Számuk azonban folyamatosan emelkedik.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	289	12	300	1	289	0	0	24
2017	294	12	300	1	294	0	0	25
2018	305	12	300	1	305	0	0	25
2019	304	12	300	1	304	0	0	25
2020	299	12	300	1	299	0	0	25
2021	296	12	300	1	296	0	0	25

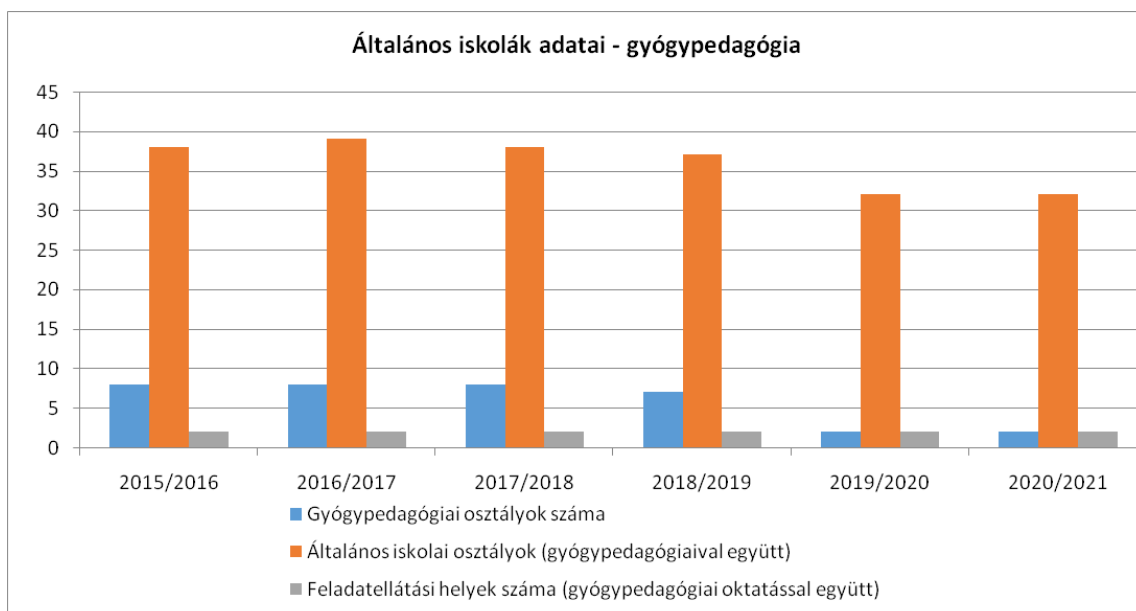

Az óvodai nevelésben részesülő gyermekek számát vizsgálva megállapítható, hogy Derecske város óvodája teljes kihasználtsággal működik. 2022 évben már 314 fő gyermek részesült óvodai nevelésben, amely létszám az utóbbi két évhez képest több mint 10 fővel nőtt.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	8	38	2	19,24	3,97
2017	8	39	2	19,00	5,40
2018	8	38	2	19,00	6,09
2019	7	37	2	19,24	6,60
2020	2	32	2	21,63	5,92
2021	2	32	2	21,69	6,34

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Derecskei Bocskai István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola két telephelyen működik. Az iskola működtetésével kapcsolatos feladatok 2017. január 1-jétől az önkormányzattól elkerültek, az intézmény fenntartója és működtetője a Berettyóújfalui Tankerületi Központ lett. A többcélú közös igazgatású intézményben 906 gyermek tanul a Lengyel utcai telephelyen és a Szováti úti főépületben. A kiválóra minősített művészeti iskolában közel 400 növendék ismerkedik évről évre a zene-, és mozgásművészettel.

2008-ban kiépítésre került az intézményen belül az integrációs pedagógiai rendszer. A lemaradók, lassabban haladók segítése mellett kiemelt figyelmet fordítanak a tehetségsegítésre. Emelt szinten tanítják az angol nyelvet, emelt óraszámban a matematikát. Az intézmény szervezi a Zrínyi Matematikaverseny megyei fordulóját, a Bolyai anyanyelvi, matematika és természettudományos csapatversenyek területi döntőit.

Az iskola tanítványainak versenyeredményei a vármegyehatáron túl is ismertté tették az iskola nevét.

2013 óta intézmény a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács által akkreditált Kiváló Tehetségpont, 2014 óta pedig „Mentoráló Intézmény”.

2016-ban az Ökoiskola címmel gazdagodott intézményük.

A 2017/2018. tanévben két osztályuk bekapcsolódott a Boldog Iskola programba.

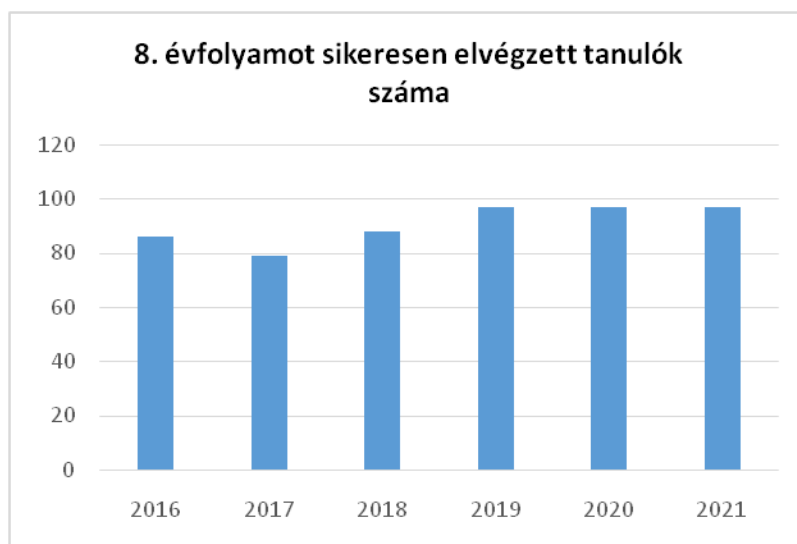
2007-ben a ROP 2.3.1-2004-08-0073/37 projekt keretében a Derecske Szováti út 2-szám alatti székhely felújításra került, és új tornateremmel bővült.

2014 nyarán az ÉAOP-4.1.1/A-12-2012-0009 projekt keretében teljes körű felújításra került sor a Lengyel utcai telephelyen. Az épület fűtési rendszerét apríték kazán működteti, az elektromos energia termelését napelemes rendszer segíti. A projekt keretében új szabvány gumiburkolatú sportpálya, fedett szabadtéri kondipark és játszótér is épült az iskola udvarán. Az eszköz ellátottságunk jónak minősíthető. A TIOP-1.1.1-07/1-2008-0533 projekt eredményeként a tantermek 45 %-ában található interaktív tábla.

A nevelő-oktató munka során folyamatosan keresik a pedagógusok az új és hatékony módszereket, megoldásokat.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	86
2017	79
2018	88
2019	97
2020	97
2021	97

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma 2019-ben emelkedett és a további években állandósult. Az általános iskola Útravaló programjának tevékenysége során a pedagógusok abban segítik diákjaikat, hogy ne váljanak évismétlőkké, túlkorossá az osztályokban vagy magántanulóvá, mely korábban gyakran okozott komoly gondokat.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén: az intézményekben ilyen nincs. Az osztályok, csoportok vegyes összetételűek, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyenlő arányban vannak az osztályokban. Szegregációs jelenség nem jellemző.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

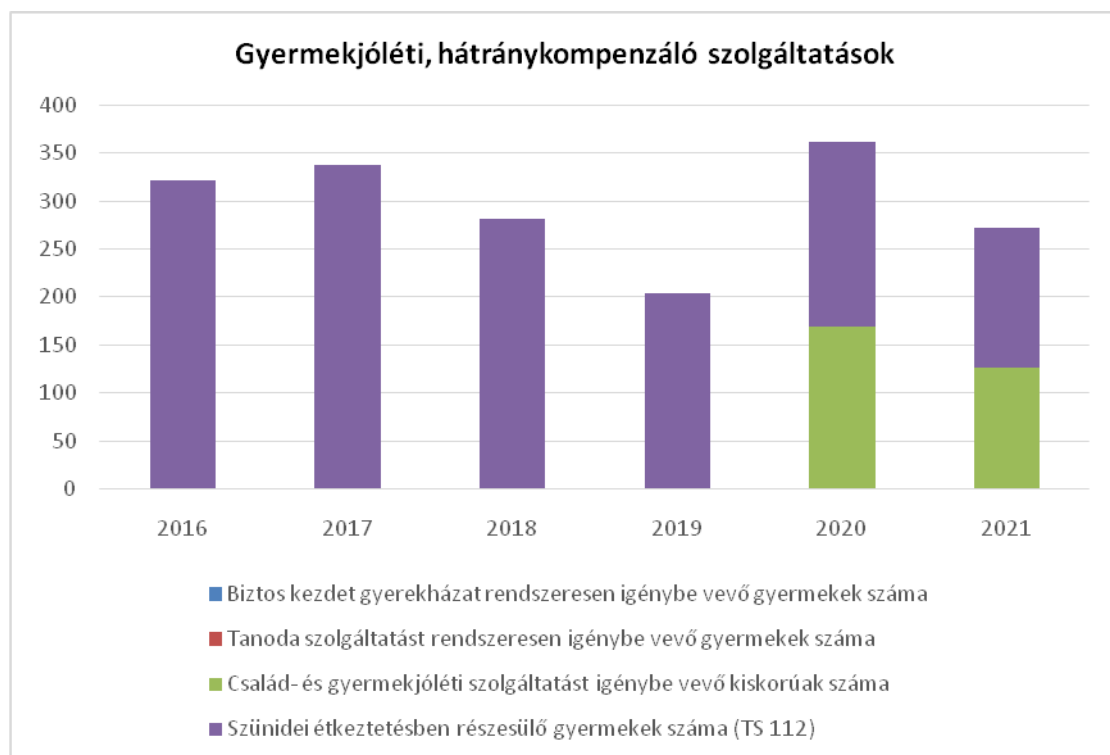
Nem releváns

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat: a Képviselő-testület döntése alapján eddig minden évben csatlakozott hozzá városunk. Az ösztöndíjpályázatra azok a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű fiatalok jelentkezhetnek, akik felsőfokú tanulmányokat folytatnak vagy szeretnék folytatni.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részeseülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	n.a.	321
2017	0	0	n.a.	337
2018	0	0	n.a.	282
2019	0	0	n.a.	204
2020	0	0	169	192
2021	0	0	127	145

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A család- és gyermekjóléti szolgálatnál megjelent kiskorúak száma 2022. évben nem és korcsoport szerint (nem halmozott adat):

Korcsoport, nem	0-2	3-5	6-13	14-17	Összesen
Férfi	7	5	30	28	70

Nő	13	9	27	31	80
Összesen	20	14	57	59	150

2022-ben a Szolgálat éves forgalmi adata 4183 volt (nem halmozott adat, 2021-ben: 3412; 2020. évben: 3083 volt), a leggyakoribb szakmai tevékenységként a segítő beszélgetés, az esetkonzultáció, az adományközvetítés, az ügyintézés és információnyújtás jelenik meg. A családlátogatások és a pszichológiai tanácsadások szintén jelentős arányt képviselnek a szakmai tevékenységek között. Az előző évekhez képest a szakmai tevékenységek száma megnövekedett. Nagy segítséget jelent a szakmai munka során a speciális szolgáltatások jelenléte. A jogi tanácsadás során információt, tájékoztatást kaphatnak az előre bejelentkezett ügyfelek. A pszichológiai tanácsadás célja a problémákkal küzdő, a hátrányos helyzetű családok lelki segítése, támogatása.

A szünidei gyermekétkeztetést a Derecskei Városgazdálkodási Nonprofit Kft. közreműködésével biztosítja önkormányzatunk.

A szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevők száma a hátrányos helyzetű gyermekek számához hasonlóan csökkenő tendenciát mutat. Sajnálatos tény, hogy sokszor tapasztaljuk, hogy a szülő igényli az ételt, azonban a rendelkezésre álló időben mégsem megy érte, amelynek oka egyrészt a szülő figyelmetlensége, másrészt gondatlansága.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elavult oktatási intézmények	<ul style="list-style-type: none"> - Intézmény felújítás (gimnázium, kollégium) - Konyha, étkező felújítása, bővítése - Energetikai korszerűsítések megvalósítása,
Kevés ingyenes oktatási-, sport program, táborok, stb.	Oktatási, sport programok, tanórán kívüli tevékenységek növelése, nyári táborok, szakkörök, szervezése, foglalkozások tartása
Kevés közösségi tér	Új közösségi terek létrehozása, meglévők fejlesztése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

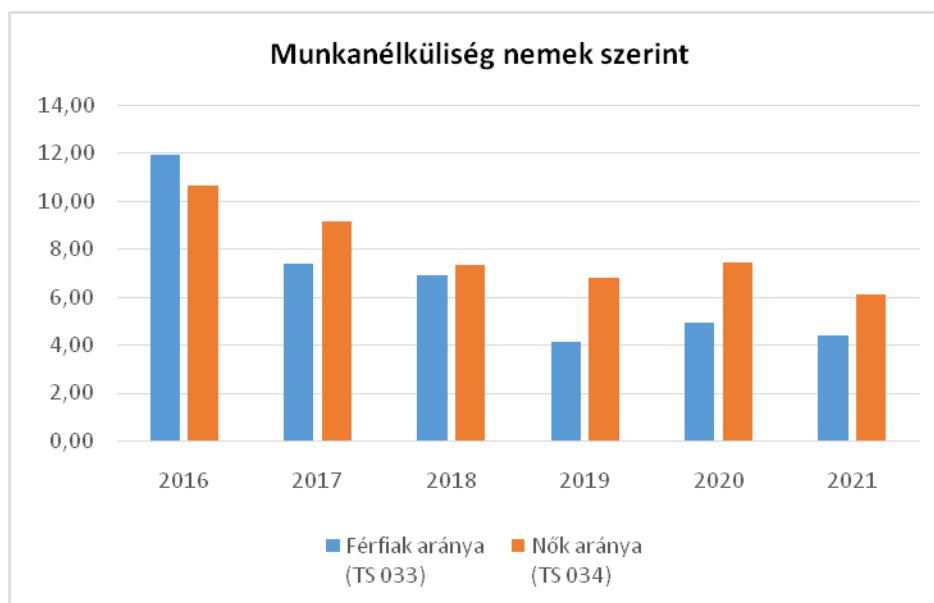
Statisztikai adatok is igazolják azt, hogy a nők helyzete igencsak ellentmondásos ma Magyarországon, hasonlóan településünkön is.

Míg az életesélyeik sokkal jobbak, mint a férfiaké, az oktatásban is sokkal aktívabbak, ugyanakkor jóval leterheltebbek, anyagilag jóval kevésbé elismertek, mint a férfiak.

Az életesély tekintetében a nők születésekor várható élettartama jelenleg 78 év, amely nyolc évvel hosszabb, mint a férfiaké. Az oktatás tekintetében a férfiak könnyebben feladják, mint a nők. Tény, hogy a nők munkaerő-piaci esélyeit jelentősen befolyásolják a családi kööttségeik, így részmunkaidős munkát zömében a kisgyermeket nevelő anyák vállalnak. A Kormány külön figyelmet fordít a nők foglalkoztatottságára, a munkahelyvédelmi akciótervben járulékkedvezményekkel ösztönzi a munkaadókat arra, hogy alkalmazzák a gyermekgondozási szabadságról visszatérőket.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	11,89	10,63	11,26%
2017	7,4	9,16	8,28%
2018	6,9	7,34	7,12%
2019	4,14	6,8	5,47%
2020	4,93	7,41	6,17%
2021	4,37	6,09	5,23%

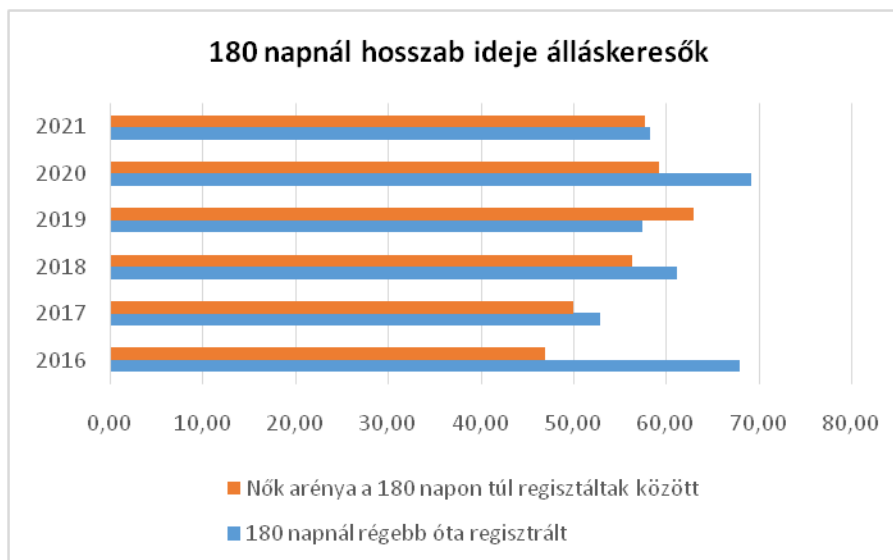
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A TEIR adataiból kiderül, hogy a nyilvántartott regisztrált munkanélküliek között a nők aránya 2017 évtől magasabb, mint a férfiaké.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	67,94	46,97
2017	52,93	50
2018	61,23	56,37
2019	57,5	63,04
2020	69,27	59,27
2021	58,33	57,71

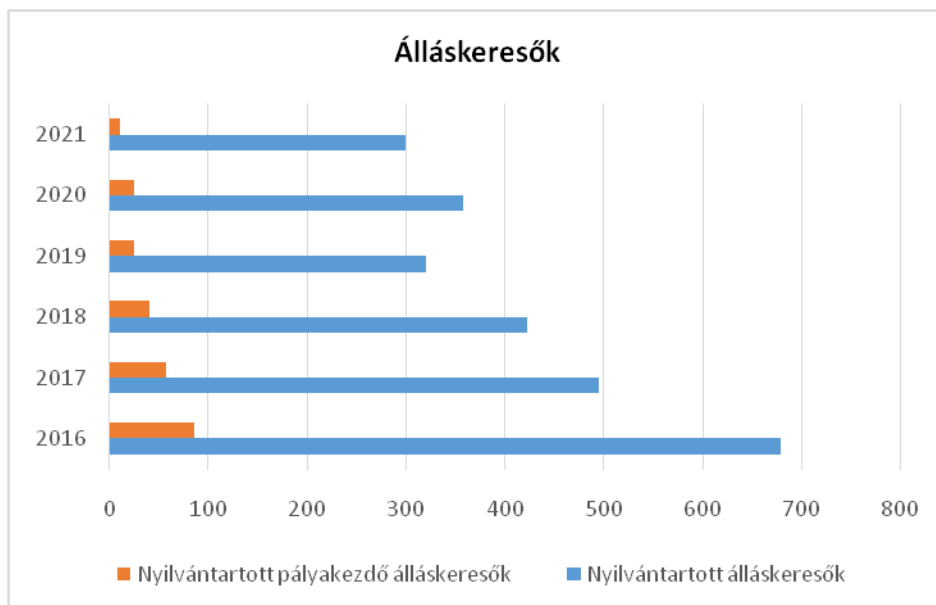
Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb idejű álláskeresők aránya 2016 óta 10%-al csökkent, ugyanakkor a nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül több mint 10%-al növekedett.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	680	85
2017	495	57
2018	423	40
2019	320	24
2020	358	25
2021	300	10

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya jelentősen csökkent, számuk a nyilvántartott álláskeresők számához képest nem jelentős.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az Önkormányzat számára ilyen adat nem áll rendelkezésre.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az Önkormányzat számára ilyen adat nem áll rendelkezésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az Önkormányzat számára ilyen adat nem áll rendelkezésre.

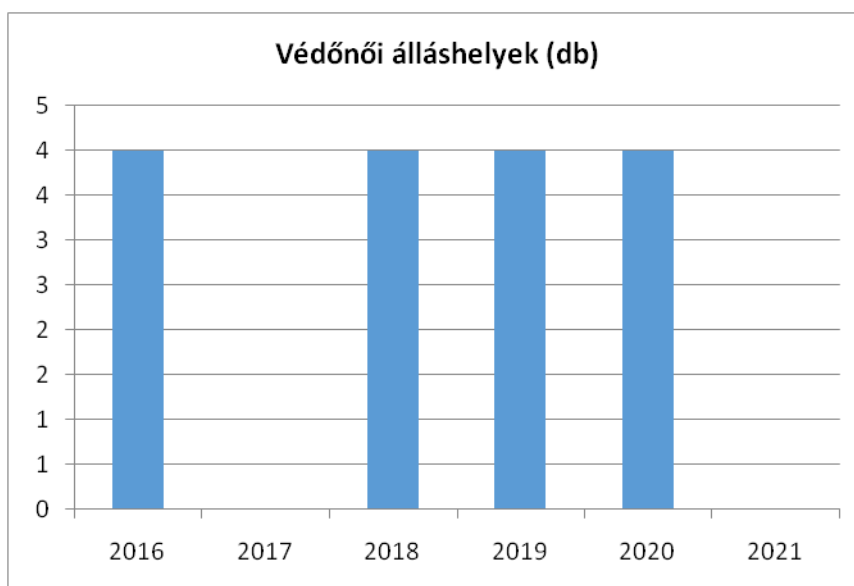
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Derecskén a születések száma 2021-ben 86 fő, 2022 évben pedig 112 fő volt, amely nagy arányú emelkedést jelent. Több jellemzően fiatal, kisgyermekes család költözött az utóbbi években településünkre. A családok számára létfontosságú, hogy amilyen hamar lehet, a szülők visszatérhessenek a munkaerőpiacra. A lakosság nagy része nem helyben dolgozik, jelentős mértékű az ingázó munkavállalók száma. Fontos lenne, hogy a családbarát munkahelyek száma emelkedjen a településen.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	4	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	4	n.a.	-
2019	4	n.a.	-
2020	4	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

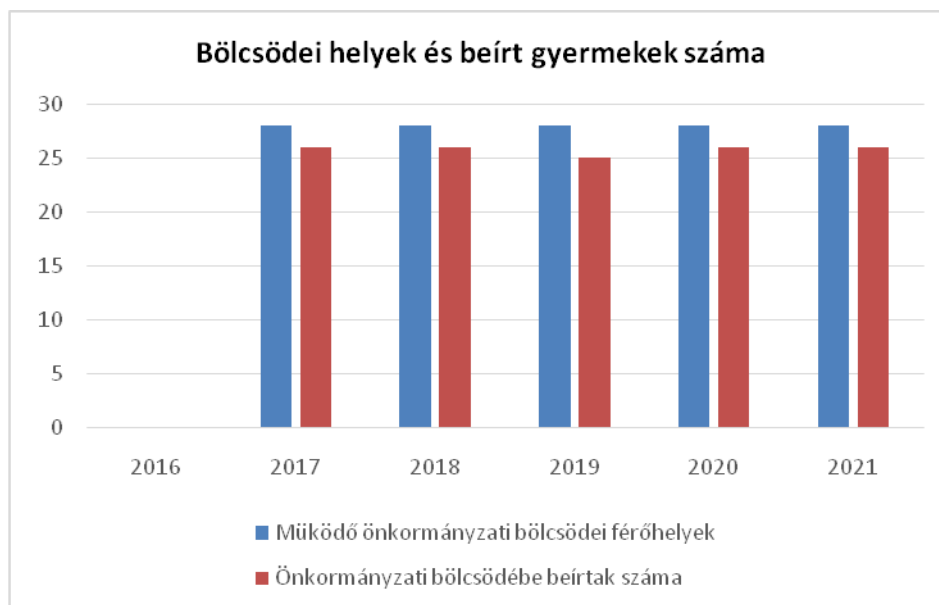
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői szolgálat látja el városunkban ezt a feladatot 4 védőnői körzetben. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma jelenleg átlagosan 150 fő.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	28	26
2018	28	26
2019	28	25
2020	28	26
2021	28	26

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A Gyvt. 41. § (1) bekezdése értelmében „a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.”

A bölcsődei nevelés alapellátásként tartozik a gyermekvédelmi törvény hatálya alá, mely a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosítja.

Városunkban a gyermekek napközbeni ellátása a Derecske Város Önkormányzata által fenntartott Mese-Vár Óvoda és Bölcsődében történik. A TOP-1.4.1-19-HB1-2019-00027 azonosító számú „Bölcsődei férőhelyek kialakítása Derecskén” című projekt keretében került megépítésre a Derecske, Köztársaság út 93. szám alatti ingatlanon az új bölcsőde épülete.

A Mese- Vár Óvoda és Bölcsődében a bölcsődei férőhelyek száma a székhelyén 26, míg telephelyén 28 férőhely. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. melléklete 25 főben határozza meg a maximális csoportlétszámot. Derecske Város Önkormányzata eddig minden évben, az intézményvezető kérelmére engedélyezte a Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde intézményben a maximális óvodai csoportlétszám csoportonkénti további 20%-kal való túllépését. A veszélyeztetettség megelőzésében nagy szerepet játszanak ezen intézmények dolgozói oktató-nevelő munkájukkal, a gyermekek szabadidejének megfelelő kihasználására irányuló programok szervezésével.

Családi napközi létrehozásával biztosítható lenne azoknál a családoknál a gyermekfelügyelet, akiknek nem rendszeres időpontokban van a szolgáltatásra szüksége.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés a gyermekek számának és születési idejének tudatos meghatározására irányuló törekvés, amely a fogamzásgátlástól a gyermekágyig tart.

A tudatos családtervezés a szülők joga és felelőssége: a pár határozza meg, hogy hány gyermeket vállal, mikor szeretne gyermeket, és milyen körülmények között kívánja őket felnevelni.

Egy olyan folyamat, amely magában foglalja a reprodukív egészség – nőknél a termékenység, férfiaknál a nemzőképesség – megőrzését, a fogantatást, illetve a várandósságot veszélyeztető problémák feltárását és megoldását, a várandósságra való felkészülést és a korai terhesség védelmét is. Emellett a családtervezés alapvető célja az anya és a születendő gyermek testi és lelki egészségének megőrzése, valamint az örökletes betegségek és fejlődési rendellenességek elkerülése is.

Az családtervezés, az anya-, és gyermekgondozás feladatait a védőnői szolgálat látja el Derecskén, 4 védőnői körzetben. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és a gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismertetésében és a szükséges nyomtatványok kitöltésében.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

2020. január 1-től jogszabályváltozás miatt a családvédelmi koordináció, mint feladat jegyzői hatáskörbe került. A hozzátartozók közötti erőszakkal kapcsolatos családvédelmi koordinációs feladatokkal kapcsolatos ügyben- ahol kiskorú gyermek is érintett volt – évente 2-3 alkalommal indult eljárás. Az esetek nagy részében a bántalmazók többnyire férfiak, a bántalmazottak a házastárs, élettárs voltak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Településünkön ilyen intézmény nem működik, legközelebb Debrecenben érhető el a szolgáltatás, emiatt lenne szükség krízisalap létrehozására és működtetésére városunkban.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat példamutatással és a megfelelő szakemberek kiválasztásával hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületében 2022 év óta a polgármester és a képviselő-testület 4 tagja is nő, valamint a hivatalban dolgozók nagyobb százaléka.

A személyes gondoskodást nyújtó, a családsegítő és szociális intézményekben nők töltik be az intézményvezető szerepet, csakúgy, mint a bölcsődében, óvodában és az általános iskolában, akik számos esetben bizonyították rátermettségüket.

A városban nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők nagy része otthon, gyermekével, vagy gyermekeivel „bezárkózva” tölti napjait. Elsődleges célunk olyan közösségi tér létrehozása és működtetése, amely lehetővé teszi, hogy a kisgyermekes anyukák meg tudják osztani egymással problémáikat, véleményüket és tapasztalataikat. Olyan programok szervezésére van szükség, amelyek folyamatosan működhetnek és amelyek keretében lehetőség van akár csere program (kismama ruha, babaruha, játék) megvalósítására, akár állásbörzék megtartására.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekek elhelyezése a szülési szabadság után, valamint nem rendszeres időpontokban	Családi napközi kialakítása
Nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás	Krízisalap létrehozása és működtetése
Kisgyermekkel otthon lévő nők bezárkózottsága	Közösségi terek kialakítása, működtetése Rekreációs és pihenő park kialakítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

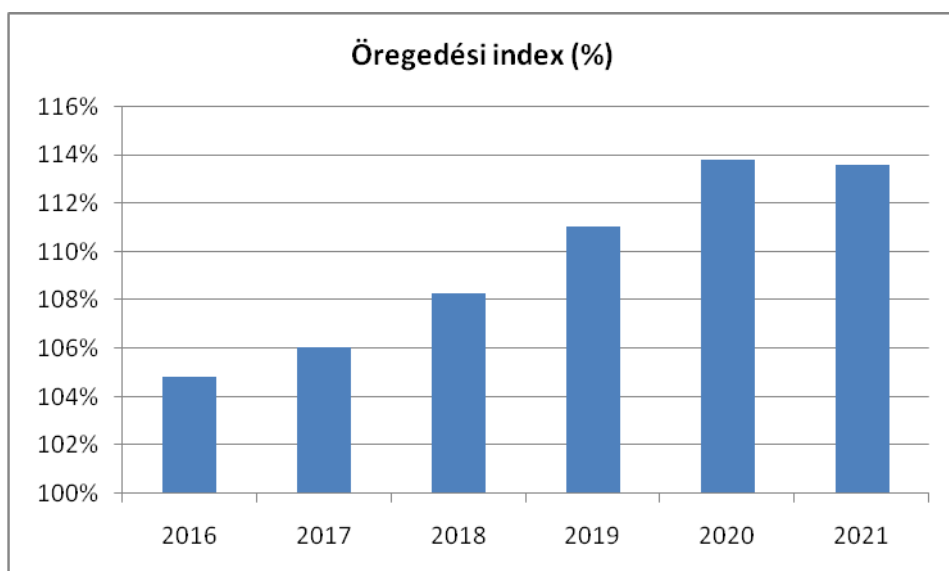
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Magyarország népessége fogy, korösszetételében változik – idősödik. E változások ráirányítják a figyelmet a társadalmi szolgáltató és védelmi rendszerek hosszú távú pénzügyi fenntarthatóságára. Az ellátó szolgáltató rendszerek fejlesztése csak akkor lehet hatékony, ha sikeresen igazodik a társadalmi-családi strukturális változásokhoz, a szükségletekhez, a gazdasági adottságokhoz. Az idősebb emberek számának növekedését, az ebből következő kihívásokat érzékelve, szükség van a jelenlegi humánszolgáltatói hálózat átalakítására és modernizálására. Olyan flexibilis és hatékony időspolitika kialakítása szükséges, mely épít a társadalom, illetve a szolgáltató és humánvédelmi rendszerek résztvevőire, így a szolgáltatásokat igénylők szükségleteire és véleményére. Derecskén is növekszik a 65 év felettek száma. Az utóbbi évek munkanélkülisége, a közfoglalkoztatott jogviszony gyakorisága sok időskorú estében alacsony nyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben, amely maga után vonja az életminőségük romlását. Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú-, és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás, az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek. Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás, amelyet a járási hivatal állapít meg. Sajnos településünkön az utóbbi egy évben egyre több idős ember kér rendkívüli települési támogatást, leggyakrabban gyógyszer támogatás és közüzemi számla kiegyenlítése céljából.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 410	1 345	104,83%
2017	1 421	1 340	106,04%
2018	1 440	1 330	108,27%
2019	1 470	1 324	111,03%
2020	1 514	1 331	113,75%
2021	1 534	1 351	113,55%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

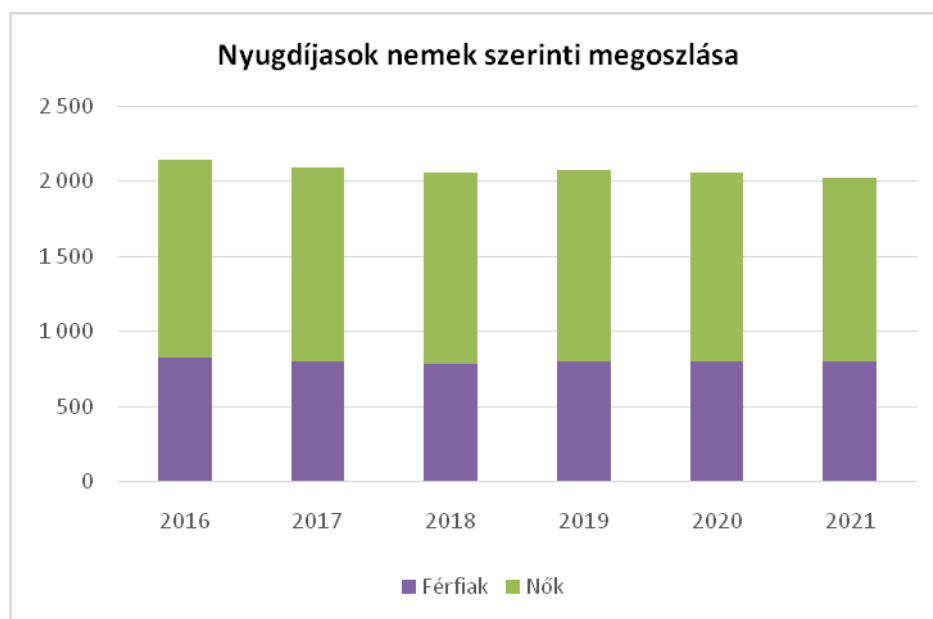

Míg az öregedési index 2016 évben csak 104,83% volt, addig 2021 évben már elérte a 113,55%-ot, értéke évről-évre emelkedik.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	828	1 310	2138
2017	801	1 287	2088
2018	783	1 274	2057
2019	805	1 268	2073
2020	804	1 253	2057
2021	800	1 224	2024

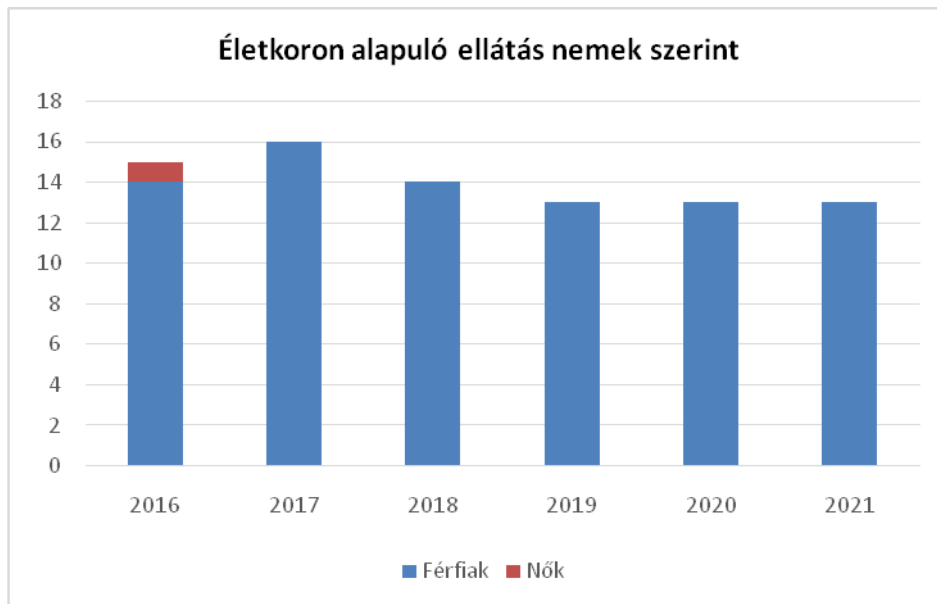
Forrás: TeIR, KSH Tstar

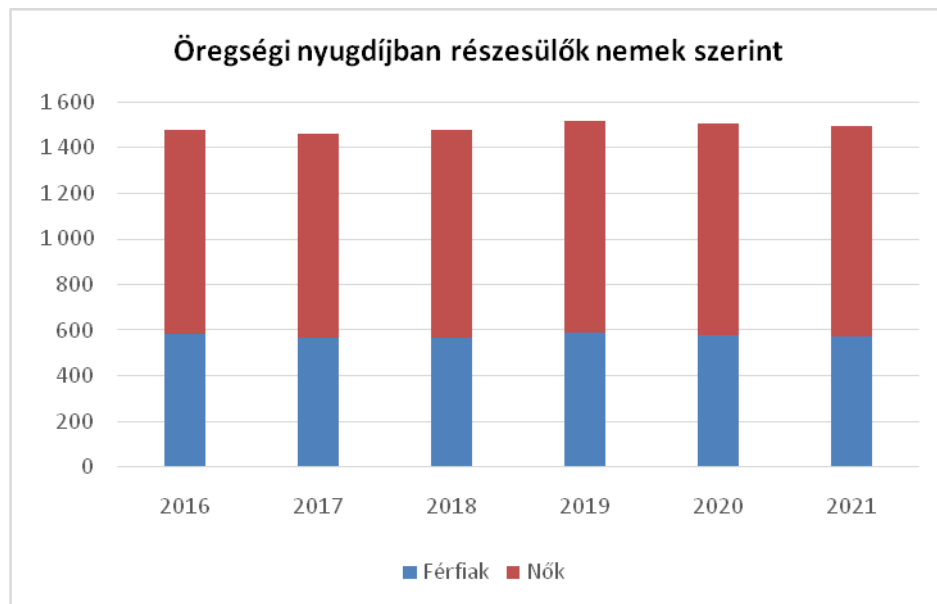
Derecskén, csakúgy, mint a nyugdíjasok száma, a nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma is csökkenést mutat. Ha a nemenkénti megoszlást vizsgáljuk, akkor az derül ki, hogy a nyugdíjasok nagyobb része nő.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	14	1	585	893	3	124	n.a.
2017	16	0	566	895	2	111	18
2018	14	0	565	913	3	106	14
2019	13	0	587	927	5	100	13
2020	13	0	581	925	3	94	13
2021	13	0	573	921	6	84	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az életkoron alapuló ellátásban részesülők száma fokozatosan csökken, a nemek szerinti megoszlást vizsgálva megállapítható, hogy a férfiak száma jóval meghaladja a nőkéét. A fenti adatok annak tudhatók be, hogy a nők nagy része karkedvezményel megy nyugdíjba.

Az öregségi nyugdíjban részesülők nemenkénti megoszlását vizsgálva ugyanazt tapasztaljuk, mint a nyugdíj és nyugdíjszerű ellátások nemenkénti megoszlása esetén, mely szerint a nők száma magasabb.

Az özvegyi nyugdíjban részesülők száma csökken, és a nőkhöz képest a férfiak száma rendkívül alacsony.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A öregségi nyugdíj és egyes más ellátások folyósításának, valamint a nyugdíjkorhatárt betöltött személyek továbbfoglalkoztatásának veszélyhelyzeti szabályairól szóló 268/2022. (VI.29.) Kormányrendelet alapján a jogviszonyra irányadó jogszabályban foglaltaktól eltérően a Kormány hozzájárulása, illetve engedélye nélkül foglalkoztatható 2022. szeptember 1. napjától a közsférában az a személy, aki az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és az öregségi teljes nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt megszerezte, feltéve, hogy a jogviszonyra irányadó jogszabály a nyugdíjasként történő foglalkoztatást lehetővé teszi.

Az idős ember nem tekinthető csupán „tehernek” a társadalom számára, hanem olyan erőforrás is egyben, melynek kiaknázása kölcsönös haszonnal jár. Ez egyrészt értékteremtő a társadalom számára, másrészt az egyén lehetőséget kap hasznos munkavégzésre.

Mind a jövedelemszerző, mind az önkéntes munkavállalás elősegítése fontos feladat.

Önkéntes munka rendszerének kiépítésének lehetőségét fel kell mérni, felkutatni azokat a tevékeny, segíteni vágyó, valamely szakmában járatos időseket, akik vállalnának önkéntes segítséget azokban a háztartásokban, ahol szükség van rájuk. Ezzel együtt az információs rendszert is meg kell szervezni, hogy a szükségletek és a kapacitás találkozhasson.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	680	495	423	320	358	300
41-45 év (TS 042)	Fő	94	69	59	37	29	22
	%	13,82%	13,94%	13,95%	11,56%	8,10%	7,33%
46-50 év (TS 043)	Fő	81	56	48	33	41	36
	%	11,91%	11,31%	11,35%	10,31%	11,45%	12,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	61	42	29	36	31	29
	%	8,97%	8,48%	6,86%	11,25%	8,66%	9,67%
56-60 év (TS 045)	Fő	74	69	64	48	56	42
	%	10,88%	13,94%	15,13%	15,00%	15,64%	14,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	50	49	64	63	80	87
	%	7,35%	9,90%	15,13%	19,69%	22,35%	29,00%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A szegregáció csökkentéséhez, az esélyegyenlőség növeléséhez hozzájárul, ha az idős ember lehetőséget kap a még meglévő erőforrásai fejlesztéséhez, új erőforrások elsajátításához, felhasználásához. Az idős emberek igénylik az új információs és kommunikációs technikák elsajátításának lehetőségét, megőrizve és szinten tartva ezzel szellemi frissességüket, tájékozottságukat, életminőségük javulását, szabadidejük hasznos eltöltését. A sikeres öregedés egyik lehetőségét jelenti a kapcsolatrendszer kiszélesítése, az információ cseréje, felhasználása.

Ezáltal fokozható a hasznosság érzése, olyan kapacitások kerülhetnek felszínre, amelyek az idős ember közérzetét, életminőségét javítják. Hangsúlyos szerepe van a modern technika, az okos telefon és tablet megismertetésének és megszerettetésének.

Jó gyakorlat lehet számukra olyan kézműves tevékenységek biztosítása, melynek során elsajátítják különböző termékek (pl. csigatészta, kosárfonás, virágkötészet, papírfonás stb.) készítési módjait, amelynek nem csak az az előnye, hogy a termékeket ezután otthon is el tudják készíteni és esetleg értékesíteni - akár a helyi piacon, plusz jövedelemhez jutva ezzel - hanem az is, hogy közösségben tölthetik el idejüket és hasznosnak érezhetik magukat.

Önkormányzati támogatásra és az oktatási intézmények partneri együttműködésére van szükség, hogy elérhető szolgáltatásokat tudjunk nyújtani számukra.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Bár a diszkriminációellenes jogszabályok terén egyre javul a helyzet, a válság eredményeképpen nagyobb eséllyel fordul elő hátrányos megkülönböztetés a nyugdíjas munkavállalói csoporttal szemben. A kormány munkahelyvédelmi akciótervében szerepel, hogy az idős munkavállalók alkalmazása esetén járulékkedvezményt kapnak a munkaadók.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Régióinkban minden negyedik ember valamilyen daganatos betegség következtében hal meg. Ezen megbetegedések közel 30%-a tartozik a szűrhető daganatok csoportjába, melyek időben történő szűrése és gyógykezelése nagymértékben csökkenti a halálozást. A szűrővizsgálatok lehetőségéről a házi orvos tájékoztatja az időseket.

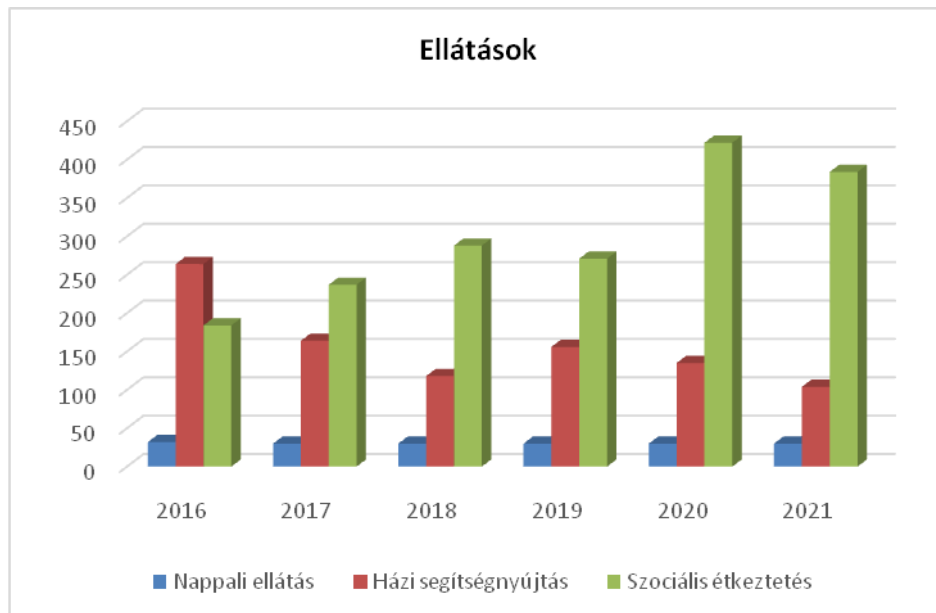
Városunkban az egészségügyi alapellátás biztosított, akadálymentesen elérhető, nem csak az idősek, hanem valamennyi célcsoport számára, azonban több szűrőprogramra lenne szükség, hiszen a célunk az, hogy a Derecskén élőknek az egészségben eltöltött éveinek száma, valamint várható életkora növekedjen. Mindehhez szükséges a praxisközösség humán erőforrása, az együttműködés biztosítása.

A magas vérnyomás az ötven év feletti lakosság több mint felét, reumatikus problémák 45%-át érintik a városban az önbevallásos adatok alapján. Sajnos rehabilitáció helyben nem biztosított, annak igénybevételére Berettyóújfaluban, vagy Debrecenben van lehetőség. Több helyi idős jár Hajdúszoboszlóra gyógykezelés céljából, nekik mindenképpen előnyös a fürdőváros közelsége.

A kimutatások szerint az idős emberek 51%-a legalább egy krónikus megbetegedésben szenved, két krónikus betegség az idősek 10%-át érinti és három vagy több krónikus betegség 3%-os gyakorisággal fordul elő. Számos esetben a házi segítségnyújtás és az otthonápolás egymást kiegészítve dolgozik együtt. A működés és hatékonyság egyik alapvető feltétele a megfelelő szociális háttér megléte.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	1 410	32	264	184
2017	1 421	30	164	237
2018	1 440	30	118	288
2019	1 470	30	156	271
2020	1 514	30	135	422
2021	1 534	30	104	384

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Derecske Város Önkormányzata a szociális törvény szerint meghatározott szociális alapszolgáltatásokat 2017. január 01-től a Derecskei Szociális, Család- és Gyermejjóléti Központ által látja el.

Az intézmény az alábbi szociális alapszolgáltatásokat nyújtja:

- a) szociális étkeztetés,
- b) házi segítségnyújtás,
- c) támogató szolgáltatás,
- d) nappali ellátás:

- idős személyek nappali ellátása
- fogyatékos személyek nappali ellátása
- pszichiátriai betegek nappali ellátása

Szociális étkezés

Az intézménynek 100 főre van engedélye. Az intézmény az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik, akik önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt. Jogosultsági feltételként jövedelmi helyzet nem határozható meg.

Házi segítségnyújtás

Az engedélyezett létszám: 30 fő ellátott, ez a létszám az intézményben 100%-an feltöltött.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

A házi segítségnyújtás keretében *szociális* segítséget vagy - a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló - *személyi* gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését

Idősek nappali ellátása

30 fő ellátása biztosított az intézményben.

- *Egészségügyi ellátás* keretében lehetőség van vérnyomásmérésre, vércukormérésre, masszírozó gép-, biotron lámpa-, tensz gép használatára, seb ellátás és fekélykezelésre, szakrendelésre történő kísérésre, napi testmozgásra.

- *Egyénre szabott mentális gondozás.*

A mentális egészség megőrzése kapcsán protektív tényezőként jelenik meg, ha nem egyedül/magányosan él valaki. A hiányos kapcsolati hálóval rendelkezők is nagyobb arányban mutatnak depressziós tüneteket, mint a kiterjedt kapcsolati hálóval rendelkezők.

A mentális egészség megőrzése kapcsán rizikócsoporthoz tekinthetők:

- 80 év felettiek,
- kórházból frissen elbocsátottak,
- létminimum jövedelemmel vagy alatta élők,
- egyedül élő frusztráltak,
- elszigetelten, magányosan élők,
- elváltak, különélők,
- frissen megözvegyültek,
- elköltözők,
- gyermektelenek,
- rokkantak, fogyatékosak,
- dependensek,
- „latens” betegek.

Fizikai egészség megőrzése

Napjainkban a halálozások döntő többségéért olyan krónikus, nem fertőző betegségek a felelősek, amelyek kialakulását több éves, illetve több évtizedes egészségtelen életmód alapoz meg. A lakosság életmódbeli szokásai erős kihatással vannak általános egészségi állapotára. Magyarország a mortalitási statisztikák rangsorában, a világ élvonalában van, olyan betegségek esetében, amelyek magatartásbeli változtatásokkal nagyrészt megelőzhetőek lennének. A helytelen táplálkozás, dohányzás, túlzott alkoholfogyasztás és a fizikai aktivitás hiánya a legfontosabb kockázati tényezők a krónikus, nem fertőző betegségek kialakulásában.

Az idősök nappali ellátásáért személyi térítési díjat nem kell fizetni.

Nagyszámú igény jelentkezett a településen idősök bentlakásos otthonának építésére. Szüleinkről, nagyszüleinkről való gondoskodás közös felelősségünk.

Ezen projekt kapcsán járási szinten, vagy egyház bevonásával gondolkodhatunk. A bentlakásos intézmény működőképességét csak önkormányzati fenntartás nem tudja garantálni.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az életmód egyik fontos tényezője a szabadidő eltöltésének módja: kulturális lehetőségek biztosítása idősök számára, illetve a programokhoz, kulturális szolgáltatásokhoz való hozzáférésük megismertetése, a kedvezmények körének bővítése, speciálisan az idősök részére biztosított rendezvények, szolgáltatások, illetve a városban szervezett programokon való részvételhez és a szolgáltatások igénybe vételéhez nyújtott kedvezmények szélesebb körben történő megismertetése, a kedvezményt nyújtó kulturális intézmények körének bővítése, a kedvezmények mértékének növelése. Fontos, hogy minél több közösségi program álljon rendelkezésükre a településünkön.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök számára az okos telefon, tablet használata nem tartozik a mindennapi tevékenységek közé, ezért olyan képzéseket kell indítani, mely életkortól függetlenül segít elsajátítani az alapvető ismereteket, mert az idősök kevés ismerettel rendelkeznek az informatika terén. A rohamosan terjedő okos telefonok korában nem szabad figyelmen kívül hagyni a mobilalkalmazásokat érintő területek fejlődését. Az emberek 80%-a a mobilalkalmazásokat részesíti előnyben az asztali számítógéppel szemben.

Az önkormányzat törekszik arra, hogy megvizsgálja, mi a lakosság, a különböző célcsoportok problémája és azokat milyen eszközökkel és milyen élethelyzetekben tudja kiszolgálni.

Két fontos fejlesztési terület, az önkormányzat honlapjának változatlan tartalom melletti „mobilbarát”, ügyfélbarát optimalizált megjelenésének elérése, valamint a város mobilalkalmazásának fejlesztése.

Az alkalmazás célja, hogy kiszolgálja a lakosok azon igényét, hogy segítségével bárhol és bármikor információhoz jussanak, valamint jobban részt vegyenek a település életében.

A város gazdasági programjának egyik fejlesztési célja az „Okos Város” kialakítása.

d) a generációk közötti programok.

Szükséges a több generációt felölelő programok szervezése, ahol lehetőség nyílik az idősök birtokában lévő tudás átadására, a hagyományok átörökítésére. A hagyományos közösségi, kulturális értékek átörökítése több városi program központi alappillére, amelyeket gyermekek és idősök körében is népszerűsítenek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A Derecskei Szociális, Család- és Gyermejjóléti Központ szabadidős programokat szervez:

- a tagok érdeklődési körének, igényeinek, megfelelő programok tervezése, melyek között szerepel újság felolvasás, CD és DVD hallgatás, beszélgetés
- kirándulások szervezése, melyeket próbál az intézmény pályázati pénzből finanszírozni
- megemlékezés a születés- és névnapokról, ünnepnapokról,
- ellátogatnak a városi eseményekre tagjaink
- felvilágosító, ismeretterjesztő előadások szervezése az egészséges életmód, egészséges táplálkozás, gyakoribb betegségekkel kapcsolatban.

Az intézmény igyekszik családias légkört biztosító klubot működtetni, ahol az ellátottak szívesen töltik szabadidejüket. A feladat az ellátottak igényeinek megfelelő kulturális programok tervezése, szervezése.

Az idősök nagyon szeretik a közös foglalkozásokat, mint például a közös kártyázást, közös hímzés, kötés stb. Egymás névnapi és születésnapi köszöntése külön ünnepet jelent a számukra.

Az intézmény dolgozói lehetőségeikhez mérten mindent megtesznek annak érdekében, hogy a bennük bízó idős embereknek a napjai felhőtlenül és szeretetben teljenek

A Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár 2021 óta bevezette a könyvek házhozszállítását az idősebb vagy beteg olvasóinak.

Évek óta kiemelt figyelmet fordít az önkormányzat az idős-, és szép korú derecskei lakosok születésnapi köszöntésére.

A 65 év feletti derecskei lakosok számára minden év decemberében biztosítja Derecske Város Önkormányzata az idősök karácsonyi csomagját, amelyhez a szükséges forrást a helyi költségvetésből különítik el.

Városunkban továbbra biztosítva van a lakosság részére kéthetente ingyenesen igénybe vehető temető járat. Az Önkormányzat a szállítást a tulajdonában lévő személyszállító gépjárművel oldja meg az igények figyelembe vételével. A rendszeres temető járatot az Önkormányzat a jövőben is biztosítani kívánja a lakosság részére kiegészítve esetleg más tematikus járatok bevezetésével is. (pl. piac, templom). Az idősök, korukból adódóan nehezen jutnak el a különböző szolgáltatásokhoz, így a helyi közlekedés fejlesztése fontos feladat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elszigetelődés (félelem)	- Közbiztonság fejlesztése - Kamerarendszer fejlesztése
Nincs bentlakásos idősek otthona	Bentlakásos idősek otthona építés
Nagy távolságok	Helyi közlekedés fejlesztése
Kevés jövedelem	Kézműves foglalkozások tartása
Egy részük nem él aktív életet	Közösségi programok szervezése
Probléma a családdal való kapcsolattartás, információkhoz jutás	Okos telefon, tablet használatának elterjesztése
Rossz egészségi állapot	Egészségház, Mentőállomás fejlesztése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékossgal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetükről. Ezért is lenne fontos az adatgyűjtés a célcsoporttal kapcsolatban.

A fogyatékossgal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. A kedvezőtlen egészségi állapotuk és a társadalmi körülményeik miatt számos nehézséggel kell megküzdeniük, amelyek jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, emellett a társadalmi normákhoz való igazodás komoly erőfeszítést igényel részükről. Az önkormányzat fontos feladata, hogy olyan környezetet és működtetést alakítson ki, hogy az érintettek egyenlő esélyekkel tudjanak érvényesülni a mindennapi életük során. Lehetővé kell tenni a lakhatási és közlekedési eszközök használatát, a szociális és egészségügyi ellátást, az iskoláztatási-, és munkalehetőségeket, a kulturális és társadalmi életet, valamint a sport és a szórakozás területére vonatkozó lehetőségeket.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	176	234	410
2017	166	229	395
2018	149	201	350
2019	142	183	325
2020	144	175	319
2021	143	165	308

Forrás: TeIR, KSH Tstar

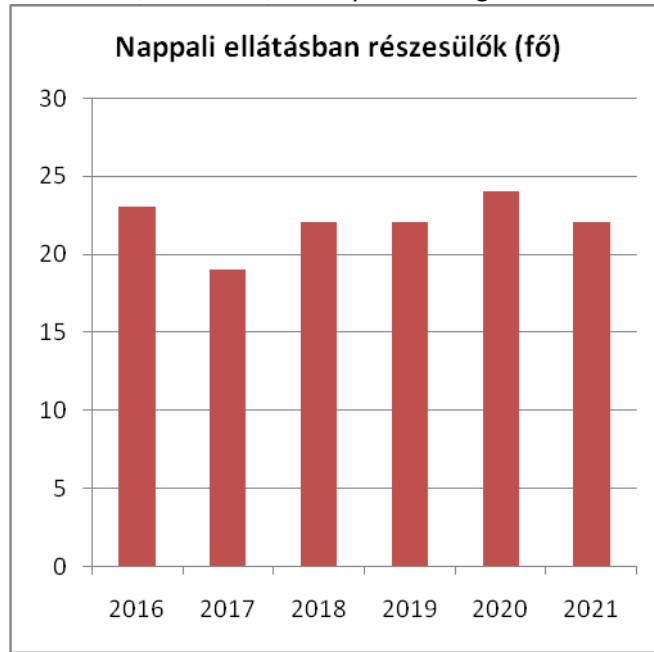

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma 2016 óta folyamatosan csökkent. A nemenkénti arányt tekintve a grafikonból az látszik, hogy a férfiak számában a csökkenés mértéke jóval alacsonyabb, mint a nők esetében.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)

2016	23
2017	19
2018	22
2019	22
2020	24
2021	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A nappali ellátásban részesülők száma 19 és 23 fő között van a vizsgált években.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottság; védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élőkéről nincs adata az Önkormányzatnak.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Ilyen adat nem áll rendelkezésünkre.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Ilyen adat nem áll rendelkezésünkre.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A Derecskei Szociális, Család- és Gyermejjóléti Központ biztosítja a fogyatékos személyek nappali ellátását.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. alapján a fogyatékkal élők nappali ellátása a szociális alapszolgáltatások közé sorolható, melyet Derecske Város Önkormányzata a Derecskei Szociális, Család –és Gyermejjóléti Központ által lát el. Az

intézménynek 25 férőhelyre van engedélye, jelenleg 17 fő ellátása valósul meg, a Derecske, Morgó tanya 1 sz. alatt.

A nappali ellátás célja, a saját otthonukban élő:

- a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- b) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak - ide nem értve az idős személyeket - napközbeni étkeztetését.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban vagy ápolási díjban részesül.

A nappali ellátást biztosító intézmény

- a) az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,
- b) a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,
- c) biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Fogyatékos személyek nappali intézményében három éven aluli gyermek nem gondozható.

A fogyatékos személyek nappali intézményében hat-nyolcfős gondozási csoportot kell kialakítani. A gondozási csoportok kialakítása során figyelemmel kell lenni az ellátást igénybe vevők életkorára és fejlettségi szintjére.

Az intézmény a fejlesztő tevékenységek, a szabadidős programok, az egyénre szabott fejlesztő foglalkozások révén biztosítja az ellátottak számára a társadalmi beilleszkedést, segíti elő az egészségi-mentális állapot szinten tartását, fejlesztését.

Jelenleg 17 fő ellátottja van a pszichiátriai betegek nappali ellátásának. 30 főre van engedélye az intézménynek.

A mentális problémákkal élőkre jó hatással van, ha nyíltan felvállalják betegségüket, bátrabban kérnek segítséget, természetes támogató rendszert tudnak építeni maguk körül.

Gondozási feladatok:

- Önellátásra való felkészítés, stressz-kezelés elsajátítása.
- Az ellátottak mentálhigiénéjének, kommunikációjának és kapcsolatteremtő képességének javítása.
- Egyéni képességfejlesztés, különös tekintettel a problémamegoldásra.

- Életvezetési tanácsadás nyújtása, természetes támogatórendszer megismerése, bővítése.
- Kiemelten fontos számunkra, hogy ellátottainkban erősítsük a biztonságot, a megbecsültséget.
- Hasznos elfoglaltság biztosítása, amely magában hordozza a fejlődést és a sikerélményt is, ebben kíván segíteni a nyugodt, kiegyensúlyozott környezet.
- Felelősségvállalás erősítése az ellátottakban.
- Szülők és családtagok bevonása.

Térítési díjat az étkezésért kell fizetni, a további ellátások térítésmentesek.

A Bihari Egyesített Szociális Intézmény a bentlakásos fogyatékkal élők és pszichiátriai betegek ápolását, gondozását végzi, 160 fő részére.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékosági támogatás: A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Megváltozott munkaképességű személyek pénzbeli ellátásai: A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény alapján ebbe a körbe tartozik a rehabilitációs ellátás, rokkantsági ellátás és kivételes rokkantsági ellátás.

Emelt összegű családi pótlék: A 18 évnél fiatalabb gyermek után, aki a külön jogszabályban meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul, emelt összegű családi pótlék jár.

Gyermekek otthongondozási díja: 2019. január 1-től a tartósan beteg gyermeküket otthon ápolók számára létesült új ellátási forma. Összege 2022. évben bruttó 200.000,- forint (két gyermek ápolás esetén bruttó 300.000,- Ft.) és a gyermek életkorától függetlenül folyósítható. Jogosult rá az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki a súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vér szerinti, vagy örökbe fogadott gyermekéről, vagy a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik,

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolvány kiváltására jogosult a súlyos mozgáskorlátozott, a látási fogyatékos, az értelmi fogyatékos, a mozgásszervi fogyatékos, az autista és a vak vagy gyengénlátó. Jelenleg a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet alapján a parkolási igazolvány a lakóhely szerint illetékes járási hivatalnál igényelhető. A parkolási igazolvány igényléséhez a jogszabályban meghatározott szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás beszerzése szükséges. A közlekedőképesség komplex minősítésére vonatkozóan a szakvéleményt a járási hivatal szerzi be az ügyfél kérelmére. Az igényléshez szükséges kérelem nyomtatványt a kormányablakokban lehet kérni. A szakvéleménnyel a gépjárművekre súlyadó kedvezmény is igénybe vehető.

Gépjárműadó kedvezmény: a gépjármű adóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény alapján mentes a gépjárműadó alól a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő személy, valamint a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó egy darab 100 KW teljesítményt meg nem haladó, nem személytaxiként üzemelő személygépkocsija után, legfeljebb 13.000.-Ft/adóév erejéig.

Személygépkocsi szerzési és személygépkocsi átalakítási támogatás: A fogyatékos személyek részére a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendeletben foglaltak alapján személygépkocsi szerzési és személygépkocsi átalakítási támogatás igényelhető. A szerzési támogatás jármű, illetve járműnek nem minősülő kerekesszék vásárlására, míg az átalakítási támogatás személygépkocsi automata váltóval vagy más segédberendezéssel történő felszerelésére vagy a mozgáskorlátozott személy szállítását lehetővé tevő átalakítására, illetve biztonságos szállítását szolgáló eszközzel való ellátására használható fel.

Utazási kedvezmények: Utazási kedvezményre jogosult korlátlan számban megváltható kedvezményes menetjeggyel, vagy bármely viszonylatban megváltható, viszonylathoz kötött kedvezményes bérlettel

az a vak személy, aki vakok személyi járadékában részesül, az erről szóló igazolás alapján, vagy a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének arcképes igazolványával rendelkezik;

a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségének arcképes igazolványával utazó hallássérült személy;

az a személy, aki vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül, a külön jogszabályban meghatározott okmány alapján;

a fogyatékossgai támogatásban részesülő személy, a külön jogszabályban meghatározott okmány alapján.

Ugyanilyen kedvezményben részesül a fenti személyekkel együtt utazó kísérő is.

Áramkedvezmény: 2022. augusztus 4. napjától a társadalombiztosítási támogatással rendelt elektromos kerekesszék, elektromos mopedet használó mozgássérültek, és a hálózati áramról működő oxigén koncentrátort napi rendszerességgel használók az átlagfogyasztás sávhatárához képest 16 kWh-val megemelt, kedvezményes sávhatárig jogosultak a rezsicsökkentett áramára.

Utazási költségtérítés: Ha a gyermek tartósan beteg, illetve fogyatékosága miatt szakorvosi igazolással rendelkezik, a járóbeteg-szakellátások igénybevételéhez, illetve fekvőbeteg gyógyintézetbe történő beutazáshoz, kísérőjével együtt utazási költségeihez támogatás jár. Akadálymentesítési támogatás: Az akadálymentesítési támogatás egy 10 évenként igényelhető, alkalmanként legfeljebb 300.000.- Ft. értékű vissza nem térítendő állami támogatás, mozgáskorlátozott személy részére. Felhasználható meglévő lakásnak akadálymentesítési célú felújítására, átalakítására, vagy akadálymentes új lakás építésére, vásárlására.

Védendő fogyasztó: Villamosenergia-ellátás és földgázellátás tekintetében a fogyatékkal élő fogyasztókat különösen a méréssel, leolvasással, számlázással, díjfizetési módokkal kapcsolatosan igényeiknek megfelelő, különleges bánásmódban kell részesíteni

Gyermekgondozási segély (GYES): Gyermekgondozási segélyre jogosult a szülő, a nevelőszülő, a gyám a saját háztartásában nevelt gyermek harmadik életévének a betöltéséig ikergyermekek esetén a tankötelessé válás évének végéig, tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos gyermek 10. életévének betöltéséig.

Étkezési térítési díjkedvezmény: Bölcsődei, óvodai ellátás keretében ingyenes intézményi étkezésre jogosult az a gyermek, aki tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek. 50%-os normatív kedvezményre jogosult az 1-8. vagy azon felüli évfolyamon nappali rendszerben tanuló tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert. Ma már valamennyi fogyatékkal élő csoporthoz tartozó ember speciális szükségleteinek figyelembe vételével kell a komplex akadálymentesítést biztosítani az egyenlő esélyű hozzáférés céljából.

Az egészségügyi alapellátás biztosított a településen, de sok esetben a rehabilitációs ellátások csak más városokban elérhetőek, amelyhez a menetrendszerinti járatok igénybe vétele kísérő nélkül nem megoldható a fogyatékkal élő személy részére.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Derecske Város Önkormányzat tulajdonában lévő középületek legnagyobb része akadálymentesített, az alábbiak szerint:

Egészségház (Derecske, Rákóczi út 3-5.)

Derecskei Járási Hivatal (Derecske, Köztársaság út 126.)

Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár (Derecske, Köztársaság út 107.)

Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde (Derecske, Városház u. 3.; Derecske, Köztársaság út 93)

Derecskei Bocskai István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola (Derecske, Szováti út 2.; Derecske, Lengyel u. 3-5.)

Derecskei I. Rákóczi György Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégium (Derecske, Lengyel utca 1.)
Derecskei Közös Önkormányzati Hivatal épülete (4130 Derecske, Köztársaság út 87.) részben akadálymentesített

Táncművészeti színház (4130 Derecske, Köztársaság út 109.)

Derecskei Szociális-, Család- és Gyermekjóléti Központ (4130 Derecske, Köztársaság út 86.)

Szolgáltatóház II. jelű épülete (4130 Derecske, Makkay János tér 74 hrsz.)

Piac (4130 Derecske, Makkay János tér 74 hrsz.)

Magtár épülete (4130 Derecske, Makkay János tér 74 hrsz.)

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A településen belül akadálymentes helyszínen érhetőek el a közszolgáltatások, a köznevelési intézmények, a kulturális-, és sport programok, valamint a városi rendezvények. Az Egészségház épületében beépítésre került a két épület közé egy személyhordó lift, mely megkönnyíti a lakosok számára az emeleten lévő orvosi rendelők megközelítését. A felnőtt orvosi rendelők ajtaja a XXI. századi előírásoknak megfelelően kicserélésre került, így egy kerekesszéssel közlekedő mozgáskorlátozott vagy egy babakocsival érkező beteg is biztonságosan be tud lépni közvetlenül a rendelőbe. A Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde akadálymentes és környezetbarát üzemeltetésű. A Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár épületének energiahatékony és akadálymentes felújítása a "Zöld Város Kialakítása Derecskén" TOP-2.1.2-15-HB1-2016-00007 pályázat keretében valósult meg. Inkubátorház került kialakítása a Művelődési Ház emeletén, ezzel új funkció települt be a városba, növelve ezzel az itt élő emberek és vállalkozások szolgáltatásokhoz való hozzáférését és piacra jutását.

A településen problémát jelent a gyalogos-, kerekes székes közlekedés, amely miatt járdacsatlakozások kiépítésére van szükség.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Önkormányzatunk adattal nem rendelkezik

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A Köztársaság út mentén a kerékpárút és járda, valamint a főtéren található park akadálymentesített. A város utcái a járdák és az utak állapota miatt nem mindenhol járható kerekesszéssel. A közösségi közlekedésben (autóbusz- és vonatközlekedés) sajnos az akadálymentesítés nem megoldott.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A támogató szolgálat kiépítésével lehetővé vált a fogyatékos személyek lakókörnyezetükben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Támogató Szolgáltatás

Jelenleg összesen 22 fő az ellátottak száma. A támogató szolgálatot az intézmény 4 településen biztosítja: Derecske, Konyár, Sáránd, Berettyóújfalú.

Siketek és nagyothallók, vakok és gyengén látók, értelmi fogyatékosok, mozgásszervi fogyatékosok, autisták, halmozottan fogyatékos személyek részére nyújtott szolgáltatások:

Személyi segítő szolgálat: szervezése és működtetése, amely segítséget nyújt a fogyatékos ember személyi higiénés, életviteli, életfenntartási szükségleteinek kielégítéséhez, például:

- alapvető gondozási-ápolási feladatok ellátása, vészhelyzetek kialakításának megelőzése, annak elhárítása, otthoni felügyelet ellátása, segítségnyújtás a higiénia megtartásában, közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében.
- információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, jogi problémák megoldásának segítése.

Szállító szolgálat: az igényeknek megfelelően személyszállítással biztosítja a sérültek számára a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzájutást. Támogató szolgáltatás gépkocsija speciális igényeket elégít ki, a mozgás-fogyatékkal élőket biztonsággal tudja szállítani.

A szociális ellátás területén különösen kiemelkedő fontosságú a Bihari Egyesített Szociális Intézmény, mint szakosított ellátást nyújtó intézmény.

A 4130 Derecske, Sas utca 1. szám és a 4130 Derecske, Morgó tanya 1. szám alatti intézményegységekben értelmi fogyatékosok és pszichiátriai betegek ápoló-gondozó, illetve rehabilitációs ellátása folyik.

Az intézmény feladata az önmaga ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes értelmi fogyatékosok és pszichiátriai betegek ápolása, gondozása és rehabilitációja. Célja: az ellátást igénybe vevő fogyatékoságának, életkorának, egészségi állapotának megfelelő szinten tartó, képességfejlesztő, munkavégzés célú foglalkoztatása, az ellátottak személyes szükségleteit kielégítő, minőségi szolgáltatás nyújtása.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Rendkívüli települési támogatás formájában igényelhetnek támogatást az érintettek, gyógyászati segédeszközök vásárlásához történő hozzájárulásként.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen szociális alapellátásokat – az önkormányzat mellett – civil szervezetek is nyújtanak (pl.: Baptista Tevékeny Szeretett Misszió). Ezek a szervezetek tevékenységükkel olyan többletszolgáltatást biztosítanak, mellyel kiegészítik az önkormányzat által kötelezően ellátandó és önként vállalt szociális alapszolgáltatásokat.

Az ő nevükhöz fűződik a Csupaszív Közösség, amelynek célja a fogyatékkal élő emberek mindennapjainak javítása. Programjaik, melyek segítenek az ellátottak fejlődésében:

- Meglátogatják havonta a Derecske Városi Tanuszodát
- A meglévő képességeket szinten tartják és fejlesztik kreatív foglalkozások keretében
- Igény szerint terápiás lovaglást szerveznek

- Kirándulásokat szerveznek a környéken tömegközlekedéssel, hogy személyes tapasztalatokat gyűjthessenek a közlekedéssel kapcsolatban
- Könyvtárlátogatásokon vesznek részt
- Rendszeres sportolási lehetőséget biztosítanak és szűrővizsgálatokat is szerveznek
- Részt vesznek Derecske Város és a környékbeli települések programjain
- Túrákat szerveznek

7.5 A fogyatékkal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A tömegközlekedés akadálymentesítése nem megoldott, járdacsatlakozások további kiépítése szükséges. Fontos az érzékenyítés, hogy a lakosság elfogadó és nyitott legyen a fogyatékkal élőkkel.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Probléma a gyalogos, kerekesszékes közlekedés	Járdacsatlakozások kiépítése
Társadalmi elfogadottság növelése	Érzékenyítő tréningek tartása
Közösségi részvétel hiánya	Közösségi részvétel elősegítése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Adathiány	Adatbázis létrehozása a célcsoportokról
Munkahelyteremtés	<ul style="list-style-type: none"> - Ipari gazdasági területek építése - Munkásszálló építése - Vállalkozói fórum
Informatikai hiányosságok	Okos Város kialakítása
Temetők helyzete nem megfelelő	Temető területének növelése, új ravatalozó építése
Közösségi terek fejlesztése szükséges	Patak sétány kialakítása, játszótér bővítése, közösségi sport célokat szolgáló tér kialakítása
Belterületi utak nem megfelelő állapota	Belterületi utak fejlesztése, építése, csapadékvíz-elvezetés
Egészségmegőrzéshez kapcsolódó programok	Egészségmegőrzéshez kapcsolódó programok

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az Önkormányzat Képviselő-testülete Derecske fejlődése érdekében a lehető legszélesebb együttműködésre törekszik a választópolgárokkal, a városi intézményekkel, a közszolgáltatást nyújtó szervezetekkel, a civil szervezetekkel, az egyházakkal.

Ezek a szerveződések mindig helyi érdekeket képviselnek, a helyi közösségek a város kulturális életét színesítik, a közösségi tudatot pozitívan formálják.

A Szivárvány Hagyományőrző Egyesület szerves része a város kulturális életének, művészeti csoportjai révén (Szivárvány és Kikelet néptáncegyüttes) kiveszi részét a jelentősebb városi eseményeken. Verbunktalálkozót, jó hangulatú táncházakat, gyermekek összefogását, táboroztatását szervezi, együttműködik a Derecskei Városi Művelődési Központ és Könyvtár intézményével és más civil szervezetekkel.

A Derecskei Ifjúsági Fúvószenekar Egyesület nagyzenekara és utánpótlás zenekara lelkesen vesznek részt a város rendezvényein, nemzeti ünnepeken, vidéki fesztiválokon, különböző versenyeken és táborokat is szerveznek a tagok részvételével. Ezek a programok mind közösségi, mind zenei, szakmai-pedagógiai szempontból fontosak és hatékonyak.

A Derecske Ifjúságáért Egyesület 2005 óta foglalkozik kosárlabda utánpótlás neveléssel. Az első generáció, az akkor még 11-13 évesek, mára az egyesület felnőtt csapatának szerves részét képezik. Az egyesület együttműködik az iskolákkal, sportcsarnokkal, városvezetéssel és a Debreceni Kosárlabda Akadémiával. Létszámuk az óvodás korú gyerekektől a felnőttekig meghaladja a 100 főt. Versenyeket, környezetvédelmi akciókat szerveznek, preventív ifjúságnevelést végeznek, az egészséges életmód kialakítására, táboroztatással, túrák és közösségi programok szervezésével.

A Derecskei Labdarúgók Sportegyesülete, az önkormányzati támogatás mellett, különböző pályázatokkal igyekszik forrásokat szerezni az eredményes működés érdekében. Felnőtt, ifjúsági, serdülő és gyermek korosztályú csapataikat eredményesen szerepeltetik különböző labdarúgó bajnokságokon. Folyamatos az utánpótlás nevelése, már az óvodás korban kezdődik a gyerekek foci oktatása. A sporttevékenység mellett céljuk, hogy a gyermekek testileg, lelkileg, szellemileg egészséges felnőttekké váljanak.

A Derecskei Táltos Színjátzó kör vár minden szerepelni vágyó gyermeket és felnőttet. Előadásaikkal rendszeresen szerepelnek a város rendezvényein, diákszínjátzó találkozót és napközis táborokat szerveznek.

A Derecske Street Workout 2012-ben alakult, amely jelenleg 12 állandó főből áll. Számos találkozón, bemutaton, versenyen vesznek részt, büszkélkednek többszörös országos 1. és 2.

helyel, állandó résztvevői a derecskei sportágválasztó napnak, ahol sok iskolás fiatal és felnőtt kap kedvet az edzés módszer megtanulásához.

A Derecske ÁFÉSZ Városi Lövész és Tömegsport Klub 45 fő beíratott taggal működik. Versenyeken vesznek részt, megszervezték a Derecskei Városi Lövész Kupát és a Sági-Csekő Emlékversenyt. Emellett biztosítja a helyi iskola rendvédelmi tagozatának tantervében előírt lövészet lebonyolítását, az ahhoz szükséges feltételeket. Küldetésük, hogy a több, mint 50 évre visszatekintő derecskei lövészsport fennmaradjon, tovább öröklődjön és a jövőben is szolgálja a sport iránt érdeklődőket.

A DERECSKE BUDO Ifjúsági, Sport és Szabadidős EGYESÜLET kezdő és haladó karatés csoportokat szervez, emellett kiegészítendő funkcionális és kardio edzéseket tart, gyógytornásznak köszönhetően kifejezetten a nyújtásra és mobilizációra fókuszáló edzéssel. GINOP-os projektben vesznek részt, amelynek segítségével 8 új munkahelyet teremtettek. Számos nyílt napot és programot szerveznek, részt vesznek a város által szervezett egészségmegőrzéssel kapcsolatos eseményeken. Nyári és napközis táborokat biztosítanak a tagok és gyerekek részére. Magyar és külföldi bajnokságokon remekül szerepelnek.

A Tilinkó népdalkör több korosztályú csoportokkal működik, az óvodás korúaktól kezdődően. Derecske és a környező települések kulturális rendezvényein vesznek részt. Tilinkós családi napot tartanak az aktív és nem aktív tagok családjával, valamint folyamatosan utánpótlást toboroznak. 2022-ben ünnepelte a népdalkör 25. éves fennállását. A Derecskei Hangvirág Női kar A hajdú hagyományok nyomában Derecskén című rendezvényen és a Magyar Kultúra Napja alkalmából megrendezett eseményeken is színvonalas műsorral képviselte Derecske városát.

Derecske Város Önkormányzatának civil szervezetekkel kapcsolatos célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek helyi társadalmi szerepvállalásának segítése, Derecske Város Önkormányzata és a civil szervezetek közötti partneri viszony és munkamegosztás előmozdítása a közfeladatok hatékonyabb ellátása érdekében, valamint a civil szervezetek számára nyújtott támogatás világossá, átláthatóvá és ellenőrizhetővé tétele.

2021. szeptember 10-én, közel 20 év után alakult meg városunkban újra a Derecskei Ifjúsági Önkormányzat, derecskei fiatalok bevonásával. Céljuk, hogy minél több helyi fiatal részese legyen az ifjúsági önkormányzat munkájának és ezzel sokrétűbbé váljon a tevékenysége.

Így lehetőség nyílik arra, hogy olyan, a fiatalokat érdeklő programok valósuljanak meg, amelyek eddig nem voltak jellemzőek a városunkra, ezzel is színesítve és fiatal-barátabbá téve városunk kulturális életét.

Elmondható, hogy a civil szervezetek tevékenysége lefedi az oktatás, a tehetségfejlesztés, a kultúra, művelődés, a hagyományörzés, az egészségfejlesztés, az alapvető közszolgáltatások ágazatainak az esélyegyenlőséget is támogató szolgáltatások körét.

A város kulturális életének szervezésében és támogatásában jelentős szerepet vállalnak a történelmi egyházak képviselői. A református templomban évente több alkalommal szervezendő zenei estéknek, hangversenyeknek mára kialakult törzsközönsége van. Mostanra hagyománnyá vált, hogy az egyházak vezetői közreműködésükkel hozzájárulnak a városi ünnepek magas színvonalú szervezéséhez, lebonyolításához.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testülete mindig is elismerte és támogatta azt a tevékenységet, amelyet a településen élő vagy dolgozó állampolgárok önszerveződő közösségei végeznek az önkormányzati feladatok megvalósítása, a polgárok közéletbe való bevonása, a település fejlesztése és szépítése, a környezetvédelem, a kultúra és a hagyományok ápolása, a lakosság művelődése, oktatása, szórakoztatása, sportolása és egyéb közérdekű feladatok ellátása érdekében.

A helyi önszerveződő közösségek támogatásainak szabályait Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testületének az államháztartáson kívüli forrás átadásának és átvételének szabályairól szóló 24/2014. (XI.28.) önkormányzati rendelet foglalja össze.

A döntés megfelelő előkészítése, az önszerveződő közösségek esélyegyenlőségének biztosítása és a Humánpolitikai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) döntéshozatalának megalapozása érdekében, a Bizottság döntéshozatalát az önkormányzati pályázati rendszerben résztvevő civil szervezetek képviselőiből álló Civil Fórum segíti. A Civil Fórum szakmai javaslatot nyújt a Bizottság számára a keret felosztására.

A civil szervezetek által benyújtott – célkitűzéseket, tervezett feladatokat, költségkalkulációt is tartalmazó – pályázatokat, majd az erről szóló elszámolásokat (meghatározott támogatási elvek, szempontok szerint) minden esetben a Bizottság bírálja el, illetve fogadja el, melyről határozatot hoz.

A kiemelt civil szervezetek közül a Derecskei Szivárvány Hagyományőrző Egyesület, a Derecskei Labdarúgók Sportegyesülete, a Derecskei Ifjúsági Fúvószenekar Egyesület, a Derecskei Polgárórság Egyesület, a Derecske Ifjúságáért Egyesület, a Debreceni Aquasport Egyesület és a Hajdú Speciális Kutató-Mentő Egyesület, valamint alapítványok, helyi egyházi szervezetek, rendőrségi szervek részére Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testülete az önkormányzat mindenkori éves költségvetésében az önkormányzat anyagi lehetőségétől függően állapít meg támogatást.

Derecske Város Önkormányzat Képviselő-testülete költségvetési rendeletben meghatározza a Bizottság, valamint a Polgármester hatáskörében felosztható támogatási keretet.

A helyi önszerveződő közösségek és kiemelt civil szervezetek szakmai beszámolóit is bizonyítékkul szolgálták ahhoz a megállapításhoz, hogy a támogatásban részesülő civil szervezetek a város életét sokkal színesebbé, Derecske Város Önkormányzatának ez irányú munkáját pedig könnyebbé teszik.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Derecske Város Önkormányzata a Derecske-Létavértesi Kistérség Többcélú Kistérségi Társulása tagjaként, a társulás keretében a közfoglalkoztatás szervezésében vállal feladatot.

A kistérségi településekkel való szoros együttműködés, az egyes területeken való közös feladatellátás fontos elemét képezi a város kapcsolatrendszerének.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Derecskei Roma Nemzetiségi Önkormányzat jelentős szerepet vállal a roma nemzetiség életkörülményeit javító feladatok terén, ezért fontos, hogy Derecske Város Önkormányzata együttműködjön a nemzetiségi önkormányzattal.

A nemzetiségi önkormányzat célja - a helyi sajátosságok figyelembevételével - a kisebbség érdekeinek átfogó képviselése és védelme, érdekeinek érvényre juttatása társadalmi, politikai és kulturális területen.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat a célcsoport tagjaival kapcsolatot tart, a helyzetükről tájékozik és azt közvetíti az Önkormányzat felé.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek a célcsoportok tagjaival felveszik a kapcsolatot, közös tevékenységeken vesznek részt, képviselik magukat városi rendezvényeken.

A derecskei civil szervezetek továbbra is erősen kötődnek a művelődési ház nyújtotta szolgáltatásokhoz. A civil szervezetek évről évre pályázhatnak önkormányzati támogatásért, ennek a belső pályázati rendszernek köszönhető, hogy szervezeti kultúrájuk olyan szintre emelkedett, hogy más civil pályázatokon is részt tudnak venni. E szervezetek nagyobb része kulturális, hagyományőrző tevékenységet folytat, szervezettségüknek köszönhetően taglétszámuk nőtt, anyagi lehetőségeik javultak az elmúlt ciklus során. A civil szervezetek támogatásának odaítélésében segítséget nyújt javaslattételével az önkormányzati támogatásra pályázó szervezetek delegáltjaiból alakuló Civil Fórum.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők a helyi esélyegyenlőségi program összeállításában részt vettek, a végrehajtásban feladatokat vállaltak, programok megvalósításához segítséget nyújtanak.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A HEP megalkotásába bevont személyek írásban lettek felkérve, hogy a szakterületükhöz kapcsolódóan adatokat közöljenek, illetve javaslatokat tegyenek. A javaslatok e-mailben érkeztek önkormányzatunkhoz. Ezek beépítésre is kerültek a Helyi Esélyegyenlőségi Programba. A nemzetiségi önkormányzat támogatta a megvalósítást. A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítése során HEP Fórumot hívtunk össze, ahová az eddig bevont tagokon kívül több résztvevő került megkeresésre. A véleményeket írásban kértük be.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végleges verziója megtalálható lesz Derecske Város honlapján, széles nyilvánosságot biztosítva a lakossági tájékoztatásnak. Itt lehetőség lesz arra, hogy egész évben észrevételeket küldjön be a lakosság e-mail formájában. Ezeket összegyűjtve a felülvizsgálat során áttanulmányozzuk, megvizsgáljuk.

A HEP elérhető lesz ezen kívül a Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár könyvtárában elektronikus és nyomtatott formában, valamint papír alapon megtekinthető a Derecskei Közös Önkormányzati Hivatalban.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony iskolázottság	Felnőtt képzések részvételének növelése, alternatív oktatási módszerek bevezetése, tanoda programok indítása,
	Szegregátumok	Szegregátumok, szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése, itt élők támogatása programokkal
	Nincs elég szociális lakás	Szociális lakásállomány növelése
	Kevés bérlakás	Bérlakások építése
	Magas az alacsony komfortfokozatú ingatlanok száma	Programok kidolgozása a komfortfokozatok növelésére, zero energiafelhasználás
	Közműmentes területek,	Közműellátottság növelése (szennyvízhálózat, ivóvíz hálózat fejlesztés),
	Rossz közlekedés	Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása, utak, járdák építése, felújítása, csapadékvíz gazdálkodás
	Kisebbség kultúrájának nem ismerése	Kulturális bemutatók tartása

	Rossz egészségi állapot	Szűrővizsgálatok tartása
	Szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem megfelelő	Kerékpárút felújítás, pihenők kialakítása, buszmegálló felújítás, Derecske Vásártér vasúti megállóhelyen fedett váróhely kialakítása
Gyermekek	Elavult oktatási intézmények	<ul style="list-style-type: none"> • Intézmény felújítás (gimnázium, kollégium) • Konyha, étkező felújítása, bővítése • Energetikai korszerűsítések megvalósítása,
	Kevés ingyenes oktatási-, sport program, táborok, stb.	Oktatási, sport programok, tanórán kívüli tevékenységek növelése, nyári táborok, szakkörök, szervezése, foglalkozások tartása
	Kevés közösségi tér	Új közösségi terek létrehozása, meglévők fejlesztése
Idősek	Elszigetelődés (félelem)	<ul style="list-style-type: none"> • Közbiztonság fejlesztése • Kamerarendszer fejlesztése
	Nincs bentlakásos idősök otthona	Bentlakásos idősök otthona építés
	Nagy távolságok	Helyi közlekedés fejlesztése
	Kevés jövedelem	Kézműves foglalkozások tartása
	Egy részük nem él aktív életet	Közösségi programok szervezése
	Probléma a családdal való kapcsolattartás, információkhoz jutás	Okos telefon használatának elterjesztése
	Rossz egészségi állapot	Egészségház, Mentőállomás fejlesztése

Nők	Gyermekek elhelyezése a szülési szabadság után, valamint nem rendszeres időpontokban	Családi napközi kialakítása
	Nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás	Krízisalap létrehozása és működtetése
	Kisgyermekkel otthon lévő nők bezárkózottsága	Közösségi terek kialakítása, működtetése Rekreációs és pihenő park kialakítása
Fogyatékkal élők	Probléma a gyalogos, kerekesszékes közlekedés	Járdacsatlakozások kiépítése
	Társadalmi elfogadottság növelése	Érzékenyítő tréningek tartása
	Közösségi részvétel hiánya	Közösségi részvétel elősegítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Adathiány	Adatbázis létrehozása a célcsoportokról
	Munkahelyteremtés	<ul style="list-style-type: none"> • Ipari gazdasági területek építése • Munkásszálló építése • Vállalkozói fórum
	Informatikai hiányosságok	Okos Város kialakítása
	Temetők helyzete nem megfelelő	Temető területének növelése, új ravatalozó építése
	Közösségi terek fejlesztése szükséges	Patak sétány kialakítása, játszótér bővítése, közösségi sport célokat szolgáló tér kialakítása
	Belterületi utak nem megfelelő állapota	Belterületi utak fejlesztése, építése, csapadékvíz- elvezetés
	Egészségmegőrzéshez kapcsolódó programok hiánya	Egészségmegőrzéshez kapcsolódó programok megvalósítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák szükség szerinti felzárkóztatása megoldott, ahol a kultúrájuk elfogadott és a jogaik és kötelességeik tudatában is hasznos tagjai lehetnek a helyi közösségnek, felelősséggel részt tudnak venni a település életében.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők számára kiemelkedési lehetőséget biztosítsunk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek jólétét, egészséges testi-lelki fejlődését, veszélyeztetettségük megelőzését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök helyzetére, a szociális-, és egészségügyi ellátásuk fejlesztésére, az elmagányosodásuk megelőzésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy ne érje őket hátrányos megkülönböztetés, a családi feladataik mellett érvényesülhessenek mind a munkavállalás, mind az önmegvalósítás terén.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők igényeire, az életkörülményeik javítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Felnőtt képzések részvételének növelése, alternatív oktatási módszerek bevezetése, tanoda programok indítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Alacsony iskolai végzettségű munkanélküliek száma magas
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A munkaerő-piacon az elhelyezkedés esélyének növelése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Foglalkoztatási koncepció
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) Egész életen át tartó tanulás szakpolitikája Interreg V-A Románia-Magyarország Együttműködési Program Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Oktatási módszerek, szakemberek és lehetőségek felkutatása 2. Célcsoport felmérése 3. Képzések megtartása
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Aljegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.

I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Képzések száma Képzéseken részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos képzések megtartása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Szegregátumok, szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése, az ott élők támogatása programokkal
B	Feltárt probléma megnevezése	Rossz életkörülmények
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Jobb életlehetőségek biztosítása a hátrányos helyzetű lakosság részére
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület-és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ) Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Tanulmány készítés, felmérés 2. Fejlesztések kidolgozása 3. Kivitelezés

G	Az intézkedés felelőse	Derecskei Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Fejlesztések, programok száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos monitoring, beavatkozások
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Szociális lakásállomány növelése
B	Feltárt probléma megnevezése	Nincs elég szociális lakás
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Lakhatási feltételek javulása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma)	1. Igények felmérése 2. Eladó ingatlanok felmérése

	pontokba szedve	3. Lakásállomány növelése
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szociális bérlakások számának növekedése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás,
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Bérlakások építése
B	Feltárt probléma megnevezése	Csekély a száma településen található bérlakásoknak
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Lakhatás elősegítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecskei Ifjúsági Stratégia, Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP)

		PLUSZ) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Épületek helyének kiválasztása 2. Tervezés 3. Építési beruházás
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Bérlakások száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Programok kidolgozása a komfortfokozatok növelésére zero energiafelhasználással
B	Feltárt probléma megnevezése	Magas az alacsony komfortfokozatú ingatlanok száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Emelkedik az ingatlanok komfortfokozata és értéke, csökken a költségük
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja;

		Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Energetikát célzó programok Hajdú-Bihar Megyei Klíma Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Ingatlan állományának felmérése 1. Ingatlanok komfort állományának pontosítása 2. Program kidolgozása
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Zéró energiafelhasználású ingatlanok száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Közműellátottság növelése (szennyvízhálózat, ivóvíz hálózat fejlesztés)
B	Feltárt probléma megnevezése	Hiányzó közmű hálózat kiépítése, szennyvíztisztító telep alacsony kapacitása
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A település közművetítettségi ellátása A hiányzó közmű szakaszok megépítése

		A közmű kapacitás igényekhez történő fejlesztése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP PLUSZ)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Hiányzó közmű szakaszok felmérése 2. Tervezés, engedélyezés elvégzése 3. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közműellátottság százalékban kifejezve
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása – utak, járdák építése, felújítása, csapadékvíz gazdálkodás
B	Feltárt probléma	Sok helyen rossz állapotú, hiányos járdaszakaszok, földutak, meglévő aszfaltburkolatú utak felújítása, hiányos csapadékvíz

	megnevezése	elvezető rendszerek
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Infrastruktúra állapotának javulása, közlekedés javulása, fenntartható vízgazdálkodás
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ),
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. járdák, utak, csapadékvíz elvezető rendszer infrastruktúra állapotának felmérése 2. Tervezés, engedélyezés elvégzése 3. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Új vagy felújított járdák, utak, csapadékvíz elvezető rendszerrel.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Infrastruktúra folyamatos fenntartása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Kulturális bemutatók tartása
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés kulturális bemutató
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A kisebbségi kultúra megismerése, megismertetése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Kulturális események megszervezése 2. Kulturális események megtartása
G	Az intézkedés felelőse	Derecskei Városi Művelődési Központ és Könyvtár Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kulturális eseményen részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	5 éves időszakon belül újabb bemutató megszervezése
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Szűrővizsgálatok tartása
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen kevés a szűrővizsgálati lehetőség, a célcsoportok számára, a mélyszegénységben élők egészségi állapota nem kielégítő
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Figyelem felhívás, ingyenes szűrővizsgálatok biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Önkormányzatának Sportkonceptiója
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Egészséges Magyarország 2021-2027” Egészségügyi Ágazati Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Előadás szervezése 2. Előadás tartása 3. szűrőprogramok marketingje 4. Szűrőprogramok
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Aljegyző
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szűrővizsgálatok száma Szűrővizsgálaton részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A célcsoportok egészségügyi állapotának megtartása
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

	megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
--	---	--

A	Intézkedés címe:	Kerékpárút felújítás, pihenők kialakítása; Buszmegálló felújítás, Derecske Vásártér vasúti megállóhelyen fedett váróhely kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A szegregátumban és a város külterületein élők számára nehezen elérhetőek a szolgáltatások
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A városközpontban lévő közszolgáltatásokhoz, köznevelési, kulturális intézményekhez való eljutás megkönnyítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Kerékpáros Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Tervezés 2. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Buszmegálló felújítás, Kerékpárút felújítás, Kerékpáros pihenők száma, Fedett váróhely
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés	Önkormányzati saját forrás

	eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Intézmény felújítás (gimnázium, kollégium) Konyha, étkező felújítása, bővítése Energetikai korszerűsítések megvalósítása
B	Feltárt probléma megnevezése	A közoktatáshoz kapcsolódó intézmények infrastruktúrája nem megfelelő
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az elavult intézmények korszerűsítése, hőszigetelése, nyílászáróinak cseréje, gépészeti felújítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Tervezési feladatok 2. Forrás keresése 3. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Felújított intézmények száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi,	Pályázati forrás

	technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Fenntartási időszakban a célérték nem csökken
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Oktatási, sport programok, tanórán kívüli tevékenységek növelése, nyári táborok, szakkörök szervezése, foglalkozások tartása
B	Feltárt probléma megnevezése	Nagy az igény az ingyenesen igénybe vehető programokra
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A programok biztosításával a gyermekek testi-lelki egészségének fejlesztése, a közösségben való részvételükkel személyiségük formálása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igényfelmérés 2. Programok összeállítása 3. Programok megvalósítása
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő	Programok száma városi szinten, résztvevők száma, nők, hátrányos helyzetű

	indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Új közösségi terek létrehozása, meglévők fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés a gyermekek számára használható közösségi tér
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A szabadidő hasznos eltöltése a gyermekek számára, a közösségi kultúra fejlesztése mellett.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Tervezés 2. Forrás felkutatása 3. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. április 30.

I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Közösségi terek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Közösségi terek folyamatos működtetése
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Családi napközi kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Azoknak a szülőknek, akik gyermeküket nem szeretnék bölcsődébe beíratni a gyermekfelügyelet nem megoldott
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A családok helyzetének megkönnyítése, az előre nem látható elfoglaltságuk esetén gyermekfelügyelet biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Derecskei Ifjúsági Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma)	1. Igényfelmérés 2. Szervezetátalakítás

	pontokba szedve	3. Eszközbeszerzés
G	Az intézkedés felelőse	Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Családi napközi száma Igénybe vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Krízisalap létrehozása és működtetése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A kiszolgáltatott helyzetbe kerülő családok számára segítségnyújtás biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja;
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Krízisbizottság létrehozása 2. Krízisalap létrehozása

		3. Működtetés
G	Az intézkedés felelőse	Derecskei Szociális, Család- és Gyermejjóléti Központ Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Krízisalapot igénybe vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Közösségi terek kialakítása, működtetése, rekreációs és pihenő park kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Nincs elegendő közösségi tér, a nők legtöbb idejüket otthon, „bezárkózva” töltik
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A nők és kisgyermekes anyák számára olyan közösségi tér létrehozása, ahol megoszthatják egymással véleményüket, tapasztalataikat, problémáikat, ruha, játék csereprogram, babatorna
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Derecskei Ifjúsági Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

	stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igény felmérés 2. Tervezés 3. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. október 25.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Újonnan épített, vagy felújított közösségi terek száma Közösségi programok száma Közösségi programokon részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Közbiztonság fejlesztése Kamerarendszer fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	Sok idős ember egyedül él a településünkön, amely miatt biztonságérzetük nem megfelelő
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A település idős emberei félelem nélkül, biztonságban érezhessék magukat a városban
D	A cél összhangja más helyi	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja;

	stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igény felmérés 2. Tervezés 3. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Járőrszolgálat darabszám Telepített új térfigyelő kamerák száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, polgárőrség önkéntes munka
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Bentlakásos idősök otthona építése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen sok az idős ember, akiről a gyermekik, unokáik nem tudnak gondoskodni
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősök számára olyan intézmény biztosítása, ahol nyugdíjas éveiket biztonságban, nyugalomban, önállóságukat megőrizve, a közösség aktív tagjaként tölthetik.

D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Intézmény helyszínének kiválasztása 2. Tervezés 3. Építési beruházás
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Intézmények darabszáma, kialakított férőhelyek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, egyházi együttműködés
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás, amely alapját képezi az értékesített férőhelyek száma
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Helyi közlekedés fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősöknek nagy távolságokat kell megtenni a közszolgáltatások eléréséhez, amely koruk miatt nehezebb számukra

C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A helyi közlekedés fejlesztésével, tematikus járatok biztosításával az idősek életkörülményeinek javítása, biztonságos közlekedésük biztosítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja;
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igények felmérése 2. Járműbeszerzés 3. Tematikus járatok üzemeltetése
G	Az intézkedés felelőse	Derecskei Szociális, Család- és Gyermejjóléti Központ Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tematikus járatok száma Igénybe vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Kézműves foglalkozások tartása
B	Feltárt probléma	A település idősei alacsony jövedelemmel rendelkeznek

	megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kézműves termékek készítésének elsajátításával jövedelemkiegészítés biztosítása, közösségi élet fejlesztése, hasznosság érzésének erősítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja;
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Érdeklődők felmérése 2. Foglalkozások megtartása
G	Az intézkedés felelőse	Derecskei Városi Művelődési Központ és Könyvtár Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Foglalkozások száma, Részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Működési bevételek
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Közösségi programok szervezése
---	------------------	---------------------------------------

B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés az idősek számára nyújtott kulturális program
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Minél több idős ember éljen aktív életet, amely az egészségi állapotukat is pozitív irányban befolyásolja
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja;
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Programok megszervezése 2. Programok megtartása
G	Az intézkedés felelőse	Derecskei Városi Művelődési Központ és Könyvtár Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programok száma, Rész vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Okos telefon, tablet használatának elterjesztése
---	------------------	---

B	Feltárt probléma megnevezése	Az idős emberek családjukkal és környezetükkel való kapcsolattartása, információkhoz való hozzáférése korlátozott.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Naprakész információk és kapcsolattartás biztosítása az idős emberek számára
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja;
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igényfelmérés 2. Programok szervezése 3. Programok megtartása
G	Az intézkedés felelőse	Derecskei Városi Művelődési Központ és Könyvtár Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Oktatások száma, Részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Egészségház, Mentőállomás fejlesztése
---	------------------	--

B	Feltárt probléma megnevezése	Egészségügyi szolgáltatások bővítése színvonal biztosítására van szükség a településen
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az egészségügyi szolgáltatások biztosítása, a mentőállomás infrastrukturális fejlesztése, fűtött garázs
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igényfelmérés 2. Tervek készítése 3. Megvalósítás
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Felújított mentőállomások száma Szűrővizsgálatok darabszáma Részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, praxisközösség orvosai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás és praxisközösség humán erőforrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

	bemutatása	
--	------------	--

A	Intézkedés címe:	Járdacsatlakozások kiépítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Probléma a gyalogos és a kerekes székes közlekedés
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A fogyatékkal élő emberek helyi közlekedésének javítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Derecskei Ifjúsági Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Járdák állapotának felmérése 2. Költségvetés készítése 3. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Akadálymentesített járdacsatlakozások száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, pénzügyi forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti	Nem releváns

	együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatása	
--	--	--

A	Intézkedés címe:	Érzékenyítő tréningek tartása
B	Feltárt probléma megnevezése	A lakosság nem ismeri a fogyatékkal élők problémáit
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Érzékenyítés, a lakosság elfogadóbb, nyitottabb legyen a fogyatékkal élőkkel
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja;
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Érzékenyítő kampány 2. Tréningek tartása
G	Az intézkedés felelőse	Derecskei Jóléti Szolgálat Alapítvány Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Érzékenyítő kampányok száma Tréningek száma, Résztevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együtműködésben	Nem releváns

	megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
--	---	--

A	Intézkedés címe:	Közösségi részvétel elősegítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A fogyatékkal élőknek nincs lehetőségük a közvetlen hozzátartozókon kívüli kapcsolatok kialakítására
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közösségi programok szervezésével a fogyatékkal élők életminőségének javítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecskei Ifjúsági Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Felmérés az igénybe vevőkről 2. Közösségi programok megtartása
G	Az intézkedés felelőse	Derecskei Szociális, Család és Gyermejjóléti Központ Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programok száma Programokon részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben	Nem releváns

	megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	
--	---	--

A	Intézkedés címe:	Adatbázis létrehozása a célcsoportokról
B	Feltárt probléma megnevezése	A célcsoportokkal kapcsolatban gyakori probléma a rendelkezésre álló adatok hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célcsoportok számára az értékelhető adatok ismeretében tudjunk fejlesztéseket meghatározni, következtetéseket levonni,
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nem releváns
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Gyűjtendő adatok meghatározása célcsoportonként 2. Az érintettek felkutatása 3. Adatbázis megalkotása
G	Az intézkedés felelőse	Szociális, Család és Gyermejkölési Központ Intézményvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Adatbázis
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Emberi erőforrás igény
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés	Nem releváns

	esetében az együttműködés bemutatása	
--	--------------------------------------	--

A	Intézkedés címe:	Ipari gazdasági területek építése, Munkásszálló építés, vállalkozói fórum
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen magas a munkanélküliek száma, a helyben történő foglalkoztatásra nem áll rendelkezésre elegendő munkahely, nem rendelkeznek megfelelő végzettséggel az üres álláshelyek betöltésére, helyi vállalkozókkal nem megfelelő kapcsolattartás
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Helyi foglalkoztatottság növelése, vállalkozói fórum működtetése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program plusz (GINOP PLUSZ)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Tervek készítése 2. Pályázati források keresése 3. Kivitelezés 4. Vállalkozói fórum megszervezése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kialakított ipari területek nagysága Munkásszálló férőhelyek Vállalkozói fórumok száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai)	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások

	erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás Évente egy alkalommal vállalkozói fórum
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Okos Város kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Települési szolgáltatások XXI. századi szintre emelése, a használók ismereteinek bővítése
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Derecske az „Okos Város”
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), Okos Város Fejlesztési Modell Digitális Jólét Program 2.0
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Okos Város koncepció kialakítása 2. Fejlesztési tervek elkészítése 3. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Településfejlesztési és Beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Okos Város koncepció, „Okos” megoldások száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges	Pályázati forrás

	(humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

A	Intézkedés címe:	Temető területének növelése, új ravatalozó felújítása, bővítése
B	Feltárt probléma megnevezése	A településen kevés a temető területe, a ravatalozó elavult
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Új területek becsatolása, új ravatalozó építése, vagy meglévő felújítása bővítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Csatolandó terület felmérése 2. Tervek készítése 3. Telek összevonás 4. Épület tervek készítése 5. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028. április 30.
I	Az intézkedés eredményességét mérő	Felújított, újonnan épített ravatalozók száma

	indikátor(ok)	temető területének növekedése hektár
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Patak sétány kialakítása, játszótér bővítése, közösségi sport célokat szolgáló tér kialakítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Dózsa György út, Bihari tér és Nap utca közötti tér hiánya, lakossági igény játszótér növelésére és közösségi sport célokat szolgáló terekre
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A bihari tér és Nap utca közötti gyalogos-kerékpáros kapcsolat kiépítése, zöld területek növelése, több korosztályt kiszolgáló játszótér és új közösségi sportcélokat szolgáló közösségi tér kialakítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Derecskei Ifjúsági Stratégia
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ),
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Tervezés 2. Kivitelezés
G	Az intézkedés felelőse	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási

		Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. október 15.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Épített zöld infrastruktúra 0.09 hektár Játszóter darabszáma Közösségi és sportcélokat szolgáló tér darabszáma, négyzetmétere
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Belterületi utak fejlesztése, építése, csapadékvíz-elvezetés
B	Feltárt probléma megnevezése	Akácfa, Homok, Bercsényi utca rossz állapotú
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Belterületi gyűjtőutak fejlesztése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Tervezés 2. Kivitelezés

G	Az intézkedés felelőse	Településfejlesztési és Beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026. január 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Átépített vagy korszerűsített közutak hossza km
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Egészségmegőrzéshez kapcsolódó programok megvalósítása
B	Feltárt probléma megnevezése	Prevencióval és testi-lelki egészséggel kapcsolatos szemléletformáló program nem áll rendelkezésre, valamint a szűrővizsgálatok nagy része helyben nem elérhető.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Reprezentatív egészségügyi állapotfelmérés, az Egészségházban szervezetfejlesztés megvalósítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program (HEFOP) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma)	1. Eszközbeszerzés 2. Szűrővizsgálatok

	pontokba szedve	3. Helyzetfelmérés dokumentum
G	Az intézkedés felelőse	Településfejlesztési és Beruházási Osztály Osztályvezető
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. április 30
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Tanulmány helyzetfelmérés Eszközök Vizsgálatokon részt vevők száma Szakrendelésre továbbküldött beazonosított betegek száma Egészségmegőrző programok száma, Részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati forrás, Praxisközösség humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzati saját forrás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Adatbázis létrehozása a célcsoportokról	A célcsoportokkal kapcsolatban gyakori probléma rendelkezésre álló adatok hiánya	A célcsoportok számára az értékelhető adatok ismeretében tudjunk fejlesztéseket meghatározni, következtetéseket levonni,	Nem releváns	Nem releváns	1. Gyűjtendő adatok meghatározása célcsoportonként 2. Az érintettek felkutatása 3. Adatbázis megalkotása	Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központ Intézményvezető	2027. április 30.	Adatbázis	Humán erőforrás	Emberi erőforrás igény	Nem releváns
2	Ipari gazdasági területek építése, Munkásszálló építés, vállalkozói fórum	A településen magas munkanélküliek száma, a helyben történő foglalkoztatásra nem áll rendelkezésre elegendő	Helyi foglalkoztatottság növelése, vállalkozói fórum működtetése	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja;	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), Emberi Erőforrás Fejlesztési	1. Tervek készítése 2. Pályázati források keresése 3. Kivitelezés 4. Vállalkozói	Polgármester	2028. április 30.	Kialakított ipari területek nagysága Munkásszálló férőhelyek Vállalkozói	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások	Önkormányzati saját forrás évente egy alkalommal vállalkozói fórum	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

		munkahely, nem rendelkeznek megfelelő végzettséggel az üres álláshelyek betöltésére, helyi vállalkozókkal nem megfelelő kapcsolattartás		Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program plusz (GINOP PLUSZ)	fórum megszervezése		fórumok száma				
3	Okos Város kialakítása	Települési szolgáltatások XXI. századi szintre emelése, a használok ismereteinek bővítése	Derecske az „Okos Város”	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), Okos Város Fejlesztési Modell Digitális Jólét Program 2.0	1. Okos Város koncepció kialakítása 2. Fejlesztési tervek elkészítése 3. Kivitelezés	Településfejlesztési és Beruházási Osztályvezető	2028. április 30.	Okos Város koncepció, „Okos” megoldások száma	Pályázati forrás	Önkormányzati saját forrás	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
4	Temető területének növelése, új ravatalozó felújítása, bővítése	A településen kevés a temetőterülete, új ravatalozó elavult	Új területek becsatolása, új ravatalozó építése, vagy meglévő felújítása bővítése	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város	Nem releváns	1. Csatolandó terület felmérése 2. Tervek készítése 3. Telek összevonás 4. Épület tervek	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási Osztály	2028. április 30.	Felújított, újonnan épített ravatalozók száma temető területének növekedése hektár	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns

				Integrált Településfejl esztési Stratégiája		készítése 5. Kivitelezés	Osztályv ezető					
5	Patak sétány kialakítása, játszótér bővítése, közösségi sport célok kialakítása	Dózsa György út, Bihari tér és Nap utca közötti tér hiánya, lakossági igény növelésére szolgáló célok terekre	A Bihari tér és Nap utca közötti területek kiépítése, zöldterületek növelése, több korosztályt kiszolgáló játszótér és új közösségi sportcélok kialakítása	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Derecskei Ifjúsági Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ),	1. Tervezés 2. Kivitelezés	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási Osztály vezető	2025. október 15.	Épített zöldinfrastruktúra 0.09 hektár Játszótér darabszáma Közösségi és sportcélok szolgáló tér darabszáma, négyzetméter	Pályázati forrás	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns
6	Belterületi utak fejlesztése, építése, csapadékvíz-elvezetés	Akácfa, Homok, Bercsényi utca rossz állapotú	Belterületi gyűjtőutak fejlesztése	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ)	1. Tervezés 2. Kivitelezés	Településfejlesztési és Beruházási Osztály vezető	2026. január 31.	Átépitett vagy korszerűsített közutak hossza km	Pályázati forrás	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns

				Stratégiája								
7	Egészségmegőrzéshez kapcsolódó programok megvalósítása	Prevencióval és testi-lelki egészséggel kapcsolatos szemléletformáló program nem áll rendelkezésre, valamint szűrővizsgálatok nagy része helyben nem elérhető.	Reprezentatív egészségügyi állapotfelmérés, az Egészségházban szervezett fejlesztés megvalósítása	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program (HEFOP) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	1. Eszközbeszerzés és 2. Szűrővizsgálatok 3. Helyzetfelmérés dokumentum	Településfejlesztési és Beruházási Osztályvezető	2025. április 30	Tanulmány helyzetfelmérés Eszközök Vizsgálatokon részt vevők száma Szakrendelése továbbküldött beazonosított betegek száma Egészségmegőrző programok száma, Részt vevők száma	Pályázati forrás, Praxisközösség humán erőforrás	Önkormányzati saját forrás	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Felnőtt képzések részvételének növelése, alternatív oktatási módszerek bevezetése, tanoda programok	Alacsony iskolai végzettségű munkanélküliek száma magas	A munkaerőpiacon az asi koncepció elhelyezkedés esélyének növelése	Foglalkoztatási koncepció	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) Egész életen át tartó tanulás	1. Oktatási módszerek, szakemberek és lehetőségek felkutatása 2. Célcsoport felmérése 3. Képzések megtartása	Derecske Város Önkormányzata/Aljegyző	2028. április 30.	Képzések száma (min. 5 db) Képzéseken részt vevők száma (min. 30 fő)	Pályázati forrás, humán erőforrás	Folyamatos képzések megtartása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

	indítása				szakpolitikája Interreg V-A Románia- Magyarország Együttműködési Program Új Roma Stratégia (2019-2030)							
2	Szegregátumok, szegregációval veszélyeztetett területek fejlesztése, az ott élők támogatása programokkal	Rossz életkörülmények	Jobb életlehetőségek biztosítása a hátrányos helyzetű lakosság részére	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Terület-és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ) Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) Új Roma Stratégia (2019-2030)	1. Tanulmánykészítése, felmérés 2. Fejlesztések kidolgozása 3. Kivitelezés	Derecskei Szociális, Család- és Gyermekei Központ Intézményvezető	2027. április 30.	Fejlesztések, programok száma	Pályázati forrás, humán erőforrás	Folyamatos monitoring, beavatkozások	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
3	Szociális lakásállomány növelése	Nincs elég szociális lakás	Lakhatási feltételek javulása	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város	Terület és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	1. Igények felmérése 2. Eladó ingatlanok felmérése 3. Lakásállomány növelése	Derecske Város Önkormányzata/ Településfejlesztési és beruházási Osztály	2028. április 30	Szociális bérlakások számának növekedése	Pályázati forrás	Önkormányzati saját forrás	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

				Integrált Településfejlesztési Stratégiája			Osztályvezető					
4	Bérlakások építése	Csekély a száma településen található bérlakásoknak	Lakhatás elősegítése	Derecskei Ifjúsági Stratégia, Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	1. Épületek helyének kiválasztása 2. Tervezés 3. Építési beruházás	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási Osztályvezető	2028. április 30.	Bérlakások száma	Pályázati forrás, humán erőforrás	Önkormányzati saját forrás	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
5	Programok kidolgozása alacsony komfortfokozatok növelésére zéró energiafelhasználással	Magas az alacsony komfortfokozatú ingatlanok száma	Emelkedik az ingatlanok komfortfokozata és értéke, csökken a költségük	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési	Energetikát célzó programok Hajdú-Bihar Megyei Klíma Stratégia	1. Ingatlanállományának felmérése 1. Ingatlanok komfort állapotjának pontosítása 2. Program kidolgozása	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási Osztályvezető	2028. április 30.	Zéró energiafelhasználású ingatlanok száma	Pályázati forrás, humán erőforrás	Önkormányzati saját forrás	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

				Stratégiája								
6	Közműellátottság növelése (szennyvízhálózat, ivóvízhálózat fejlesztés)	Hiányzó közműhálózat kiépítése, szennyvíztisztító telep alacsony kapacitása	A település közművetített ségi ellátása A hiányzó közmű szakaszok megépítése A közmű kapacitás igényekhez történő fejlesztése	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP PLUSZ)	1. Hiányzó közmű szakaszok felmérése 2. Tervezés, engedélyezés elvégzése 3. Kivitelezés	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztályvezető	2028. április 30	Közműellátottság százalékban kifejezve	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások	Önkormányzati saját forrás	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
7	Infrastrukturális fejlesztések megvalósítása – utak, járdák építése, felújítása, csapadékvíz gazdálkodás	Sok helyen rossz állapotú, hiányos járdaszakaszok, földutak, meglévő aszfaltburkolatú utak felújítása, hiányos csapadékvíz elvezető rendszerek	Infrastruktúra állapotának javulása, közlekedés javulása, fenntartható vízgazdálkodás	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ),	1. járdák, utak, csapadékvíz elvezető rendszer infrastruktúra állapotának felmérése 2. Tervezés, engedélyezés elvégzése 3. Kivitelezés	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztályvezető	2028. április 30.	Új vagy felújított járdák, utak, csapadékvíz elvezető rendszerrel.	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások	Infrastrukturális folyamatosa fenntartása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
8	Kulturális bemutatók tartása	Kevés kulturális bemutató	A kisebbségi kultúra megismerése, megismertetése	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-	Új Roma Stratégia (2019-2030)	1. Kulturális események megszervezése 2. Kulturális események	Derecskei Városi Művelődési Központ	2027. április 30	Kulturális eseményen részt vevők száma	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások	5 éves időszakon belül újabb bemutató megszervezése	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

				testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája		megtartása és Könyvtár Intézményvezető					se	
9	Szűrővizsgálatok tartása	A településen kevés szűrővizsgálati lehetőség, célcsoportok számára, a mélyszegénységben élők egészségi állapota nem kielégítő	Figyelem a felhívás, ingyenes szűrővizsgálatok biztosítása a	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Önkormányzatának Sportkonceptiója	„Egészséges Magyarország 2021-2027” Egészségügyi Ágazati Stratégia	1. Előadás szervezése 2. Előadás tartása 3. szűrőprogramok marketingje 4. Szűrőprogramok	Derecske Város Önkormányzata/Aljegyző	2025. április 30.	Szűrővizsgálatok száma Szűrővizsgálaton résztvevők száma	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások	A célcsoportok egészségügyi állapotának megtartása	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
10	Kerékpárút felújítás, pihenők kialakítása; Buszmegálló felújítás, Derecske Vásártér vasúti megállóhelyen fedett váróhely	A szegregátumban és a város külterületein élők számára nehezen elérhetőek szolgáltatások	A városközpontban lévő közszolgáltatásokhoz, köznevelési, kulturális intézményekhez való eljutás megkönnyítése	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfej	Nemzeti Kerékpáros Stratégia 2030	1. Tervezés 2. Kivitelezés	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály vezető	2025. április 30.	Buszmegálló felújítás, Kerékpárút felújítás, Kerékpáros pihenők száma, Fedett váróhely	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások	Önkormányzati saját forrás	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás

	kialakítása			esztési Stratégiája								
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Intézmény felújítás (gimnázium, kollégium) Konyha, étkező felújítása, bővítése Energetikai korszerűsítések megvalósítása	A közoktatáshoz kapcsolódó intézmények infrastruktúrája nem megfelelő	Az elavult intézmények korszerűsítése, hőszigetelése, nyílászáróinak cseréje, gépészeti felújítása	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Tervezési feladatok 2. Forrás keresése 3. Kivitelezés	Derecske Város Önkormányzata/ Településfejlesztési és beruházási Osztályvezető	2025. április 30.	Felújított intézmények száma	Pályázati forrás	Fenntartási időszakban a célérték nem csökken	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
2	Oktatási, sport programok, tanórán kívüli tevékenységek növelése, nyári táborok, szakkörök szervezése, foglalkozások tartása	Nagy az igény az ingyenesen igénybe vehető programokra	A programok biztosításával a gyermekek testi-lelki egészségének fejlesztése, a közösségben való részvételükkel személyiségük formálása	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ)	1. Igényfelmérés 2. Programok összeállítása 3. Programok megvalósítása	Derecske Város Önkormányzata/ Derecske Városi Művelődési Központ és Könyvtár Intézményvezető	2025. április 30.	Programok száma városi szinten, résztvevők száma	Pályázati forrás, humán erőforrás	Önkormányzati saját forrás	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
3	Új közösségi terek létrehozása,	Kevés a gyermekek számára	A szabadidő hasznos eltöltése	Derecske Város	Terület és Településfejlesztési	1. Tervezés 2. Forrás	Derecske Város Önkorm	2027. április 30.	Közösségi terek száma	Pályázati forrás, humán	Közösségi terek folyamatos	Nem releváns

	meglévő fejlesztése	használható közösségi tér	gyermek számára, közösségi kultúra fejlesztése mellett.	Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), „Legyen jobb a 1. Tervezés 2. Forrás felkutatása 3. Kivitelezés gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	felkutatása 3. Kivitelezés	ányzata/ Településfejlesztési és beruházási Osztály vezető			erőforrás	működtetése	
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Családi napközi kialakítása	Azoknak a szülőknek, akik gyermeküket nem szeretnék bölcsődébe beíratni gyermekfelügyelet nem megoldott	A családok helyzetének megkönnyítése, az előre nem látható elfoglaltságuk esetén gyermekfelügyelet biztosítása	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Derecskei Ifjúsági Stratégia	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő	1. Igényfelmérés 2. Szervezetátalakítás 3. Eszközbeszerzés és	Mese-Vár Óvoda és Bölcsőde Intézmény vezető	2027. április 30.	Családi napközi száma Igénybevevők száma	Önkormányzati erőforrások	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns

					Nemzeti Stratégia (2010-2021)							
2	Krizisalap létrehozása és működtetése	A településen nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás	A kiszolgáltatott helyzetbe kerülő családok számára segítségnyújtás biztosítása	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja	Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ)	1. Krízisbizottság létrehozása 2. Krízisalap létrehozása 3. Működtetés	Derecskei Szociális, Család- és Gyermejóléti Központ Intézmény vezető	2028. április 30.	Krizisalapot igénybe vevők száma	Humán, pénzügyi, technikai erőforrás	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns
3	Közösségi terek kialakítása, működtetése, rekreációs és pihenő parktöltik kialakítása	Nincs elegendő közösségi tér, a nők legtöbb idejüket otthon, „bezárkózva” töltik	A nők és kisgyermekes anyák számára olyan közösségi tér létrehozása, ahol megoszthatják egymással véleményüket, tapasztalataikat, problémáikat, ruha, játékcseraprogram, babatorna	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Derecskei Ifjúsági Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	1. Igényfelmérés 2. Tervezés 3. Kivitelezés	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és beruházási Osztály vezető	2025. október 25.	Újonnan épített, vagy felújított közösségi terek száma Közösségi programok száma Közösségi programokon részt vevők száma	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Közbiztonság fejlesztése Kamerarendszer	Sok idős ember egyedül él a településünkön, amely miatt biztonságérzetük	A település idős emberei félelem nélkül, biztonságban	Derecske Város Önkormányzata	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),	1. Igényfelmérés 2. Tervezés 3. Kivitelezés	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési	2027. április 30.	Járőrszolgálat darabszám Telepített új	Pályázati forrás, polgárőrség önkéntes	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns

	fejlesztése	nem megfelelő	érezhessék magukat városban	Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	(2023-2024)		ztési és beruházási Osztály Osztályvezető		térfigyelő kamerák száma	munka		
2	Bentlakásos idősök otthona építése	A településen sok az idős ember, akikről a gyermekek, unokáik nem tudnak gondoskodni	Az idősök számára olyan intézmény biztosítása, ahol nyugdíjas éveiket biztonságban, nyugalomban, önállóságukat megőrizve, a közösség aktív tagjaként tölthetik.	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	1. Intézmény helyszínének kiválasztása 2. Tervezés 3. Építési beruházás	Derecske Város Önkormányzata/Településfejlesztési és Beruházási Osztály vezető	2028. április 30.	Intézménye darabszáma, kialakított férőhelyek száma	Pályázati forrás, egyházi együttműködés és	Önkormányzati saját forrás, amely alapját képezi az értékesített férőhelyek száma	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
3	Helyi közlekedés fejlesztése	Az idősöknek nagy távolságokat kell megtenni a közszolgáltatások eléréséhez, amelyek miatt nehezebb számukra	A helyi közlekedés fejlesztésével, tematikus járatok biztosításával az idősök életkörülményeinek javítása, biztonságos közlekedésük	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	1. Igények felmérése 2. Járműbeszerzés 3. Tematikus járatok üzemeltetése	Derecskei Szociális, Család- és Gyermekegészségügyi Központ Intézmény vezető	2025. április 30.	Tematikus járatok száma Igénybe vevők száma	Önkormányzati erőforrások	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns

			biztosítása									
4	Kézműves foglalkozások tartása	A település idősei alacsony jövedelemmel rendelkeznek	Kézműves termékek készítésének elsajátításával jövedelemkiegészítés biztosítása, közösségi élet fejlesztése, hasznosság érzésének erősítése	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ)	1. Érdeklődők felmérése 2. Foglalkozások megtartása	Derecskei Városi Művelődési Központ és Könyvtár Intézmény vezető	2028. április 30.	Foglalkozások száma, Részt vevők száma	Pályázati forrás, humán erőforrás	Működési bevételek	Nem releváns
5	Közösségi programok szervezése	Kevés az idős emberek számára nyújtott kulturális program	Minél több idős ember éljen aktív életet, amely az egészségi állapotukat pozitív irányban befolyásolja	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ)	1. Programok megszervezése 2. Programok megtartása	Derecskei Városi Művelődési Központ és Könyvtár Intézmény vezető	2027. április 30.	Programok száma, Részt vevők száma	Pályázati forrás	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns
6	Okos telefon, tablet használatának elterjesztése	Az idős emberek családjukkal és környezetükkel való kapcsolattartás, információkhoz való hozzáférése korlátozott.	Naprakész információk és kapcsolattartás biztosítása az idős emberek számára	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	1. Igényfelmérés 2. Programok szervezése 3. Programok megtartása	Derecskei Városi Művelődési Központ és Könyvtár Intézmény vezető	2028. április 30.	Oktatások száma, Részt vevők száma	Pályázati forrás	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns

7	Egészségház, Mentőállomás fejlesztése	Egészségügyi szolgáltatások bővítése színvonal biztosítására van szükség településen	Az egészségügyi szolgáltatások biztosítása, a mentőállomás infrastruktúrájának fejlesztése, fűtött garázs	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája	Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP PLUSZ), Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP PLUSZ) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	1. Igényfelmérés 2. Tervek készítése 3. Megvalósítás	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási Osztály vezető	2027. április 30.	Felújított mentőállomások száma Szűrővizsgálatok darabszáma Részt vevők száma	Pályázati forrás, praxisközösség orvosai	Önkormányzati saját forrás és praxisközösség humán erőforrás	Konzorciumi megállapodás, Együttműködési megállapodás
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Járdacsatlakozások kiépítése	Probléma gyalogos és kerekesszékes közlekedés	A fogyatékkal élő emberek helyi közlekedésének javítása	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja; Derecske Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Derecskei Ifjúsági	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	1. Járdák állapotának felmérése 2. Költségvetés készítése 3. Kivitelezés	Derecske Város Önkormányzata / Településfejlesztési és Beruházási Osztály vezető	2028. április 30.	Akadálymentesített járdacsatlakozások száma	Pályázati forrás, pénzügyi forrás	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns

				Stratégia								
2	Érzékenyítő tréningek tartása	A lakosság nem ismeri a fogyatékkal élő problémáit	Érzékenyítés, a lakosság elfogadóbb, nyitottabb legyen a fogyatékkal élőkkel	Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének Gazdasági Programja	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	1. Érzékenyítő kampány 2. Tréningek tartása	Derecskei Jóléti Szolgálat Alapítvány Intézmény vezető	2025. április 30.	Érzékenyítő kampányok száma Tréningek száma, Résztevők száma	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns
3	Közösségi részvétel elősegítése	A fogyatékkal élőknek nincs lehetőségük közvetlen hozzátartozókon kívüli kapcsolatok kialakítására	Közösségi programok szervezésével a fogyatékkal élők életminőségének javítása	Derecskei Ifjúsági Stratégia	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	1. Felmérés az igénybevevőkről 2. Közösségi programok megtartása	Derecskei Szociális, Család és Gyermekeket Segítő Központ Intézmény vezető	2027. április 30.	Programok száma Programokban résztvevők száma	Pályázati forrás, önkormányzati erőforrások	Önkormányzati saját forrás	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

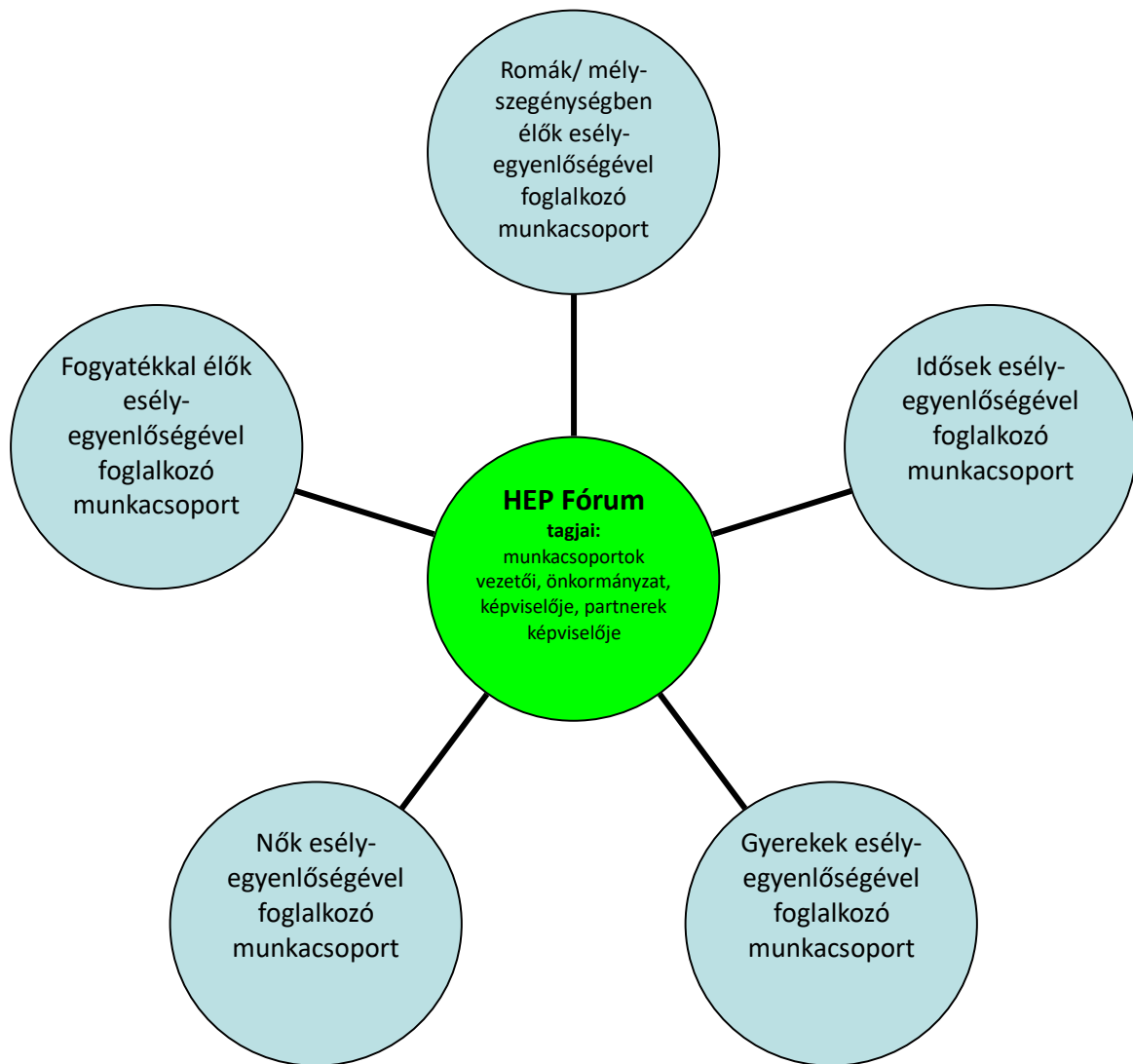
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,

- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,

- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a

befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításában lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Derecske város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 244/2023. (VI. 29.) KT számú határozatával elfogadta. Ezzel egyidejűleg a 141/2020. (VII. 9) KT számú határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot hatályon kívül helyezte.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Derecske, 2023. július 3

Rác Anikó
polgármester

DERECSCKE VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT

Készült: Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. június 29-i nyílt ülésén felvett jegyzőkönyv alapján.

244/2023. (VI. 29.) KT számú határozat

Derecske Város Önkormányzata Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdésében foglaltak szerint Derecske Város Önkormányzata 2023-2028. évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját elfogadja.

A Képviselő-testület ezzel egyidejűleg a 141/2020. (VII. 9.) KT számú határozatával elfogadott, Derecske Város Önkormányzata 2020-2025 évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját hatályon kívül helyezi.

A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program városi honlapon történő közzétételéről gondoskodjon.

Felelős: Rácz Anikó polgármester

Határidő: -

Rácz Anikó s.k.
polgármester

Varsányiné dr. Antal Erzsébet s.k.
jegyző

A kivonat hitelül:

Derecske, 2023. július 3.

Dr. Majoros Gabriella
aljegyző

